

COMARCH

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Comarch za okres 01.01.2023-31.12.2023

**Sprawozdanie sporządzone według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej**

Kraków, 26 kwietnia 2024

Spis treści

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Comarch za 12 miesięcy 2023 roku	5
I. Skonsolidowany bilans	5
II. Skonsolidowany rachunek zysków i strat	7
III. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	7
IV. Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym	8
V. Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	9
VI. Informacja dodatkowa	10
1. Informacje o strukturze i działalności Grupy Comarch.....	10
1.1. Struktura kapitałowa Grupy Comarch	11
1.2. Struktura działania Grupy Comarch.....	12
1.3. Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej w 2023 roku	13
1.4. Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej po dacie bilansu	15
2. Opis stosowanych zasad rachunkowości.....	16
2.1. Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego	19
2.2. Rozpoznawanie przychodów i kosztów	32
2.3. Zarządzanie ryzykiem finansowym	34
2.4. Rachunkowość pochodnych instrumentów finansowych oraz działalności zabezpieczającej.....	35
2.5. Ważne oszacowania i założenia	35
2.6. Nowe standardy rachunkowości i interpretacje KIMSF.....	37
3. Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	42
3.1. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego za 2022 rok	42
3.2. Sprawozdawczość wg segmentów	42
3.3. Rzeczowe aktywa trwałe	47
3.4. Aktywo z tytułu prawa do użytkowania	49
3.5. Nieruchomości inwestycyjne	49
3.6. Wartość firmy.....	50
3.7. Pozostałe wartości niematerialne	53
3.8. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	54
3.9. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.....	54
3.10. Pochodne instrumenty finansowe	55
3.11. Odroczony podatek dochodowy	56
3.12. Zapasy	59
3.13. Aktywa zakwalifikowane do sprzedaży.....	60
3.14. Należności handlowe oraz pozostałe należności	60
3.15. Kontrakty długoterminowe.....	61
3.16. Kategorie i klasy instrumentów finansowych	62
3.17. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	67
3.18. Kapitał zakładowy.....	67
3.19. Pozostałe kapitały	71
3.20. Kredyty i pożyczki	73
3.21. Zobowiązania z tytułu leasingu	77

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

3.22. Pozostałe zobowiązania finansowe	78
3.23. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	78
3.24. Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	79
3.25. Zobowiązania warunkowe	79
3.26. Przychody ze sprzedaży	81
3.27. Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	82
3.28. Pozostałe przychody operacyjne	82
3.29. Pozostałe koszty operacyjne	83
3.30. Koszty finansowe – netto	83
3.31. Podatek dochodowy	83
3.32. Zyski (straty) kursowe – netto	84
3.33. Zysk na akcję	85
3.34. Transakcje z podmiotami powiązanyymi	85
3.35. Wynagrodzenie osób zarządzających i nadzorujących w 2023 i w 2022 roku	87
3.36. Informacje o akcjonariuszach oraz akcjach posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące	90
3.37. Czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe ..	91
3.38. Zdarzenia po dacie bilansu	92
3.39. Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowań arbitrażowych lub organem administracji publicznej.....	95
3.40. Zarządzanie kapitałem	95

ponad **70** krajów na **6** kontynentach
-realizujemy projekty na całym świecie

1 816 mln PLN
przychodów ze sprzedaży

101 mln PLN
zysku netto przypadającego na akcjonariuszy
jednostki dominującej

> 1,6 mld PLN
kapitalizacja Comarch S.A. na GPW
(31.12.2023)

5,3%
rentowność operacyjna

6 400+
Specjalistów

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Comarch za 12 miesięcy 2023 roku

I. Skonsolidowany bilans

AKTYWA	Nota	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
I. AKTYWA TRWAŁE		917 217	976 471
Rzeczowe aktywa trwałe	3.3	636 243	684 642
Aktywo z tytułu prawa do użytkowania	3.4	85 478	85 296
Nieruchomości inwestycyjne	3.5	36 747	37 313
Wartość firmy	3.6	45 774	45 774
Pozostałe wartości niematerialne	3.7	64 472	69 062
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	3.8	3 579	5 942
Pozostałe aktywa wyceniane w wartości godziwej	3.10a	8 456	9 723
Inwestycje pozostałe		825	1 249
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3.11	29 002	30 452
Pozostałe należności		6 641	7 018
II. AKTYWA OBROTOWE		1 322 907	1 295 511
Zapasy	3.12	107 442	85 947
Należności handlowe oraz pozostałe należności	3.14	510 648	535 309
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		13 198	6 792
Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych	3.14	140 164	166 811
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	3.9	576	27
Pozostałe aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej – instrumenty pochodne	3.10a	26 995	2 327
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3.17	523 884	498 298
III. AKTYWA ZAKWALIFIKOWANE DO SPRZEDAŻY	3.13	23 745	-
AKTYWA RAZEM		2 263 869	2 271 982

PASYWA	Nota	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
I. KAPITAŁ WŁASNY		1 320 196	1 279 690
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Spółki		1 324 759	1 277 519
Kapitał zakładowy	3.18	8 133	8 133
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	3.19	84 446	84 446
Pozostałe kapitały		58 595	58 595
Różnice kursowe		33 695	54 530
Zyski/(straty) z lat ubiegłych oraz zysk okresu bieżącego		1 139 890	1 071 815
Kapitały przypadające udziałom niedającym kontroli		(4 563)	2 171
II. ZOBOWIĄZANIA		943 673	992 292
Zobowiązania długoterminowe		222 518	256 283
Kredyty i pożyczki	3.20	89 621	127 475
Pozostałe zobowiązania finansowe	3.22	-	-
Inne zobowiązania		805	436
Zobowiązanie z tytułu leasingu	3.21	68 249	70 227
Zobowiązania finansowe wyceniane wg wartości godziwej- instrumenty pochodne	3.10b	-	2 176
Rezerwa z tyt. odroczonego podatku dochodowego	3.11	59 994	52 720
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	3.23	3 849	3 249
Zobowiązania krótkoterminowe		721 155	736 009
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	3.24	280 979	277 732
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		28 199	27 484
Zafakturowane przychody dotyczące kontraktów długoterminowych	3.15	137 632	145 999
Kredyty i pożyczki	3.20	39 137	44 732
Zobowiązania z tytułu leasingu	3.21	22 138	21 099
Zobowiązania finansowe wyceniane wg wartości godziwej- instrumenty pochodne	3.10b	-	5 199
Pozostałe zobowiązania finansowe	3.22	-	-
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	3.23	213 070	213 764
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA		2 263 869	2 271 982

II. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	12 miesięcy 2023	12 miesięcy 2022
Przychody ze sprzedaży	3.26	1 815 839	1 858 715
Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	3.27	(1 387 209)	(1 369 559)
Zysk brutto		428 630	489 156
Pozostałe przychody operacyjne	3.28	42 611	31 125
Koszty sprzedaży i marketingu		(202 396)	(193 296)
Koszty ogólnego zarządu		(142 077)	(143 044)
Pozostałe koszty operacyjne	3.29	(30 507)	(36 335)
Zysk operacyjny		96 261	147 606
Przychody/(koszty) finansowe - netto	3.30	56 054	5 761
Zysk przed opodatkowaniem		152 315	153 367
Podatek dochodowy	3.29	(58 442)	(54 795)
Zysk netto za okres		93 873	98 572
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej		100 608	107 848
Zysk/(strata) netto przypadający udziałom niedającym kontroli		(6 735)	(9 276)
Zysk na akcję przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej za okres (wyrażony w PLN na jedną akcję)			
– podstawowy	3.33	12,37	13,26
– rozwodniony	3.33	12,37	13,26

III. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	12 miesięcy 2023	12 miesięcy 2022
Zysk netto za okres	93 873	98 572
Pozostałe dochody całkowite:		
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	(20 834)	16 289
Razem pozostałe dochody całkowite	20 834	16 289
Suma dochodów całkowitych za okres	73 039	114 861
przypadających akcjonariuszom jednostki dominującej	79 773	124 140
przypadających udziałom niedającym kontroli	(6 734)	(9 279)

Pozostałe dochody całkowite obejmują pozycje, które mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat.

IV. Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

	Przypadające na akcjonariuszy jednostki dominującej					Kapitały przypadające udziałom niedającym kontroli	Kapitał własny razem
	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy ze sprzedaży y akcji powyżej wartości nominalnej	Pozostałe kapitały	Różnice kursowe	Zyski/(straty) z lat ubiegłych oraz zysk okresu bieżącego		
Stan na 1 stycznia 2022 r.	8 133	84 446	58 595	38 238	996 500	11 450	1 197 362
Dywidenda wypłacona	-	-	-	-	(32 533)	-	(32 533)
Różnice kursowe ⁽¹⁾	-	-	-	16 292	-	(3)	16 289
Zysk za okres ⁽²⁾	-	-	-	-	107 848	(9 276)	98 572
Całkowite dochody za okres (1+2)	-	-	-	16 292	107 848	(9 279)	114 861
Stan na 31 grudnia 2022 r.	8 133	84 446	58 595	54 530	1 071 815	2 171	1 279 690
Stan na 1 stycznia 2023 r.	8 133	84 446	58 595	54 530	1 071 815	2 171	1 279 690
Dywidenda wypłacona*	-	-	-	-	(32 533)	-	(32 533)
Różnice kursowe ⁽¹⁾	-	-	-	(20 835)	-	1	(20 834)
Zysk za okres ⁽²⁾	-	-	-	-	100 608	(6 735)	93 873
Całkowite dochody za okres (1+2)	-	-	-	(20 835)	100 608	(6 734)	73 039
Stan na 31 grudnia 2023 r.	8 133	84 446	58 595	33 695	1 139 890	(4 563)	1 320 196

Zgodnie z Uchwałą Walnego Zgromadzenia Comarch S.A. z dnia 28 czerwca 2023 r., zysk netto za rok 2022 w części przeznaczono do wypłaty jako dywidendę dla akcjonariuszy spoza Grupy Comarch. Szczegóły opisano w notce 3.19.1. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. w pozostałych spółkach Grupy Comarch brak jest podstaw do dokonywania wypłat dywidend za rok 2022 do podmiotów spoza Grupy Comarch.

V. Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

	12 miesięcy 2023	12 miesięcy 2022
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		
Zysk netto	93 873	98 572
Korekty razem	168 865	118 026
Amortyzacja*	95 729	93 796
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	(2 643)	9 658
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	6 595	3 748
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	(52 167)	(21 534)
Zmiana stanu zapasów	(20 829)	5 961
Zmiana stanu należności	109 598	(101 758)
Zmiana stanu zobowiązań i rezerw, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	32 582	128 155
Zysk netto pomniejszony o korekty razem	262 738	216 598
Zapłacony podatek dochodowy	(50 592)	(52 568)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	212 146	164 030
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(44 108)	(130 334)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	2 272	15 944
Nabycie wartości niematerialnych	(15 466)	(24 191)
Wpływy ze sprzedaży inwestycji w WNIP	1 784	1 799
Wydatki na nabycie aktywów finansowych	(21 459)	(1 000)
Wydatki na inwestycje w nieruchomości	(4 983)	(46)
Spłata udzielonych pożyczek	-	450
Odsetki od udzielonych pożyczek	3 878	355
Wpływy z tytułu instrumentów finansowych	10 228	73 067
Wydatki z tytułu instrumentów finansowych	(1)	(11 676)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(67 855)	(75 632)
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek	20 876	81 915
Spłata kredytów i pożyczek	(53 714)	(58 603)
Odsetki od kredytu i pożyczek	(4 470)	(2 248)
Dywidendy i inne niż wypłaty na rzecz właścicieli wydatki z tytułu podziału zysku	(32 533)	(32 533)
Płatności zobowiązań z tyt. umów leasingu finansowego	(26 224)	(24 831)
Inne wpływy (wydatki) finansowe	(200)	412
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(96 265)	(35 888)
Zmiana środków pieniężnych netto	48 026	52 510
Środki pieniężne na początek okresu	498 187	437 782
Dodatnie (ujemne) różnice kursowe w środkach pieniężnych	(22 626)	7 895
Środki pieniężne na koniec okresu	523 587	498 187
w tym o ograniczonej możliwości dysponowania	14 162	8 175

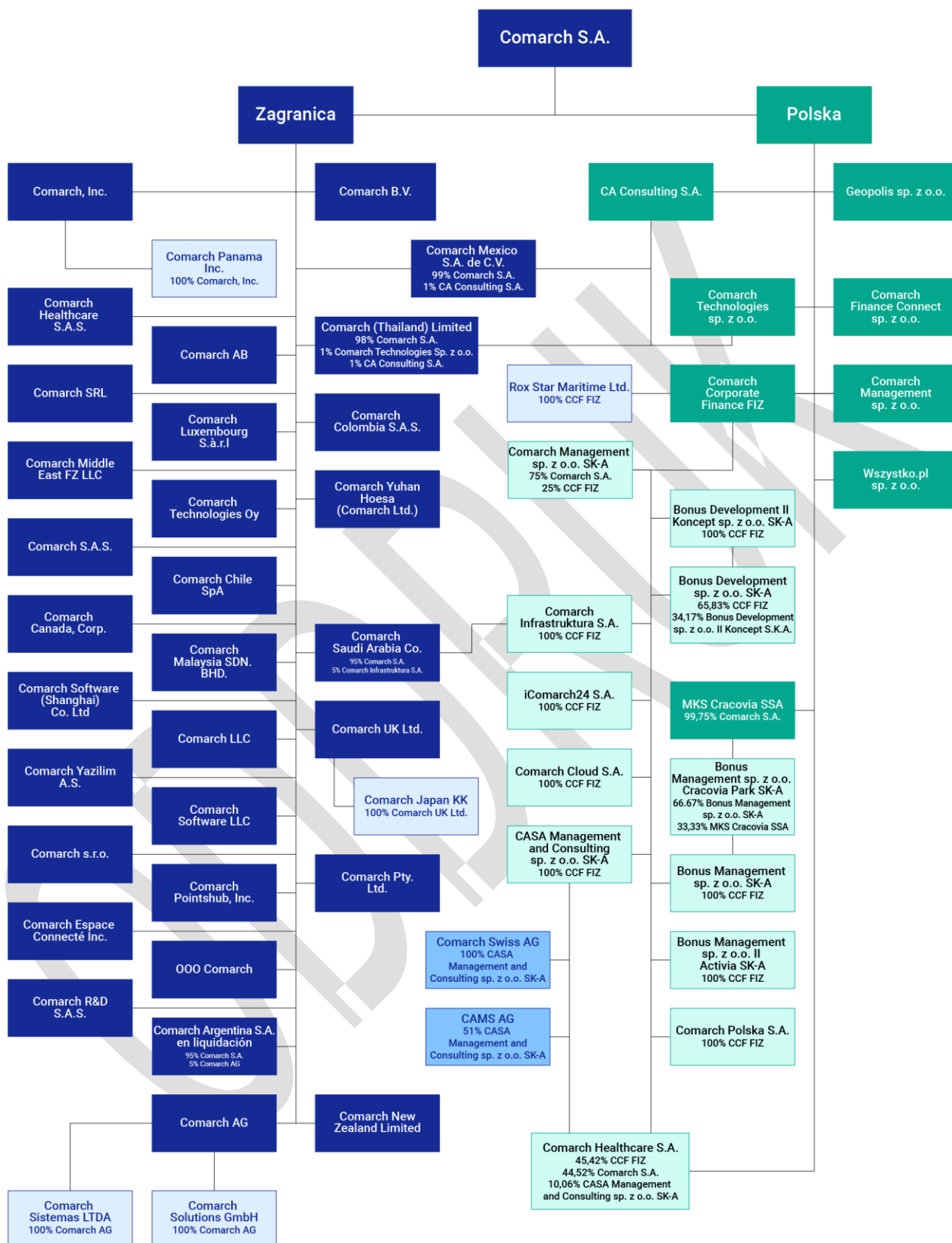
*) obejmuje amortyzację aktywa z tytułu prawa do użytkowania wynikającego z zastosowania MSSF 16 (szczegóły w nocie 2.6)

VI. Informacja dodatkowa

1. Informacje o strukturze i działalności Grupy Comarch

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Comarch („Grupa”), której jednostką dominującą jest Comarch Spółka Akcyjna z siedzibą w Polsce, w Krakowie przy Al. Jana Pawła II 39 A („Spółka”), jest działalność związana z oprogramowaniem - PKD 62.01.Z. Oznaczenie sądu rejestrowego dla Comarch Spółka Akcyjna: Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w Polsce. Numer KRS: 0000057567. Spółka Comarch S.A. posiada dominujący udział w Grupie Comarch pod względem osiągniętych przychodów, wartości aktywów oraz ilości i wielkości realizowanych kontraktów. Akcje Spółki Comarch S.A. są dopuszczone do obrotu giełdowego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Czas trwania jednostki dominującej nie jest ograniczony. Nie wystąpiły zmiany w nazwie jednostki sprawozdawczej lub w innych danych identyfikacyjnych od zakończenia poprzedniego okresu sprawozdawczego.

1.1. Struktura kapitałowa Grupy Comarch

100% udział w głosach Comarch S.A., chyba że wskazano inaczej.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. jednostką stowarzyszoną z jednostką dominującą jest:

SolInteractive S.A. w likwidacji z siedzibą w Krakowie w Polsce (16,10% głosów przypada na CCF FIZ, 11,27% głosów przypada na Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A).

W dniu 11 kwietnia 2022 roku nadzwyczajne walne zgromadzenie SolInteractive S.A. podjęło uchwałę o rozwiązaniu spółki i powołaniu likwidatora celem przeprowadzenia likwidacji spółki. Proces likwidacji spółki jest w toku.

Spółka stowarzyszona nie jest konsolidowana a udziały w niej wyceniane metodą praw własności na dzień 31 grudnia 2023 r. mają wartość zerową.

1.2. Struktura działania Grupy Comarch

Struktura działania Grupy Comarch jest następująca:

- Jednostka dominująca Comarch S.A. pozyskuje większość kontraktów w dużej mierze realizując je,
- Spółki Comarch S.A.S., Comarch R&D S.A.S., Comarch Luxembourg S.à r.l., Comarch Inc., Comarch Panama Inc., Comarch Canada, Corp., Comarch Middle East FZ-LLC, Comarch LLC, Comarch Technologies Oy, Comarch UK Ltd., Comarch Chile SpA, Comarch Sistemas LTDA, Comarch Yazilim A.S., Comarch S.R.L., Comarch Malaysia SDN. BHD., Comarch AB, Comarch Colombia S.A.S., Comarch Japan KK, Comarch Saudi Arabia Co., Comarch Yuhan Hoesa (Comarch Ltd.), Comarch (Thailand) Limited, Comarch BV, Comarch Pty. LTD. pozyskują kontrakty informatyczne na rynkach zagranicznych i realizują je w całości lub w części,
- Spółka Comarch AG (do 4 października 2023 roku funkcjonująca jako Comarch Software und Beratung AG) produkuje i dostarcza oprogramowanie ERP dla klientów MSP z regionu DACH, a także sprzedaje inne systemy i usługi informatyczne Grupy Comarch na rynkach DACH. Comarch Solutions GmbH prowadzi działalność o profilu identycznym z profilem działalności spółki Comarch AG,
- Comarch Swiss AG zajmuje się sprzedażą i wdrożeniem oprogramowania (głównie ERP) oraz integrowaniem systemów informatycznych w Szwajcarii,
- Comarch Healthcare S.A.S. (do 2 lutego 2024 roku funkcjonująca jako Cabinet Conseil en Strategie Informatique S.A.S.) rozwiązania i usługi informatyczne dla podmiotów medycznych na rynku francuskim,
- OOO Comarch zajmowała się sprzedażą i wdrażaniem produktów Comarch w Rosji oraz supportem dostarczonych klientom systemów informatycznych, obecnie nie prowadzi działalności operacyjnej,
- Comarch Polska S.A. pozyskuje i realizuje kontrakty informatyczne na rynku krajowym, głównie w sektorze publicznym,
- Comarch Technologies sp. z o.o. prowadzi działalność w zakresie projektowania i produkcji urządzeń elektronicznych oraz związanego z nimi oprogramowania,
- CA Consulting S.A. prowadzi działalność polegającą na świadczeniu usług outsourcingowych, informatycznych oraz doradczych,
- Comarch Cloud S.A., świadczy usługi informatyczne i outsourcingowe, głównie dla sektora bankowego,
- Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty prowadzi, poprzez swoje spółki zależne, działalność w zakresie nowych technologii i usług IT, a także działalność inwestycyjna na rynku kapitałowym i nieruchomościowym,

- Bonus Management sp. z o.o. SK-A oraz Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A prowadzą działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym oraz nieruchomości,
- Przedmiotem działalności Bonus Development sp. z o.o. SK-A oraz Bonus Development sp. z o.o. II Koncept SK-A jest działalność deweloperska oraz inwestycyjna na rynku nieruchomości,
- Comarch Healthcare S.A. prowadzi sprzedaż oprogramowania związanego z medycyną i urządzeń medycznych oraz zajmuje się świadczeniem usług medycznych i diagnostycznych w Centrum Medycznym iMed24 w Krakowie,
- Comarch Infrastruktura S.A. prowadzi działalność polegającą na oferowaniu usług data center oraz outsourcing usług informatycznych,
- iComarch24 S.A. prowadzi projekty informatyczne z zakresu e-księgowości oraz handlu elektronicznego, a także świadczy również usługi księgowe dla krajowych podmiotów zależnych z Grupy Comarch,
- MKS Cracovia SSA prowadzi działalność sportową i w zakresie krzewienia kultury fizycznej,
- „Bonus Management spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” Cracovia Park SK-A zajmuje się wynajmem i zarządzaniem nieruchomościami dla celów sportowych, odnowy biologicznej i rekreacji,
- Rox Star Maritime Ltd. prowadzi działalność związaną z turystyką,
- Comarch Finance Connect sp. z o.o. jest operatorem platformy Apfino oferującej usługi finansowe,
- W dniu 15 lutego 2024 r. spółka Wszystko.pl sp. z o.o. ogłosiła zakończenie działalności portalu e-commerce pod nazwą Wszystko.pl,
- Spółki Geopolis sp. z o.o., Comarch Management Sp. z o.o., Comarch Management sp. z o.o. SK-A, CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A, Comarch s.r.o., Comarch Pointshub, Inc., Comarch Espace Connecté Inc., Comarch Argentina S.A. *en liquidación*, Comarch Mexico S.A. de C.V., Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd, Comarch New Zealand Limited, LLC „Comarch Software” oraz CAMS AG nie prowadzą obecnie działalności operacyjnej.

1.3. Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej w 2023 roku

- W dniu 4 stycznia 2023 roku zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki Comarch Finance Connect sp. z o.o. z kwoty 205 000 PLN do kwoty 1 000 000 PLN, tj. o kwotę 795 000 PLN, poprzez ustanowienie 15 900 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 PLN każdy.
- W dniu 11 stycznia 2023 roku nadzwyczajne zgromadzenie wspólników Comarch Finance Connect sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki o kwotę 3 000 000 PLN, poprzez ustanowienie 60 000 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 PLN każdy. Udziały zostały objęte przez jedynego wspólnika Comarch Finance Connect Sp. z o.o., tj. Comarch S.A. i zostały opłacone w dniu 12 stycznia 2023 roku. Po zarejestrowaniu powyższego podwyższenia spółka posiada kapitał zakładowy w wysokości 4 000 000 PLN, który dzielił się na 80 000 udziałów, po 50 PLN każdy.
- W dniu 31 marca 2023 roku uchwalone zostało podwyższenie kapitału zakładowego w spółce Comarch Colombia S.A.S. o kwotę 2,5 mld COP (2 310 000 PLN wg kursu z dnia 31 marca 2023 roku). W rezultacie tej transakcji kapitał zakładowy spółki wynosi 5 694 638 000 COP (5 261 845,51 PLN wg kursu z dnia 31 marca 2023 roku).
- W dniu 28 kwietnia 2023 roku zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki Wszystko.pl sp. z o.o. z kwoty 1 530 000 PLN do kwoty 3 630 000 PLN, tj. o kwotę 2 100 000 PLN, w wyniku ustanowienia 3 500 nowych udziałów o wartości nominalnej 600 PLN każdy.

- W dniu 1 czerwca 2023 roku została podjęta uchwała w sprawie podniesienia kapitału w spółce Comarch S.R.L. o kwotę 1 188 000 EUR (tj. 5 383 065,60 PLN wg kursu z dnia 1 czerwca 2023 roku) z przeznaczeniem na pokrycie straty. Spółka Comarch S.A. dokonała przelewu całości tej kwoty. Równocześnie dokonano obniżenia kapitału zakładowego o 400 000 EUR (tj. 1 812 480 PLN wg kursu z dnia 1 czerwca 2023 roku) przesuując go do straty z lat ubiegłych. W rezultacie tych operacji strata z lat ubiegłych uległa łącznemu obniżeniu o kwotę 1 587 835 EUR (tj. 7 194 797,95 PLN wg kursu z dnia 1 czerwca 2023 roku), a kapitał zakładowy wynosi obecnie 500 000 EUR (tj. 2 265 600 PLN wg kursu z dnia 1 czerwca 2023 roku).
- W dniu 30 czerwca 2023 roku, uchwałą walnego zgromadzenia akcjonariuszy, nastąpiło otwarcie likwidacji spółki Comarch Argentina S.A. W związku z powyższym, począwszy od tej daty, spółka ma obowiązek używać oznaczenia „*en liquidación*” we wszystkich dokumentach i korespondencji, a zatem pełna nazwa spółki to obecnie: Comarch Argentina S.A. *en liquidación*.
- W dniu 30 czerwca 2023 roku została podpisana umowa sprzedaży akcji Comarch Healthcare S.A. przez Comarch AG (dawniej: Comarch Software und Beratung AG) do Comarch S.A. W wyniku transakcji Comarch AG (dawniej: Comarch Software und Beratung AG) sprzedała do Comarch S.A. pakiet 4 000 000 akcji (33,02%) Comarch Healthcare S.A. za cenę 5 681 876,45 EUR (tj. 25 286 054,77 PLN wg kursu z dnia 30 czerwca 2023 roku). Płatność ma nastąpić do dnia 30 czerwca 2024 roku.
- W dniu 17 lipca 2023 roku nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego w spółce Comarch R&D S.A.S. z kwoty 7 500 EUR (tj. 33 390 PLN wg kursu z dnia 17 lipca 2023 roku) o kwotę 1 500 000 EUR (tj. 6 678 000 PLN wg kursu z dnia 17 lipca 2023 roku) w drodze emisji 150 000 akcji o wartości 10 EUR (tj. 44,52 PLN wg kursu z dnia 17 lipca 2023 roku) każda. Akcje objęte w całości przez Comarch S.A. W rezultacie powyższej transakcji kapitał zakładowy spółki Comarch R&D S.A.S. wynosi 1 507 500 EUR (tj. 6 711 390 PLN wg kursu z dnia 17 lipca 2023 roku).
- Dnia 19 lipca 2023 roku została zawarta umowa objęcia udziałów przez Comarch Corporate Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w podwyższonym kapitale zakładowym Comarch Healthcare S.A. Podniesienie kapitału nastąpiło przez emisję 1 587 000 akcji o wartości nominalnej 1 PLN za sztukę oraz cenie emisyjnej 6,30 PLN. Nadwyżka ponad wartość nominalną, tj. 8 411 100 PLN została przekazana na kapitał zapasowy. Kapitał został opłacony w dniu 24 lipca 2023 roku.
- W dniu 25 lipca 2023 roku w spółce Comarch Finance Connect Sp. z o.o. zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego do kwoty 4 000 000 PLN.
- W dniu 8 sierpnia 2023 roku w rejestrze handlowym w Arabii Saudyjskiej zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki Comarch Saudi Arabia Co. na podstawie uchwały wspólników zmieniającej wysokość kapitału zakładowego z dotychczasowego 1 mln SAR, tj. 1 078 700,00 PLN (wg kursu z dnia 8 sierpnia 2023 roku) na 4 756 500 SAR, tj. 5 130 836,55 PLN (wg kursu z dnia 8 sierpnia 2023 roku) (podwyższenie o 3 756 500 SAR, tj. 4 052 136,55 PLN (wg kursu z dnia 8 sierpnia 2023 roku)). Podwyższenie ma być dokonane poprzez wniesienie w ciągu 90 dni od dnia rejestracji wkładów pieniężnych przez dotychczasowych akcjonariuszy (Comarch SA oraz Comarch Infrastruktura S.A.), proporcjonalnie do posiadanych wcześniej przez nich udziałów oraz bez zmiany ilości akcji. Kapitał został opłacony w IV kwartale 2023 roku. W efekcie dokonanego podwyższenia kapitału zakładowego zmieniła wartość jednego udziału, która od tej pory wynosiła 4 756,50 SAR, tj. 5 130,84 PLN (wg kursu z dnia 8 sierpnia 2023 roku) (Comarch S.A. posiada 950 sztuk akcji, Comarch Infrastruktura S.A. zaś 50 sztuk akcji).

- Z dniem 16 sierpnia 2023 roku spółka Comarch Peru S.A.C. *en liquidación* została wyrejestrowana z rejestru przedsiębiorców w Peru.
- W dniu 2 października 2023 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Wszystko.pl sp. z o.o. podjęło uchwałę podnoszącą kapitał zakładowy spółki z wysokości 3 630 000 PLN do 9 630 000 PLN (o 6 MLN PLN). Nowe udziały w ilości 10 000 o łącznej wartości nominalnej 6 mln zł (600 zł każdy) zostały w całości objęte przez dotychczasowego jedyne go wspólnika Spółki, tj. Comarch S.A. Wkład pieniężny został wniesiony przez Comarch S.A. do Wszystko.pl sp. z o.o. w dniu 13 października 2023 roku.
- W dniu 3 października 2023 roku zostało zarejestrowane przedstawicielstwo Comarch S.A. w Indonezji, tj. Comarch KPPA.
- W dniu 4 października 2023 roku zostały uchwalone zmiany statutu spółki Comarch Software und Beratung AG, które zmieniły nazwę tego podmiotu na Comarch Aktiengesellschaft (Comarch AG). Zmiana ta weszła w życie z dniem zarejestrowania w rejestrze handlowym, tj. 11 października 2023 roku.
- W dniu 27 października 2023 roku spółki: Comarch S.A. oraz Comarch Infrastruktura S.A. dokonały wpłat tytułem uchwalonego w sierpniu 2023 roku podniesienia kapitału zakładowego spółki Comarch Saudi Arabia Co.
- W dniu 6 listopada 2023 roku zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego Comarch Healthcare S.A. do kwoty 13 701 806,00 PLN.
- W dniu 1 grudnia 2023 roku Comarch S.A. podpisał umowę nabycia pakietu akcji spółki Miejski Klub Sportowy Cracovia Sportowa Spółka Akcyjna z siedzibą w Krakowie (30-111), przy ul. Józefa Kałuży 1 („MKS Cracovia SSA”). W ramach transakcji Comarch S.A. nabyła od Gminy Miejskiej Kraków 73 480 (słownie: siedemdziesiąt trzy tysiące czterysta osiemdziesiąt) akcji zwykłych imiennych MKS Cracovia SSA serii A i B o wartości nominalnej 100 zł każda („Pakiet akcji”). Cena za Pakiet akcji wyniosła 21 206 328 zł, a cena za jedną akcję wyniosła 288,60 zł. W wyniku zawarcia ww. transakcji Comarch S.A. stała się właścicielem 217 861 akcji zwykłych imiennych MKS Cracovia SSA serii A, B, C, D, E, F i G o wartości nominalnej 100 zł każda, tj. o łącznej wartości nominalnej 21 786 100 zł, stanowiących 99,75% kapitału zakładowego MKS Cracovia SSA. O szczegółach zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr RB-17-2023 z dnia 1 grudnia 2023 roku. Zgodnie z art. 3289 § 1 Kodeksu spółek handlowych, nabycie akcji nastąpiło z chwilą dokonania wpisu w Rejestrze Akcjonariuszy w dniu 1 lutego 2024 roku.

1.4.Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej po dacie bilansu

- W dniu 11 stycznia 2024 roku zostało zarejestrowane w KRS podwyższenie kapitału spółki Wszystko.pl Sp. z o.o. do kwoty 9 630 000 PLN.
- W dniu 1 lutego 2024 roku w Rejestrze Akcjonariuszy spółki Miejski Klub Sportowy „Cracovia” S.A. wykreślono Gminę Miejską Kraków jako akcjonariusza uprawnionego z 73 480 akcji imiennych nieuprzywilejowanych, w tym 68 480 akcji serii A o numerach od 1 do 68 480 oraz 5 000 akcji serii B o numerach od 1 do 5 000 oraz jednocześnie wpisano spółkę Comarch S.A. jako akcjonariusza z powyższych akcji. W związku z powyższym 99,75 % akcji Miejskiego Klubu Sportowego „Cracovia” S.A. znajduje się obecnie w posiadaniu spółki Comarch S.A.
- W dniu 2 lutego 2024 roku zostały uchwalone zmiany statutu spółki Cabinet Conseil en Strategie Informatique S.A.S., które zmieniły nazwę tego podmiotu na Comarch Healthcare S.A.S. Zmiana nazwy weszła w życie z dniem jej uchwalenia, tj. 2 lutego 2024 roku.

- W dniu 15 lutego 2024 roku spółka Wszystko.pl sp. z o.o. ogłosiła zakończenie działalności portalu e-commerce pod nazwą Wszystko.pl.
- W dniu 5 kwietnia 2024 roku odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Comarch Finance Connect Sp. z o.o., na którym zdecydowano o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki z kwoty 4 000 000 PLN do kwoty 11 000 000 PLN poprzez ustanowienie 140 000 nowych udziałów o wartości nominalnej 50,00 PLN. Wszystkie nowo ustanowione udziały w podwyższonym kapitale zakładowym spółki zostały objęte przez dotychczasowego jedynego wspólnika – Comarch S.A. Nowo ustanowione udziały zostały pokryte w całości poprzez wpłatę Comarch S.A., która została wykonana w dniu 10 kwietnia 2024 roku. Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania zmiany nie zostały zarejestrowane w KRS.
- W dniu 5 kwietnia 2024 roku odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Wszystko.pl Sp. z o.o., na którym zdecydowano o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki z kwoty 9 630 000 PLN do kwoty 16 230 000 PLN poprzez ustanowienie 11 000 nowych udziałów o wartości nominalnej 600,00 PLN. Wszystkie nowo ustanowione udziały w podwyższonym kapitale zakładowym spółki zostały objęte przez dotychczasowego jedynego wspólnika – Comarch S.A. Nowo ustanowione udziały zostały pokryte w całości poprzez wpłatę Comarch S.A., która została wykonana w dniu 10 kwietnia 2024 roku. Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania zmiany nie zostały zarejestrowane w KRS.
- W dniu 10 kwietnia 2024 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki Comarch Chile SpA. uchwaliło podwyższenie kapitału zakładowego o 4,8 mld CLP (słownie: cztery miliardy osiemset milionów chilijskich peso) z poziomu 161 500 000 CLP do poziomu 4 961 500 000 CLP. Kapitał zakładowy dzieli się zatem na 496 150 akcji bez wartości nominalnej. Wszystkie akcje nowej emisji objął dotychczasowy jedyny akcjonariusz spółki Comarch Chile SpA, tj. Comarch S.A. Wpłaty tytułem ich objęcia zostały wykonane w dniu 11 kwietnia 2024 roku w następujących kwotach: 2 300 000 EUR, co stanowiło 2 356 120 000 CLP po kursie obowiązującym tego dnia w Banco Central de Chile oraz 2 563 035,52 USD, co stanowiło 2 443 880 000 CLP po kursie obowiązującym tego dnia w Banco Central de Chile. Podwyższenie kapitału jest skuteczne z datą sporządzenia aktu notarialnego rejestrującego wspomnianą uchwałę NWZA, tj. z dniem 12 kwietnia 2024 roku.

2. Opis stosowanych zasad rachunkowości

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 12 miesięcy 2023 roku zostało przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości („MSR”), Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz interpretacjami opublikowanymi przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego za wyjątkiem tych pozycji, które zgodnie z niniejszymi zasadami są wyceniane w inny sposób.

Sporządzenie sprawozdania wg MSSF wymaga dokonania szeregu szacunków i zastosowania własnego osądu. W nocie 2.5 zostały zaprezentowane te obszary sprawozdania finansowego, które wymagają znaczących szacunków lub w stosunku do których wymagana jest znacząca doza osądu.

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę Comarch w dającej się przewidzieć przyszłości. Według Zarządu Spółki Dominującej nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności.

Grupa Comarch sporządza rachunek zysków i strat w wersji kalkulacyjnej, natomiast rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Comarch za 12 miesięcy 2023 roku obejmuje sprawozdania następujących spółek:

Nazwa spółki	Charakter powiązań	Metoda konsolidacji	Udział Comarch S.A. w kapitale zakładowym
Comarch S.A.	Jednostka dominująca	Pełna	
Comarch Sistemas LTDA	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu Comarch AG (do 4 października 2023 r. funkcjonującej jako Comarch Software und Beratung AG)
Comarch AG	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Solutions GmbH	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu Comarch AG (do 4 października 2023 r. funkcjonującej jako Comarch Software und Beratung AG)
Comarch S.A.S.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch R&D S.A.S.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Luxembourg S.à r.l.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Inc.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Panama Inc.	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu Comarch Inc.
Comarch Canada, Corp.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Espace Connecté Inc.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Middle East FZ-LLC	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch LLC	Jednostka zależna	Pełna	100%
OOO Comarch	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Technologies Oy	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch UK Ltd.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Japan KK	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu Comarch UK Ltd.
Comarch Chile SpA	Jednostka zależna	Pełna	100%

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Comarch Colombia S.A.S.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Yazilim A.S.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch SRL	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Malaysia SDN. BHD.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch s.r.o.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Pointshub, Inc.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch AB	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Argentina S.A. en liquidación	Jednostka zależna	Pełna	95% w posiadaniu Comarch S.A., 5% w posiadaniu Comarch AG (do 4 października 2023 r. funkcjonującej jako Comarch Software und Beratung AG)
Comarch Saudi Arabia Co.	Jednostka zależna	Pełna	95% w posiadaniu Comarch S.A., 5% w posiadaniu Comarch Infrastruktura S.A.
Comarch Mexico S.A. de C.V.	Jednostka zależna	Pełna	99% w posiadaniu Comarch S.A., 1% w posiadaniu CA Consulting S.A.
Comarch Yuhan Hoesa (Comarch Ltd.)	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch (Thailand) Limited	Jednostka zależna	Pełna	98% w posiadaniu Comarch S.A., 1% w posiadaniu CA Consulting S.A., 1% w posiadaniu Comarch Technologies sp. z o.o.
Comarch BV	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Pty. LTD	Jednostka zależna	Pełna	100%
Cabinet Conseil en Strategie Informatique S.A.S.**	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch New Zealand Limited	Jednostka zależna	Pełna	100%
LLC "Comarch Software"	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Technologies sp. z o.o.	Jednostka zależna	Pełna	100%
CA Consulting S.A.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Geopolis sp. z o.o.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Wszystko.pl sp. z o.o.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Management sp. z o.o.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty	Jednostka zależna	Pełna	100% ogólnej liczby certyfikatów inwestycyjnych,
Comarch Management sp. z o.o. SK-A	Jednostka zależna	Pełna	26,45% w posiadaniu Comarch S.A., 8,82% w posiadaniu CCF FIZ, 64,73% akcji nabytych w celu umorzenia przez Comarch Management sp. z o.o. SK-A
Bonus Management sp. z o.o. SK-A	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

"Bonus Management sp. z o.o." Cracovia Park SK-A	Jednostka zależna	Pełna	50% w posiadaniu Bonus Management sp. z o.o. SK-A, 50% w posiadaniu MKS Cracovia SSA
Bonus Development sp. z o.o. SK-A	Jednostka zależna	Pełna	65,52% w posiadaniu CCF, 34,48% w posiadaniu Bonus Development sp. z o.o. II Koncept S.K.A.
Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Bonus Development sp. z o.o. II Koncept SK-A	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Rox Star Maritime Limited	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Comarch Healthcare S.A.	Jednostka zależna	Pełna	44,52% w posiadaniu Comarch S.A. 45,42% w posiadaniu CCF FIZ 10,06% w posiadaniu CASA Management and Consulting sp. z o.o. SKA
Comarch Polska S.A.	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Comarch Cloud S.A.	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Comarch Infrastruktura S.A.	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
iComarch24 S.A.	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Comarch Swiss AG	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A
CAMS AG	Jednostka zależna	Pełna	51% w posiadaniu CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A
Comarch Finance Connect sp. z o.o.	Jednostka zależna	Pełna	100%
MKS Cracovia SSA*	Jednostka zależna	Pełna	66,11% w posiadaniu Comarch S.A.

*) W dniu 1 lutego 2024 r. w Rejestrze Akcjonariuszy spółki Miejski Klub Sportowy „Cracovia” S.A. wykreślono Gminę Miejską Kraków jako akcjonariusza uprawnionego z 73 480 akcji imiennych nieuprzywilejowanych, w tym 68 480 akcji serii A o numerach od 1 do 68 480 oraz 5 000 akcji serii B o numerach od 1 do 5 000 oraz jednocześnie wpisano spółkę Comarch S.A. jako akcjonariusza z powyższych akcji. W związku z powyższym 99,75 % akcji Miejskiego Klubu Sportowego „Cracovia” S.A. znajduje się obecnie w posiadaniu spółki Comarch S.A.

**) W dniu 2 lutego 2024 r. zostały uchwalone zmiany statutu spółki Cabinet Conseil en Strategie Informatique S.A.S., które zmieniły nazwę tego podmiotu na Comarch Healthcare S.A.S. Zmiana nazwy weszła w życie z dniem jej uchwalenia, tj. 2 lutego 2024 r.

Z dniem 16 sierpnia 2023 r. spółka Comarch Peru S.A.C. en liquidación została wyrejestrowana z rejestru przedsiębiorców w Peru.

2.1. Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego

2.1.1. Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Dla Grupy Comarch podstawowym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty branżowe, a pomocniczym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty geograficzne według miejsca prowadzenia działalności. Objęte konsolidacją jednostki Grupy Comarch prowadzą następujące rodzaje działalności:

- sprzedaż systemów informatycznych i usług z nimi związanych w tym również produkcja oprogramowania dla medycyny oraz sprzedaż sprzętu informatycznego (dalej jako „Segment IT”),
- działalność sportową (dalej jako „Segment Sport”) prowadzoną przez MKS Cracovia SSA,

- działalność związaną z inwestowaniem na rynku kapitałowym i na rynku nieruchomości (dalej jako „Segment Inwestycje”),
- działalność w zakresie świadczenia usług medycznych (dalej jako „Segment Medycyna”).

Dominujący udział w przychodach ze sprzedaży, wynikach oraz aktywach posiada Segment IT. Ze względu na specyfikę działalności segment IT prezentowany jest z wydzieleniem rynku DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), rynku polskiego oraz rynków pozostałych.

Ze względu na geograficzny podział miejsca prowadzenia działalności Grupa Comarch wyróżnia następujące segmenty rynku: Polska, Rejon DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), Pozostałe kraje, Segment Sport, Segment Inwestycje i Segment Medycyna prowadzą działalność wyłącznie na terenie Polski. Ze względu na to, że jedynie Segment IT prowadzi działalność poza krajem i jednocześnie ponoszone w Segmencie IT koszty w znacznej mierze są wspólne dla sprzedaży eksportowej oraz krajowej nie jest celowe ustalanie wyniku odrębnie dla działalności eksportowej i krajowej.

Sprzedaż Grupy Comarch jest mocno zdywersyfikowana i nie występuje uzależnienie od jednego odbiorcy. W ciągu 12 miesięcy 2023 roku sprzedaż do żadnego z kontrahentów nie przekroczyła 10% całkowitej sprzedaży Grupy Comarch. Rozkład przychodów ze sprzedaży osiąganych przez Grupę Comarch na przestrzeni roku 2023 przedstawiał się następująco: 23% rocznej sprzedaży zostało zrealizowane w I kwartale, 22% w II kwartale, 25% w III kwartale oraz 30% w IV kwartale. Na przestrzeni roku 2024 Grupa Comarch spodziewa się rozkładu przychodów ze sprzedaży zbliżonego do tego z 2023 roku.

2.1.2. Konsolidacja

a) Jednostki zależne

Jednostki zależne to wszelkie jednostki (w tym jednostki specjalnego przeznaczenia), w odniesieniu, do których Grupa Comarch ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa Comarch kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejścia nad nimi kontroli przez Grupę Comarch. Przystaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Przejęcia jednostek i wyodrębnionych części działalności rozlicza się metodą nabycia. Każdorazowo płatność przekazana w wyniku połączenia jednostek wyceniana jest w zagregowanej wartości godziwej (na dzień dokonania zapłaty) przekazanych aktywów, poniesionych lub przejętych zobowiązań oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Grupę Comarch w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną. Koszty bezpośrednio związane z połączeniem jednostek gospodarczych ujmowane są w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia.

W określonych przypadkach, przekazana płatność zawiera także aktywa lub zobowiązania wynikające z płatności warunkowej, mierzonej na dzień nabycia w wartości godziwej. Zmiany wartości godziwej płatności warunkowej w kolejnych okresach ujmowane są jako zmiany kosztu połączenia jedynie jeżeli mogą być zaklasyfikowane jako zmiany w okresie pomiaru. Wszystkie inne zmiany rozliczane są zgodnie z odpowiednimi regulacjami MSSF. Zmiany w wartości godziwej płatności warunkowej zakwalifikowanej jako element kapitałowy nie są ujmowane.

Dające się zidentyfikować aktywa, zobowiązania i zobowiązania warunkowe jednostki przejmowanej spełniające warunki ujęcia zgodnie z MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych” ujmują się w wartości godziwej na dzień przejścia, z uwzględnieniem wyjątków zawartych w MSSF 3.

W razie nabycia kontroli w następstwie kilku następujących po sobie transakcji, udziały będące w posiadaniu Grupy Comarch na dzień objęcia kontroli są wyceniane w wartości godziwej z odniesieniem skutków w rachunek zysków i strat. Kwoty narosłe z tytułu udziałów w tej jednostce odniesione uprzednio do innych składników całkowitych dochodów są przenoszone do rachunku zysków i strat.

Wartość firmy wynikającą z przejścia ujmują się w aktywach i początkowo wykazuje po kosztach, jako wartość kosztów przejścia przekraczającą udział Grupy Comarch w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować ujętych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Jeśli po przeszacowaniu udział Grupy Comarch w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejmowanej przekracza koszt połączenia jednostek gospodarczych, nadwyżkę ujmują się niezwłocznie w wyniku finansowym.

Transakcje, rozrachunki i nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy Comarch są eliminowane. Nie zrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę Comarch.

b) Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa Comarch wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20 do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności i ujmują początkowo według kosztu. Inwestycja Grupy Comarch w jednostkach stowarzyszonych obejmuje określoną w dniu nabycia wartość firmy.

Udział Grupy Comarch w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmują się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w innych kapitałach. O łączne zmiany stanu od dnia nabycia koryguje się wartość bilansową inwestycji. Gdy udział Grupy Comarch w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy Comarch w tej jednostce stowarzyszonej, obejmującego ewentualne inne niezabezpieczone należności, Grupa Comarch zaprzestaje ujmować dalsze straty, chyba, że wzięła na siebie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą Comarch, a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy Comarch w jednostkach stowarzyszonych. Niezrealizowane straty również są eliminowane, chyba że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone zostały, tam gdzie było to konieczne, zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę Comarch.

c) Zasady ujmowania Grupy Comarch AG w sprawozdaniu skonsolidowanym

Spółka Comarch AG (dawniej Comarch Software und Beratung AG) będąca jednostką dominującą dla spółek Grupy Comarch AG począwszy od 2013 roku nie sporządza samodzielnie skonsolidowanego sprawozdania

finansowego obejmującego dane spółki Comarch AG i jej spółek zależnych. Comarch S.A., jednostka dominująca Grupy Comarch, sporządza w sposób bezpośredni skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmujące dane Spółki Comarch S.A. i wszystkich pozostałych jednostek zależnych (w tym Comarch AG i jej spółek zależnych).

W dniu 23 sierpnia 2022 r. została zawarta umowa połączenia spółki Comarch Software und Beratung AG ze spółką Comarch AG. Spółką przejmującą jest spółka Comarch Software und Beratung AG. Połączenie spółek Comarch AG oraz Comarch Software und Beratung AG ("Comarch SuB") zostało odnotowane w rejestrze handlowym Comarch SuB dnia 13 września 2022 r. i nastąpiło z dniem 30 września 2022 r. W dniu 1 października 2022 r. spółka Comarch SuB przejęła prawa i obowiązki Comarch AG

W dniu 4 października 2023 r. zostały uchwalone zmiany statutu spółki Comarch Software und Beratung AG, które zmieniły nazwę tego podmiotu na Comarch Aktiengesellschaft (Comarch AG). Zmiana ta weszła w życie z dniem zarejestrowania w rejestrze handlowym, tj. 11 października 2023 r.

2.1.3. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy Comarch wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w polskich złotych (PLN), która jest walutą funkcjonalną i walutą prezentacji jednostki dominującej.

b) Transakcje i salda wyrażone w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat, o ile nie odracza się ich w kapitale własnym, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych i zabezpieczenie udziałów w aktywach netto.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe wyceniane według wartości godziwej w korespondencji z rachunkiem zysków i strat, wykazuje się w ramach zysków i strat z tytułu zmian wartości godziwej. Różnice kursowe z tytułu takich pozycji niepieniężnych jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży uwzględnia się w kapitale z wyceny w wartości godziwej.

c) Spółki wchodzące w skład Grupy Comarch

Wyniki i sytuację finansową wszystkich jednostek Grupy Comarch (z których żadna nie prowadzi działalności w warunkach hiperinflacji), których waluty funkcjonalne różnią się od waluty prezentacji, przelicza się na walutę prezentacji w następujący sposób:

- aktywa i zobowiązania w każdym prezentowanym bilansie przelicza się według kursu zamknięcia obowiązującego na ten dzień bilansowy,
- przychody i koszty w każdym rachunku zysków i strat przelicza się według kursów średnich (chyba, że kurs średni nie stanowi zadowalającego przybliżenia skumulowanego wpływu kursów z dni transakcji – w takim wypadku przychody i koszty przelicza się według kursów z dni transakcji), a wszystkie wynikające stąd różnice kursowe ujmuje się jako odrębny składnik kapitału własnego.

Przy konsolidacji, różnice kursowe z tytułu przeliczenia inwestycji netto w jednostkach zagranicznych oraz kredytów, pożyczek i innych instrumentów walutowych wyznaczonych na zabezpieczenia takich inwestycji ujmuje się w kapitale własnym. Przy sprzedaży jednostki prowadzącej działalność za granicą, takie różnice kursowe ujmuje się w rachunku zysków i strat jako część zysku lub straty ze sprzedaży.

Wartość firmy i korekty do poziomu wartości godziwej, które powstają przy nabyciu jednostki zagranicznej, traktuje się jako aktywa i zobowiązania jednostki zagranicznej oraz przelicza według kursu zamknięcia.

Kursy EURO użyte do przeliczania danych finansowych

Średni kurs NBP

z dnia 31.12.2023 r.	4,348
z dnia 31.12.2022 r.	4,6899

Średnia arytmetyczna średnich kursów NBP na koniec każdego miesiąca

za okres 1.01 - 31.12.2023 r.	4,5284
za okres 1.01 - 31.12.2022 r.	4,6883

Kursy wybranych walut użyte do przeliczania danych bilansowych

Średni kurs NBP dla USD

z dnia 31.12.2023 r.	3,9350
z dnia 31.12.2022 r.	4,4018

Średni kurs NBP dla CHF

z dnia 31.12.2023 r.	4,6828
z dnia 31.12.2022 r.	4,7679

Średni kurs NBP dla GBP

z dnia 31.12.2023 r.	4,9997
z dnia 31.12.2022 r.	5,2957

Średni kurs NBP dla DKK

z dnia 31.12.2023 r.	0,5833
z dnia 31.12.2022 r.	0,6307

Średni kurs NBP dla NZD

z dnia 31.12.2023 r.	2,4836
z dnia 31.12.2022 r.	2,7884

Średni kurs NBP dla CAD

z dnia 31.12.2023 r.	2,9698
z dnia 31.12.2022 r.	3,2486

2.1.4. Inwestycje

- a) Aktywa finansowe wykazywane według wartości godziwej, z zyskami lub stratami rozliczanymi przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe przeznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej, z zyskami lub stratami ujmowanymi w rachunku zysków i strat. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub jeżeli został zaliczony do tej kategorii przez Zarząd. Instrumenty pochodne również zalicza się do „przeznaczonych do obrotu”, o ile nie zostały przeznaczone na zabezpieczenia. Tego typu instrumenty są wykazywane osobno w bilansie w pozycji „Pochodne instrumenty finansowe”. Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych, jeżeli są przeznaczone do obrotu lub ich realizacji oczekuje się w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

b) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to nie zaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nie notowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa Comarch wydaje środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając zamiaru wprowadzać swojej należności do obrotu. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności zalicza się do wykazywanych w bilansie należności handlowych i usług oraz pozostałych należności.

c) Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Zarządy jednostek tworzących Grupę Comarch zamierzają i są w stanie utrzymać do terminu zapadalności.

d) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to nie zaliczone do instrumentów pochodnych instrumenty finansowe przeznaczone do tej kategorii albo nie zaliczone do żadnej z pozostałych. Zalicza się je do aktywów trwałych, o ile Zarząd nie zamierza zbyć inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Transakcje zakupu i sprzedaży inwestycji ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji – dzień, w którym Grupa Comarch zobowiązuje się zakupić lub sprzedać dany składnik aktywów. Inwestycje ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcyjne. Inwestycje wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Grupa Comarch dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz aktywa finansowe wykazywane według wartości godziwej, z zyskami lub stratami wykazywanymi w rachunku zysków i strat, wykazuje się po początkowym ujęciu według wartości godziwej. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), metodą efektywnej stopy procentowej. Zrealizowane i niezrealizowane zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej aktywów finansowych wykazywanych według wartości godziwej, z zyskami lub stratami rozliczanymi w korespondencji z w rachunkiem zysków i strat wykazuje się w rachunku zysków i strat, w okresie, w którym powstały. Niezrealizowane zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej niepieniężnych papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży” ujmuje się w kapitale własnym. W razie sprzedaży papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży” lub utraty przez nie wartości, łączne dotychczasowe

korekty do poziomu aktualnej wartości godziwej wykazuje się w rachunku zysków i strat jako zyski i straty na inwestycyjnych papierach wartościowych.

Wartość godziwa inwestycji notowanych wynika z ich bieżącej ceny zakupu. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny (a także w odniesieniu do nie notowanych papierów wartościowych), Grupa Comarch ustala wartość godziwą stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, odwołanie się do innych instrumentów, które są w zasadzie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz powszechnie uznane za poprawne modele wyceny instrumentów pochodnych, oparte na danych wejściowych pochodzących z aktywnego rynku.

Grupa Comarch dokonuje na każdy dzień bilansowy oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły na wartości. W odniesieniu do kapitałowych papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży”, przy ustalaniu, czy papiery wartościowe utraciły na wartości bierze się pod uwagę znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej danego papieru wartościowego poniżej jego kosztu. Jeżeli takie dowody występują w przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe straty – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia, a aktualną wartością godziwą, pomniejszona o ewentualne straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w rachunku zysków i strat – wyłącza się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat. Straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w rachunku zysków i strat z tytułu instrumentów kapitałowych nie podlegają odwróceniu w korespondencji z rachunkiem zysków i strat.

2.1.5. Aktywa trwałe

a) Wartości niematerialne

Wartości niematerialne ujmowane są w ewidencji według cen nabycia pomniejszone o dotychczasowe umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Grupa Comarch dokonuje odpisów amortyzacyjnych metodą liniową. Przyjęto następujące stawki amortyzacyjne:

▪ oprogramowanie komputerowe	30%
▪ licencje	30%
▪ prawa autorskie	30%
▪ pozostałe prawa	10 - 20%

Przyjęte stawki amortyzacyjne odpowiadają oszacowanemu okresowi użytkowania wartości niematerialnych, za wyjątkiem kart zawodników (dot. MKS Cracovia SSA), które amortyzowane są w okresie obowiązującej umowy z danym zawodnikiem.

W przypadku wartości niematerialnych nabytych w celu wykorzystania w konkretnym projekcie okres amortyzacji ustala się jako okres trwania projektu.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących MKS Cracovia SSA zostało nabyte i jest traktowane jako wartość niematerialna, o nieokreślonym okresie użytkowania i dlatego nie jest amortyzowane. Grunty będące w użytkowaniu wieczystym spółki MKS Cracovia SSA nie podlegają amortyzacji, gdyż posiadają nieokreślony okres użytkowania, z uwagi na fakt, iż Spółka spodziewa się, że nastąpi odnowienie prawa wieczystego

użytkowania i odbędzie się to bez ponoszenia znaczących kosztów, gdyż Spółka nie jest zobowiązana do spełnienia żadnych warunków, o których zależałoby przedłużenie tego prawa.

Wieczyste użytkowanie w Polsce traktowane jest jako synonim własności a nie dzierżawy, po zakończeniu której użytkownik oddaje grunt. Spółka nie spodziewa się poniesienia znaczących kosztów przy odnowieniu prawa wieczystego użytkowania w kontekście dotychczasowych działań współwłaściciela MKS Cracovia SSA czyli Gminy Kraków. Miasto wspiera działalność sportowa w tym MKS Cracovia SSA m in. poprzez:

- dofinansowywanie budowy infrastruktury sportowej,
- umorzenie podatku od nieruchomości,
- wniesienie aportem opłat za użytkowanie wieczyste.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących jednostki dominującej jest amortyzowane przez określony czas użytkowania (założony od momentu nabycia okres użytkowania wynosi od 84 do 99 lat). Średnia stawka amortyzacyjna wynosi 1,2%.

Wartości niematerialne nabyte w wyniku przejęcia A-MEA Informatik AG (obecnie Comarch Swiss AG) obejmują wartość relacji z klientami spółki. Aktywo to zostało ujęte odrębnie od wartości firmy jako wartości niematerialne i prawne i zostało ujęte na dzień przejęcia w bilansie Grupy Comarch wg wartości godziwej. Grupa Comarch dokonuje odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych nabytych w wyniku przejęcia A-MEA Informatik AG metodą liniową, przyjęto okres amortyzacji równy przewidywanemu okresowi osiągnięcia korzyści ekonomicznych z tytułu istniejących relacji z klientami, czyli 60 miesięcy. Rozliczanie amortyzacji zakończono w roku 2016.

Wartości niematerialne nabyte w wyniku przejęcia ESAProjekt sp. z o.o. (obecnie Comarch Healthcare S.A.) obejmują prawa majątkowe do oprogramowania Optimed, OptiNFZKom, BaKS, Carber, SDK, Repos. Aktywa te zostały ujęte odrębnie od wartości firmy jako wartości niematerialne i prawne i zostało ujęte na dzień przejęcia w bilansie Grupy Comarch wg wartości godziwej. Grupa Comarch dokonuje odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych nabytych w wyniku przejęcia ESAProjekt sp. o.o. metodą liniową, przyjęto okres amortyzacji równy przewidywanemu okresowi osiągnięcia korzyści ekonomicznych ze sprzedaży oprogramowania, czyli 60 miesięcy. Rozliczanie amortyzacji zakończono w roku 2016.

b) Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy Comarch w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto (obejmujących możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia) przejętej jednostki zależnej/stowarzyszonej na dzień przejęcia. Wartość firmy z przejęcia jednostek zależnych ujmuje się w ramach wartości niematerialnych. Wartość firmy z przejęcia jednostek stowarzyszonych ujmuje się w ramach inwestycji w jednostkach stowarzyszonych. Wartość firmy jest testowana corocznie na dzień bilansowy kończący rok obrotowy pod kątem utraty wartości i wykazywana w bilansie według kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu ewentualnej utraty wartości. Zyski i straty ze zbycia jednostki uwzględniają wartość bilansową wartości firmy dotyczącą sprzedanej jednostki.

W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości wartość firmy alokowana jest do ośrodków pracujących środki pieniężne.

c) Rzeczowe aktywa trwałe

Środki trwałe

Wycenione zostały według cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszone o dotychczasowe umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Przyjęte stawki amortyzacyjne odpowiadają ekonomicznej użyteczności środków trwałych.

Szczegółowe zasady amortyzowania środków trwałych przyjętych przez Spółkę są następujące: środki amortyzowane są metodą liniową przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odpowiadających oszacowanym okresom użytkowania. W szczególności stawki amortyzacyjne wynoszą: 2,5% (budynki i budowle), 30% (maszyny i urządzenia) i 20% (meble, wyposażenie, pozostałe środki). W przypadku środków trwałych nabytych w celu wykorzystania w konkretnym projekcie okres amortyzacji ustala się jako okres trwania projektu.

Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie wycenione są według ceny nabycia pomniejszone o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Odsetki od kredytu inwestycyjnego w okresie realizacji inwestycji aktywowane są w pozycji środki trwałe w budowie. Odsetki od kredytu inwestycyjnego po przyjęciu środka trwałego sfinansowanego kredytem obciążają wynik roku w pozycji koszty finansowe.

Ulepszenia w obcych środkach trwałych

Ulepszenia w obcych środkach trwałych wycenione są według ceny nabycia pomniejszone o dotychczasowe umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

d) Leasing

Począwszy od 1 stycznia 2019 roku Grupa Comarch stosuje standard MSSF 16 dotyczący umów leasingowych.

Zgodnie z MSSF 16 umowa ma charakter leasingu, jeżeli leasingobiorca w zamian za wynagrodzenie ma prawo do sprawowania kontroli, w tym pobierania korzyści ekonomicznych, nad użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów przez określony czas.

Do umów o charakterze leasingu zgodnie z MSSF 16 Grupa Comarch zaliczyła umowy najmu budynków i powierzchni biurowych, prawo wieczystego użytkowania gruntów, leasing środków transportu i leasing sprzętu komputerowego.

Dla umów zawartych na czas oznaczony Grupa Comarch przyjęła okres leasingu zgodny z umownym okresem leasingu, chyba że znane były okoliczności wskazujące na skorzystanie z opcji przedłużenia lub wypowiedzenia. Umów zawartych na czas nieokreślony z okresem wypowiedzenia krótszym niż 12 miesięcy Grupa Comarch nie wycenia wg MSSF 16, z wyjątkiem umowy najmu przez MKS Cracovia stadionu przy ulicy Kałuży 1 w Krakowie, która ze względu na strategiczny charakter wynajmowanej nieruchomości została wyceniona wg MSSF 16, i dla której Grupa Comarch przyjmuje każdorazowo 5 letni okres leasingu. Umów najmu na czas nieoznaczony z okresem wypowiedzenia dłuższym niż 12 miesięcy Grupa Comarch nie identyfikuje.

Grupa Comarch ujmuje w aktywach prawo do użytkowania ustalone w wysokości zdyskontowanych przyszłych płatności w okresie trwania leasingu. W miejsce ujmowanych przed zastosowaniem standardu w kosztach działalności podstawowej opłat z tytułu wykorzystywania aktywów będących przedmiotem leasingu została wprowadzona amortyzacja wyliczona od wartości aktywa z tytułu prawa do użytkowania. Amortyzacja jest alokowana odpowiednio do kosztów wytworzenia, kosztów ogólnych bądź kosztów sprzedaży. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane liniowo.

e) Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

Dotyczą długoterminowej części czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów.

f) Utrata wartości aktywów

Aktywa o nieokreślonym okresie użytkowania nie podlegają amortyzacji, lecz corocznie są testowane pod kątem możliwej utraty wartości. Aktywa podlegające amortyzacji analizuje się pod kątem utraty wartości, ilekroć jakieś zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują na możliwość niezrealizowania ich wartości bilansowej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna to wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej. Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości, aktywa grupuje się na najniższym poziomie, w odniesieniu do którego występują dające się zidentyfikować odrębnie przepływy pieniężne (ośrodki wypracowujące środki pieniężne).

2.1.6. Aktywa obrotowe

a) Zapasy (produkty w toku oraz materiały i towary)

Wykazywana w sprawozdaniu produkcja w toku dotyczy wytwarzanego przez Grupę Comarch i przeznaczonego do wielokrotnej sprzedaży oprogramowania. Produkcja w toku jest wyceniana według technicznych bezpośrednich kosztów wytworzenia.

Wytworzone przez Grupę Comarch i przeznaczone do wielokrotnej sprzedaży oprogramowanie użytkowe wyceniane jest w okresie przynoszenia przez nie korzyści ekonomicznych, nie dłuższym niż 36 miesięcy, jakie następują od rozpoczęcia sprzedaży, w wysokości nadwyżki kosztów ich wytworzenia nad przychodami netto uzyskanymi ze sprzedaży tych produktów w ciągu kolejnych 36 miesięcy. Nie odpisane po tym okresie koszty wytworzenia zwiększają pozostałe koszty operacyjne.

W zależności od charakteru wytworzonego oprogramowania i oceny możliwości jego sprzedaży stosuje się zasadę odpisywania w koszt własny poniesionych na jego wytworzenie nakładów w wysokości od 50% do 100% zafakturowanej w powyższym okresie sprzedaży. Jeżeli Spółka posiada wcześniej informacje o ograniczeniu możliwości dalszej sprzedaży, niezwłocznie dokonuje odpisu aktualizującego wartość produkcji w toku w wysokości nakładów, w stosunku, do których występuje prawdopodobieństwo nie odzyskania, bądź też dokonuje jednorazowo odpisania całości nierozliczonych nakładów (w zależności od stopnia oceny ryzyka) w ciężar kosztu własnego sprzedaży.

Ewidencja materiałów i towarów prowadzona jest według rzeczywistych cen nabycia. Rozchody wyceniane są według zasady pierwsze przyszło, pierwsze wyszło (FIFO). Materiały i towary wycenione są według rzeczywistych cen nabycia nie wyższych od cen sprzedaży netto.

b) Należności

Na dzień powstania ujmuje się je w księgach według wartości godziwej, a w następnych okresach wg skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu).

Należności w zależności od terminu wymagalności (do 12 miesięcy od dnia bilansowego lub powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego) wykazywane są jako krótkoterminowe lub długoterminowe.

W celu urealnienia wartości, należności zostały pomniejszone o odpisy aktualizujące wartość należności wątpliwych. Odpis z tytułu utraty wartości odpowiada różnicy pomiędzy wartością bilansową a wartością

bieżącą rzeczywistych przepływów pieniężnych z danego składnika aktywów. Ze względu na specyfikę działalności (występowanie w ograniczonym zakresie należności od tzw. kontrahentów masowych), dokonywanie stosownych odpisów aktualizacyjnych odbywa się drogą szczegółowej identyfikacji należności i oceny zagrożenia wpływu środków pieniężnych wynikających z uwarunkowań umownych i biznesowych.

c) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Kategoria ta obejmuje środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty bankowe płatne na żądanie, płynne krótkoterminowe papiery wartościowe oraz inne krótkoterminowe inwestycje o dużej płynności.

d) Rozliczenie kontraktów długoterminowych

Koszty związane z kontraktami długoterminowymi ujmuje się w momencie poniesienia. Wynik na kontraktach ustala się według stopnia zaawansowania prac, o ile jest możliwe wiarygodne ustalenie stopnia zaawansowania. Jeżeli nie można wiarygodnie oszacować wyniku umowy, to przychody ujmuje się wyłącznie do wysokości poniesionych kosztów umowy, dla których istnieje prawdopodobieństwo ich odzyskania. Stopień zaawansowania mierzy się w oparciu o wyrażony procentowo stosunek kosztów poniesionych do dnia bilansowego, do łącznych szacowanych kosztów z tytułu kontraktu. Jeżeli prawdopodobne jest że łączne koszty z tytułu umowy przekroczą łączne przychody, to przewidywaną stratę ujmuje się natychmiast.

Grupa Comarch prezentuje w aktywach pozycję „Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych” w przypadku gdy występuje nadwyżka poniesionych kosztów i ujętych zysków z tytułu kontraktów długoterminowych, nad wartością zafakturowanej sprzedaży do kontrahentów. W przeciwnym przypadku, tj. gdy występuje nadwyżka zafakturowanej sprzedaży do kontrahentów nad wartością poniesionych kosztów i ujętych zysków z tytułu kontraktów długoterminowych, Grupa Comarch prezentuje w zobowiązaniach pozycję „Zobowiązania z tytułu kontraktów długoterminowych”. Ww. nadwyżki są ustalane dla każdego kontraktu osobno i prezentowane rozdzielnie bez saldowania poszczególnych pozycji.

e) Aktywa przeznaczone do zbycia

Aktywa i grupy do zbycia klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa Spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji. Aktywa (i grupy do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

2.1.7. Kapitał własny

Kapitał własny obejmuje między innymi:

- a) kapitał zakładowy jednostki dominującej wykazany w wartości nominalnej,
- b) pozostałe kapitały utworzone:
  - z podziału zysku,
  - z nadwyżki sprzedaży akcji ponad wartość nominalną,
  - z wyceny opcji menedżerskiej,

- c) zysk niepodzielony wynikający z korekt z tytułu zmiany zasad rachunkowości oraz z wyników osiągniętych przez Grupę Comarch, a nie przeniesionych do pozostałych kapitałów,
- d) różnice kursowe.

2.1.8. Świadczenia pracownicze

a) Świadczenia oparte na akcjach

Jednostka dominująca do 2014 roku włącznie prowadziła program wynagrodzeń opartych na akcjach i regulowanych akcjami. Wartość godziwa świadczonej przez pracowników pracy, w zamian za przyznanie opcji powiększała koszty. Łączną kwotę, jaką należało rozliczyć w koszty przez okres nabywania uprawnień przez pracowników do realizacji opcji, ustalano w oparciu o wartość godziwą przyznanych opcji, z wyłączeniem wpływu ewentualnych niezwiązanych z rynkiem kapitałowym warunków nabywania uprawnień (np. celów do osiągnięcia w zakresie rentowności i wzrostu sprzedaży). Warunki nabywania uprawnień do realizacji uwzględniały w założeniach co do przewidywanej liczby opcji, które mogły być zrealizowane. Na każdy dzień bilansowy jednostka dominująca weryfikowała swoje oszacowania. Wpływ ewentualnej weryfikacji pierwotnych oszacowań Jednostka dominująca ujmowała w rachunku zysków i strat, w korespondencji z kapitałem własnym. Uzyskane wpływy z tytułu realizacji opcji, tj. wpływy z tytułu objęcia akcji (pomniejszone o koszty transakcyjne bezpośrednio związane z realizacją) odnosiły się na kapitał zakładowy (wartość nominalna) oraz kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej. Od 2015 roku w podmiotach Grupy Comarch nie funkcjonują programy wynagrodzeń oparte na akcjach.

2.1.9. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

a) Zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania

Na dzień powstania ujmuje się je w księgach według wartości godziwej, a na dzień bilansowy w kwocie skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu). Zobowiązania w zależności od terminu wymagalności (do 12 miesięcy od dnia bilansowego lub powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego) wykazywane są jako krótkoterminowe lub długoterminowe.

b) Zobowiązanie finansowe

W momencie początkowego ujęcia zobowiązania finansowe wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika zobowiązań niekwalifikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, jednostka wycenia zobowiązania finansowe według amortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, z wyjątkiem instrumentów pochodnych, wycenianych wg wartości godziwej. Zobowiązania finansowe wyznaczone jako pozycje zabezpieczane podlegają wycenie zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

c) Zobowiązania leasingowe

Począwszy od 1 stycznia 2019 r. Grupa Comarch stosuje standard MSSF 16 dotyczący umów leasingowych. Do umów o charakterze leasingu zgodnie z MSSF 16 Grupa Comarch zaliczyła umowy najmu budynków i powierzchni biurowych, prawo wieczystego użytkowania gruntów, leasing środków transportu i leasing sprzętu komputerowego.

Grupa Comarch wykazuje zobowiązanie leasingowe ustalone w wysokości zdyskontowanych przyszłych płatności z tytułu umów leasingowych, w okresie trwania leasingu.

W kosztach finansowych ujmowane są odsetki naliczone od zobowiązania leasingowego, zamiast ujmowanych przed zastosowaniem standardu, odsetek płaconych od bieżących rat leasingowych.

Zobowiązania leasingowe rozliczane są efektywną stopą procentową, tj. krańcową stopą procentową leasingobiorcy.

d) Rezerwy na zobowiązania

Rezerwy na koszty restrukturyzacji, naprawy gwarancyjne, roszczenia prawne oraz inne zdarzenia (głównie na urlopy oraz nagrody), w wyniku których na Grupie Comarch ciąży obecny obowiązek, wynikający ze zdarzeń przeszłych, tworzy, ujmuje się, jeżeli:

- Grupa Comarch posiada bieżące prawne lub zwyczajowe zobowiązanie wynikające z przeszłych zdarzeń,
- istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że w celu rozliczenia tych zobowiązań konieczne będą wydatki środków Grupy Comarch oraz
- wartość ta została oszacowana w sposób wiarygodny.

Rezerwy restrukturyzacyjne obejmują głównie odprawy pracownicze. Rezerw nie ujmuje się w odniesieniu do przyszłych strat operacyjnych.

Jeżeli występuje szereg podobnych zobowiązań, prawdopodobieństwo konieczności wydatkowania środków w celu ich rozliczenia określa się dla całej grupy podobnych zobowiązań. Rezerwę ujmuje się nawet wówczas, gdy prawdopodobieństwo wydatkowania środków w związku z jedną pozycją zawierającą się w grupie zobowiązań jest niewielkie.

Rezerwy wycenia się według wartości bieżącej kosztów oszacowanych zgodnie z najlepszą wiedzą przez kierownictwo Spółki, których poniesienie jest niezbędne w celu rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy. Stopa dyskonta zastosowana do ustalenia wartości bieżącej odzwierciedla aktualną ocenę rynkową wartości pieniądza w czasie oraz zwiększenia dotyczące danego zobowiązania.

2.1.10. Odroczonego podatek dochodowy

Jako generalną zasadę przyjmuje się, zgodnie z MSR12, iż w związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów, a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, tworzona jest rezerwa i ustalane aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi oraz z tytułu ulgi w podatku dochodowym w związku z prowadzeniem działalności w SSE, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności. Ze względu na powyższą zasadę aktywa z tego tytułu ustala się jedynie w rocznym horyzoncie czasowym, przyjmując za bazę do jego ustalenia przeciętny dochód uzyskany z działalności strefowej z okresu 3 lat (łącznie z rokiem, za który jest sporządzane sprawozdanie).

Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości. Odroczonego podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych

obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Zgodnie z realizowaną polityką, dywidendy ze spółek zależnych nie są regularnie wypłacane, z tego powodu brak jest możliwości określenia terminu, w jakim odwrócą się różnice przejściowe z tytułu opodatkowania dywidend spoza krajów UE podatkiem CIT w krajach UE. Ze względu na powyższe Grupa Comarch nie tworzy rezerwy na podatek dochodowy z tytułu opodatkowanych dywidend.

Różnica pomiędzy stanem zobowiązań i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego wpływa na wynik finansowy, przy czym zobowiązania i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące operacji rozliczanych z kapitałem własnym, odnoszone są również na kapitał własny.

2.2. Rozpoznawanie przychodów i kosztów

Prowadzona przez Grupę Comarch działalność w zdecydowanej większości polega na wytwarzaniu oprogramowania do wielokrotnej sprzedaży oraz na realizacji informatycznych kontraktów integracyjnych. W ramach kontraktów integracyjnych Grupa Comarch oferuje wykonanie systemów informatycznych "pod klucz" składających się z oprogramowania (własnego i obcego) i/lub sprzętu komputerowego i/lub świadczeniu usług takich jak:

- usługi wdrożeniowe,
- usługi instalacyjne,
- serwis gwarancyjny i pogwarancyjny,
- usługi asysty technicznej,
- usługi customizacji (dostosowania) oprogramowania,
- usługi udostępniania rozwiązań IT w modelu Cloud
- inne usługi informatyczne i nieinformatyczne niezbędne do realizacji systemu.

Przy ustalaniu całkowitych przychodów z kontraktu uwzględnia się:

- przychody z oprogramowania własnego (niezależnie od formy, w jakiej oprogramowanie to jest udostępniane, czyli: licencje, prawa majątkowe, itp.),
- przychody z usług, o których mowa w poprzednim akapicie.

Kierownicy jednostek mogą podjąć decyzję o zaliczeniu do całkowitych przychodów z kontraktu szacowanych przychodów, dla których istnieje duże prawdopodobieństwo, że zostaną zrealizowane (np. w trakcie realizacji kontraktu z przyczyn technicznych następuje modyfikacja projektu i istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo, że zamawiający zaakceptuje modyfikację i wysokość przychodów wynikających z tej modyfikacji). Dla kontraktów integracyjnych, w ramach których dostarczane jest oprogramowanie autorstwa Grupy Comarch przeznaczone do wielokrotnej sprzedaży, osobno ujmuje się w księgach przychody i koszty związane z tym oprogramowaniem oraz przychody i koszty związane z pozostałą częścią kontraktu integracyjnego. Różne kontrakty integracyjne łączy się i ujmuje w księgach razem jako jeden kontrakt, jeżeli:

- umowy są realizowane jednocześnie lub w ciągłej sekwencji czasowej i precyzyjne rozdzielenie kosztów ich realizacji jest niemożliwe lub
- umowy są tak ściśle powiązane ze sobą, że w rzeczywistości są one częścią pojedynczego projektu ze wspólną dla całego projektu marżą zysku.

Kontrakty są realizowane w oparciu o zawierane umowy a świadczenia zwykle uznaje się za wykonane w zdefiniowanych w nich terminach, z reguły w oparciu o podpisywane obustronnie protokoły odbioru prac.

Przychody z tytułu pozostałych usług (np. usługi serwisowe, usługi asysty) rozpoznaje się równomiernie w okresie trwania umowy/świadczenia usług. Przychody ze sprzedaży sprzętu komputerowego oraz innych towarów rozpoznaje się zgodnie z ustalonymi warunkami dostawy. Przychody ze sprzedaży pozostałych usług, produktów, towarów i innych składników majątkowych obejmują sumy wartości godziwych należnych zafakturowanych przychodów, z uwzględnieniem upustów i rabatów bez podatku od towarów i usług.

W przypadku realizacji indywidualnych informatycznych kontraktów terminy płatności są ustalane indywidualne w zależności od ich wielkości, długości okresu realizacji, szacowanych nakładów kosztowych. W zależności od specyfiki kontraktu kwoty wynagrodzeń mogą być stałe zdefiniowane w umowie lub mogą zawierać elementy zmienne zależne od ilości i przebiegu prac.

Zdarza się też, że w czasie realizacji kontraktu dochodzi ze strony kontrahenta do zmian ustalonego zakresu prac co skutkuje zmianami wysokości pierwotnie ustalonego wynagrodzenia.

W przypadku sprzedaży oprogramowania wielokrotnego użytku stosuje się zwyczajowo stałe terminy płatności.

Koszty sprzedaży obejmują koszty marketingu oraz koszty pozyskania nowych zleceń przez centra (działy) sprzedaży Grupy Comarch. Koszty ogólne obejmują koszty funkcjonowania Grupy Comarch jako całości i zalicza się do nich w szczególności koszty zarządu oraz koszty działów pracujących na potrzeby ogólne Grupy Comarch.

Różnice kursowe dotyczące należności ujmowane są w pozycji przychody ze sprzedaży a od zobowiązań w pozycji koszt sprzedanych produktów, usług i towarów.

Dotacje

Grupa Comarch otrzymuje dotacje na finansowanie prac badawczo-rozwojowych w ramach programów pomocy unijnej. Dotacje te ujmuje się w sposób systematyczny jako przychód w poszczególnych okresach, tak aby zapewnić ich współmierność z ponoszonymi kosztami, które dotacje te mają kompensować, stosownie do celu ich rozliczenia. Dotacje te pomniejszają odpowiednie koszty bezpośrednio, które to koszty po skompensowaniu ich z dotacją prezentowane są w koszcie sprzedanych produktów, usług i materiałów.

a) Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Obejmują przychody i koszty niezwiązane bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostek i obejmują głównie: wynik na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych, darowizny, utworzone rezerwy, skutki aktualizacji wartości aktywów.

b) Przychody i koszty finansowe

Obejmują głównie przychody i koszty z tytułu odsetek, wynik osiągnięty z tytułu różnic kursowych z działalności finansowej, ze zbycia aktywów finansowych, skutki aktualizacji wartości inwestycji oraz otrzymane dywidendy. Dywidendy uznawane są za przychody nie wcześniej niż podjęte zostały prawomocne decyzje o dokonaniu ich wypłat. Koszty odsetek płaconych od kredytu inwestycyjnego ujmowane są w kosztach finansowych od momentu przyjęcia do użytkowania środka sfinansowanego kredytem.

2.3. Zarządzanie ryzykiem finansowym

2.3.1. Ryzyko kredytowe

Grupa Comarch analizuje wiarygodność finansową potencjalnych klientów przed zawarciem umów na dostawę systemów informatycznych i w zależności od oceny standingu finansowego dostosowuje warunki każdej umowy do potencjalnego ryzyka. Koncentracja ryzyka kredytowego jest ograniczona ze względu na dywersyfikację sprzedaży Grupy Comarch do znacznej liczby kontrahentów z różnych branż gospodarki i z różnych regionów świata. W zakresie pozycji bilansowych objętych ryzykiem kredytowym w okresie sprawozdawczym nie wystąpiła znacząca zmiana w zakresie poziomu ryzyka.

2.3.2. Ryzyko zmiany stóp procentowych

Grupa Comarch jest narażona na ryzyko zmian stóp procentowych w związku z posiadanymi środkami pieniężnymi i ich ekwiwalentami oraz zawartymi długoterminowymi kredytami i pożyczkami. Część kredytów i pożyczek oprocentowana jest według stałej stopy procentowej, a część według zmiennej stopy procentowej opartej o stawkę EURIBOR. Dla kredytów i pożyczek oprocentowanych według stopy zmiennej Grupa Comarch dokonała częściowego zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej za pomocą kontraktów IRS. Grupa Comarch prowadzi stały monitoring sytuacji rynkowej w zakresie zmiany poziomów stóp procentowych. Wpływ zmian stóp procentowych na wysokość płaconych odsetek od kredytów jest częściowo kompensowany przez równoległe zmiany oprocentowania otrzymywanego w związku z posiadanymi przez Grupę Comarch środkami pieniężnymi.

Analiza wrażliwości wyniku finansowego Grupy Comarch na ryzyko stopy procentowej dokonana zgodnie z zasadami MSSF 7, wskazuje, że jeśli na dzień bilansowy stopy procentowe byłyby wyższe/niższe o 50 punktów bazowych, zysk netto za rok 2023 byłby o 1 976 tys. PLN wyższy/niższy, przy pozostałych zmiennych na stałym poziomie. Byłoby to głównie skutkiem znaczącego wzrostu/spadku przychodów z tytułu odsetek od środków pieniężnych. Analogiczna analiza na dzień 31 grudnia 2022 r. wskazuje, że jeśli stopy procentowe byłyby wyższe/niższe o 50 punktów bazowych, zysk netto za rok 2022 byłby o 1 630 tys. PLN wyższy/niższy, przy pozostałych zmiennych na stałym poziomie. Analiza wrażliwości wyniku finansowego Grupy Comarch na ryzyko stopy procentowej dokonana została metodą uproszczoną, zakładającą, że wzrost i spadek stóp procentowych zamknie się identyczną kwotą.

2.3.3. Ryzyko zmiany kursów walut

W związku ze sprzedażą eksportową lub denominowaną w walutach obcych Jednostka dominująca jest narażona na ryzyko kursowe, szczególnie w odniesieniu do zmian kursów par walut EUR/PLN, USD/PLN, GBP/PLN, JPY/PLN, THB/PLN, DKK/PLN, BRL/PLN. Równocześnie część kosztów i zobowiązań Grupy Comarch jest również wyrażona lub powiązana z kursem walut obcych. W indywidualnych przypadkach Grupa Comarch dokonuje zabezpieczenia przyszłych płatności za pomocą kontraktów *forward*, jak również stara się wykorzystywać *hedging* naturalny poprzez dopasowanie struktury aktywów i pasywów denominowanych w walutach obcych (np. poprzez zmianę waluty kredytów inwestycyjnych).

Wartość bilansowa aktywów oraz zobowiązań finansowych Grupy Comarch denominowanych w walutach obcych na dzień bilansowy dotyczy należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług, zobowiązań z tytułu kredytu inwestycyjnego oraz środków pieniężnych. Wartości te przedstawione zostały w nocie [3.17](#).

Analiza wrażliwości wyniku finansowego Grupy Comarch na ryzyko zmiany kursów walut dokonana zgodnie z zasadami MSSF 7, wskazuje, że jeśli kurs w stosunku do kursu z wyceny bilansowej dla walut EUR, USD, GBP,

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

UAH, AED, RUB, CHF, CAD i BRL wzrósłby/spadłby o 5% przy utrzymaniu wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie, wynik netto Grupy Comarch za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2023 r. byłby wyższy/nniższy o 21 709 tys. PLN, w tym wyższy/nniższy o 10 389 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w EUR, wyższy/nniższy o 4 866 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w USD, wyższy/nniższy o 2 085 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w GBP, wyższy/nniższy o 1 885 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w BRL, wyższy/nniższy o 21 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w RUB, wyższy/nniższy o 2 022 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w CHF, wyższy/nniższy o 1 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w UAH, wyższy/nniższy o 243 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w AED oraz wyższy/nniższy o 239 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w CAD.

Jeśli kurs w stosunku do kursu z wyceny bilansowej dla walut (AED, USD, EUR, UAH, CAD, GBP, BRL, CLP, SEK, CHF, TRY, RUB, ARS, COP, CNY, PEN, AUD, KRW, ZAR, JPY, MYR, MXN, SAR, THB, DKK, NZD, CZK, IDR) wzrósłby/spadłby o 10% przy utrzymaniu wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie, wynik netto Grupy Comarch z tytułu przeliczenia kontraktów długoterminowych za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2023 r. byłby wyższy o 29 869 tys. PLN / niższy o 29 869 tys. PLN (w 2022 roku: wyższy o 34 281 tys. PLN / niższy o 34 281 tys. PLN). Powyższy szacunek wpływu ryzyka walutowego na wynik finansowy obliczony został w oparciu o metodę symetryczną zakładającą, że wzrost i spadek kursów zamknie się identyczną kwotą.

2.3.4. Ryzyko płynności finansowej

Grupa Comarch posiada system zarządzania ryzykiem płynności dla potrzeb zarządzania funduszami krótko-, średnio- i długoterminowymi. Podstawowe ryzyko płynności finansowej wynika z faktu, iż większość kosztów ponoszonych przez Grupę Comarch ma charakter kosztów stałych, natomiast przychody ze sprzedaży podlegają zmienności charakterystycznej dla firm usługowych. Grupa Comarch zarządza ryzykiem płynności utrzymując odpowiednią wielkość kapitału obrotowego, utrzymując rezerwowe linie kredytowe w rachunku bieżącym, monitorując stale prognozowane i rzeczywiste przepływy pieniężne oraz analizując profile zapadalności aktywów i zobowiązań finansowych. Informacje o terminach umownej zapadalności zobowiązań finansowych przedstawiono w nocie 3.16.

2.4. Rachunkowość pochodnych instrumentów finansowych oraz działalności zabezpieczającej

Instrumenty pochodne stanowiące instrument zabezpieczający w rozumieniu MSSF 9, będące zabezpieczeniem wartości godziwej wycenia się w wartości godziwej, a zmianę w wycenie odnosi na wynik z operacji finansowych. Instrumenty pochodne stanowiące instrument zabezpieczający w rozumieniu MSSF 9, będące zabezpieczeniem przepływów pieniężnych wycenia się w wartości godziwej, a zmianę w wycenie odnosi:

- na kapitał z aktualizacji wyceny (w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie),
- na wynik z operacji finansowych (w części nie stanowiącej efektywnego zabezpieczenia).

Instrumenty pochodne nie stanowiące instrumentu zabezpieczającego w rozumieniu MSSF 9, wycenia się w wartości godziwej, a zmianę w wycenie odnosi na wynik z operacji finansowych.

2.5. Ważne oszacowania i założenia

Oszacowania i osądy poddaje się nieustannej weryfikacji. Wynikają one z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywań co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne.

Grupa Comarch dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia dotyczące przyszłości. Uzyskane w ten sposób oszacowania księgowe z definicji rzadko pokrywają się będą z faktycznymi rezultatami. Oszacowania i założenia, które niosą ze sobą znaczące ryzyko konieczności wprowadzenia istotnej korekty wartości bilansowej aktywów i zobowiązań w trakcie kolejnego roku obrotowego są zaprezentowane niżej.

2.5.1. Oszacowania okresów użytkowania wartości niematerialnych oraz środków trwałych

a) Wartości niematerialne

Standardowo przyjęto następujące stawki amortyzacyjne:

▪ oprogramowanie komputerowe	30%
▪ licencje	30%
▪ prawa autorskie	30%
▪ pozostałe prawa	10 - 20%

W przypadku wartości niematerialnych nabytych w celu wykorzystania w konkretnym projekcie okres amortyzacji ustala się jako okres trwania projektu.

Dla dokonywania odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych nabytych w wyniku przejęć Grupa Comarch przyjęła okres amortyzacji równy przewidywanemu okresowi osiągnięcia korzyści ekonomicznych ze sprzedaży oprogramowania lub przewidywanemu okresowi osiągnięcia korzyści ekonomicznych z tytułu istniejących relacji z klientami, czyli 60 miesięcy.

b) Środki trwałe

Środki trwałe amortyzowane są metodą liniową przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odpowiadających oszacowanym okresom użytkowania. W szczególności stawki amortyzacyjne wynoszą: 2,5% (budynki i budowle), 30% (maszyny i urządzenia) i 20% (meble, wyposażenie, pozostałe środki). W przypadku środków trwałych nabytych w celu wykorzystania w konkretnym projekcie okres amortyzacji ustala się jako okres trwania projektu.

2.5.2. Oszacowania całkowitych kosztów realizacji projektów związane z wyceną kontraktów długoterminowych zgodnie z MSSF 15

Zgodnie z przyjętymi przez Grupę Comarch zasadami rachunkowości dokonuje się ustalenia stopnia zaawansowania kontraktów długoterminowych przez ustalenie proporcji dotychczas poniesionych kosztów danego projektu do całkowitych szacowanych kosztów projektów. Z uwagi na długoterminowy charakter prowadzonych projektów oraz ich złożoność, a także możliwość pojawienia się nie przewidywanych wcześniej trudności związanych z realizacją projektu, może się okazać, iż rzeczywiste całkowite koszty realizacji projektu będą różniły się od szacunków dokonywanych na kolejne dni bilansowe. Zmiana szacunków całkowitych kosztów realizacji projektów mogłaby spowodować, iż ustalony na dzień bilansowy stopień zaawansowania projektu, a tym samym rozpoznany przychód, powinien być ustalony w innej wartości.

2.5.3. Oszacowania związane z ustaleniem i rozpoznanem aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego zgodnie z MSR 12

W związku z prowadzeniem działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej i korzystaniem przez jednostkę dominującą z ulg podatkowych dokonuje się ustalenia wartości aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, na bazie przewidywań dotyczących kształtowania się wysokości dochodu zwolnionego oraz okresu, w którym taki dochód może występować. Z uwagi na dużą zmienność koniunktury w branży IT, w której

działa Grupa Comarch, może nastąpić sytuacja, w której rzeczywiste wyniki i dochód zwolniony mogą się różnić od tych prognozowanych przez Comarch S.A. Dlatego ze względu na zasadę ostrożności aktywa z tego tytułu ustala się jedynie w rocznym horyzoncie czasowym, przyjmując za bazę do jego ustalenia przeciętny dochód uzyskany z działalności strefowej z okresu 3 lat, wybranych z okresu pięcioletniego (łącznie z rokiem, za który jest sporządzane sprawozdanie), po odrzuceniu dwóch wielkości skrajnych.

2.5.4. Oszacowanie potencjalnych kosztów związanych z toczącymi się przeciwko Grupie Comarch postępowaniami sądowymi zgodnie z MSR 37

Na dzień bilansowy Grupa Comarch jest powodem i pozwany w postępowaniach sądowych. Sporządzając sprawozdanie finansowe, Grupa Comarch każdorazowo bada szanse i ryzyka związane z prowadzonymi postępowaniami sądowymi i stosownie do rezultatów takich analiz tworzy rezerwy na potencjalne straty. Zawsze istnieje jednak ryzyko, iż sąd wyda wyrok odmienny od przewidywań i utworzone rezerwy okażą się niewystarczające lub nadmierne w stosunku do rzeczywistych wyników postępowań.

2.5.5. Oszacowanie związane z przeprowadzeniem dorocznego testu na utratę wartości firmy zgodnie z MSSF 3 i MSR 36

Grupa Comarch przeprowadza na koniec każdego roku obrotowego test na utratę wartości firmy, zgodnie z polityką rachunkowości zawartą w nocie 3.6. W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Wartość odzyskiwalną ustala się na podstawie wyższej z dwóch wartości: wartości użytkowej lub wartości godziwej. Wyliczenia te wymagają wykorzystania szacunków odnośnie projekcji przepływów pieniężnych w segmencie IT w kolejnym roku obrotowym oraz przewidywanego rozwoju rynku IT w Polsce i regionach, w których Grupa Comarch prowadzi działalność, w latach późniejszych. Z uwagi na dużą zmienność koniunktury w branży IT, w której działa Grupa Comarch, może nastąpić sytuacja, w której rzeczywiste przepływy mogą się różnić od tych prognozowanych przez Grupę Comarch.

2.6. Nowe standardy rachunkowości i interpretacje KIMSF

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE).

Efekt zastosowania nowych standardów rachunkowości i zmian polityki rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2023 r. są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2022 r., z wyjątkiem zmian opisanych poniżej.

Zastosowano takie same zasady dla okresu bieżącego i porównywalnego.

Istotne zmiany do istniejących standardów zastosowane po raz pierwszy w roku 2019 i kontynuowane w latach 2020- 2023:

- **MSSF 16 Leasing**

Standard MSSF 16 został opublikowany w dniu 13 stycznia 2016 r. i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub później.

Grupa Comarch wdrożyła stosowanie standardu MSSF 16 metodą retrospektywną, z łącznym efektem pierwszego zastosowania MSSF 16 ujętym na dzień 1 stycznia 2019 r., bez przekształcania danych porównawczych.

Grupa Comarch dokonuje analizy wszystkich zawieranych umów pod kątem spełniania kryteriów uznania ich za umowy o charakterze leasingowym wg MSSF 16. Do umów leasingu podlegających pod MSSF 16 Grupa Comarch zalicza umowy najmu budynków i powierzchni biurowych, prawo wieczystego użytkowania gruntów, leasing środków transportu i leasing sprzętu komputerowego.

Dla umów zawartych na czas oznaczony Grupa Comarch przyjmuje okres leasingu zgodny z umownym okresem leasingu, chyba że znane są okoliczności wskazujące na skorzystanie z opcji przedłużenia lub wypowiedzenia. Umów zawartych na czas nieokreślony z okresem wypowiedzenia krótszym niż 12 miesięcy Grupa Comarch nie wycenia wg MSSF 16, z wyjątkiem umowy najmu przez MKS Cracovia stadionu przy ulicy Kałuży 1 w Krakowie, która ze względu na strategiczny charakter wynajmowanej nieruchomości została wyceniona wg MSSF 16, i dla której Grupa Comarch przyjmuje każdorazowo 5 letni okres leasingu. Szacunkowa wartość zobowiązań wynikających z pozostałych umów zawartych na czas nieokreślony dla okresu 12 miesięcy wynosi ok. 1 616 tys. PLN. Umów najmu na czas nieoznaczony z okresem wypowiedzenia dłuższym niż 12 miesięcy Grupa Comarch nie zidentyfikowała.

Zgodnie ze standardem MSSF 16 Leasing Grupa Comarch wdrożyła jednolite zasady rachunkowości, wymagające od leasingobiorców ujmowania aktywów i zobowiązań w przypadku wszystkich umów leasingu z uwzględnieniem wyjątków wymienionych w standardzie. Grupa Comarch ujmuje prawo do użytkowania aktywa wraz z odpowiednim zobowiązaniem leasingowym ustalonym w wysokości zdyskontowanych przyszłych płatności w okresie trwania leasingu. W miejsce ujmowanych do tej pory w kosztach działalności podstawowej opłat z tytułu wykorzystywania aktywów będących przedmiotem leasingu została wprowadzona amortyzacja wyliczona od wartości aktywa z tytułu prawa do użytkowania. Amortyzacja jest alokowana odpowiednio do kosztów wytworzenia, kosztów ogólnych bądź kosztów sprzedaży. Zamiast ujmowanych w kosztach finansowych odsetek płaconych od bieżących rat leasingowych zostały wprowadzone odsetki naliczone od zobowiązania z tytułu leasingu. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane liniowo natomiast zobowiązania leasingowe rozliczane efektywną stopą procentową (krańcową stopą procentową leasingobiorcy).

Krańcowa stopa procentowa leasingobiorcy dla danej umowy leasingu ustalona została jako suma stopy wolnej od ryzyka zależnej od waluty i okresu leasingu, korekty z tytułu marży kredytowej oraz korekty specyficznej dla przedmiotu leasingu. Wysokość krańcowych stóp procentowych zastosowanych przez Grupę Comarch kształtuje się między 1,3% a 10,01%.

Wdrożenie MSSF 16 ma wpływ na wskaźniki finansowe wyliczane na podstawie sprawozdań finansowych, w tym także te, które stanowią kowenanty w umowach kredytowych zawartych przez Grupę Comarch. Grupa Comarch doprowadziła do wyłączenia wpływu zmian wynikających z wdrożenia standardu MSSF 16 na wyliczenia kowenantów we wszystkich umowach kredytowych. Zarząd Grupy Comarch informuje, że nie widzi ryzyka przekroczenia dopuszczalnych wartości kowenantów wynikających z umów kredytowych zawartych przez Grupę Comarch także w sytuacji, gdyby do wyliczeń wartości kowenantów zostały wykorzystane dane uwzględniające zastosowanie MSSF 16.

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2023 r. wartość aktywa z tytułu prawa do użytkowania w Grupie Comarch wyniosła 85 478 tys. PLN, a wartość zobowiązania z tytułu leasingu 90 387 tys. PLN. Wartość amortyzacji od

aktywa z tytułu prawa do użytkowania w okresie 12 miesięcy 2023 roku wyniosła 23 517 tys. PLN. Wartość odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu w okresie 12 miesięcy 2023 roku wyniosła 3 205 tys. PLN.

Wpływ zastosowania MSSF 16 na wybrane pozycje sprawozdania finansowego Grupy Comarch

	Stan na 31 grudnia 2023 – dane opublikowane	Stan na 31 grudnia 2023 – bez MSSF 16
WPŁYW NA BILANS		
Aktywa razem	2 263 869	2 178 391
Aktywa trwałe	917 217	831 739
w tym: Aktywo z tytułu prawa do użytkowania	85 478	
Pasywa razem	2 263 869	2 178 391
Zobowiązania ogółem, w tym:	943 673	853 286
Zobowiązania długoterminowe	222 518	154 269
Zobowiązania krótkoterminowe	721 155	699 017
w tym: Zobowiązania z tytułu leasingu, w tym:	90 387	
Zobowiązania długoterminowe	68 249	
Zobowiązania krótkoterminowe	22 138	
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy spółki	1 324 759	1 384 452
WPŁYW NA RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT		
Amortyzacja	95 729	72 212
w tym amortyzacja prawa do użytkowania	23 517	-
Zysk netto	93 873	92 752
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy spółki	100 608	99 487
Przepływy pieniężne razem	48 026	48 026
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	212 146	185 922
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(67 855)	(67 855)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(96 265)	(70 041)

Amortyzacja aktywa z tytułu prawa do użytkowania	12 miesięcy 2023	12 miesięcy 2022
Leasing środków transportu i sprzętu komputerowego	852	874
Najem	22 255	20 680
Użytkowanie wieczyste	410	392
Amortyzacja aktywa z tytułu prawa do użytkowania	23 517	21 946

Grupa Comarch korzysta z dwóch uproszczeń dotyczących klasyfikowania umowy jako umowy leasingu wg MSSF 16. Grupa Comarch wyłączyła z wyceny wg MSSF 16 umowy spełniające definicję leasingu krótkoterminowego według MSSF 16 oraz umowy aktywów o niskiej wartości tj. o wartości początkowej nieprzekraczającej równowartości 5 tys. USD. Zastosowanie przez Spółkę powyższych uproszczeń zobowiązuje ją do stosowania ich w całym okresie obowiązywania standardu. Zastosowane uproszczenia są udokumentowane odpowiednimi zapisami polityki rachunkowości. Koszt związany z umowami leasingów krótkoterminowych i leasingów aktywów o niskiej wartości w okresie 12 miesięcy 2023 roku wyniósł ok. 387 tys. PLN.

Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane i weszły w życie od 1 stycznia 2023 r.

Następujące zmiany do istniejących standardów opublikowanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz zatwierdzone przez UE, które weszły w życie w roku 2023:

- **MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” oraz zmiany do tego standardu** – pierwsze zastosowanie MSSF 17 i MSSF 9 – informacje porównawcze - zatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później;
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** oraz wytyczne Rady MSSF w zakresie ujawnień dotyczących polityk rachunkowości w praktyce – kwestia istotności w odniesieniu do polityk rachunkowości - zatwierdzone przez UE - wymóg ujawniania istotnych informacji dotyczących zasad rachunkowości - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później;
- **Zmiany do MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”** – definicja wartości szacunkowych - zatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później;
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** – podatek odroczony dotyczący aktywów i zobowiązań wynikających z pojedynczej transakcji oraz globalny minimalny podatek dochodowy - zatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy Comarch.

Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

- **Zmiany do MSSF 16 „Leasing”** – zobowiązania leasingowe w transakcjach sprzedaży i leasingu zwrotnego – zatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2024 roku lub później;
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** – klasyfikacja zobowiązań jako krótkoterminowe i długoterminowe – zatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2024 roku lub później;
- **Zmiany do MSR 7 „Rachunek przepływów pieniężnych” oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe – ujawnianie informacji”** – umowy finansowania zobowiązań wobec dostawców – zatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2024 roku lub później;
- **Zmiany do MSR 21 „Skutki zmiany kursów wymiany walut obcych”** – brak wymienialności - zatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2025 roku lub później;

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Dаты stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie. W ocenie Grupy powyższe zmiany nie będą miały istotnego wpływu na jej sprawozdania finansowe.

3. Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

3.1. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego za 2022 rok

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2022 rok zostało zatwierdzone 28 czerwca 2023 r. przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Comarch S.A. W dniu 30 czerwca 2023 r. zostało, zgodnie z przepisami prawa, złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym.

3.2. Sprawozdawczość wg segmentów

Dla Grupy Comarch podstawowym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty branżowe, a pomocniczym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty geograficzne według miejsca prowadzenia działalności. Objęte konsolidacją jednostki Grupy Comarch prowadzą następujące rodzaje działalności:

- sprzedaż systemów informatycznych i usług z nimi związanych w tym również produkcja oprogramowania dla medycyny oraz sprzedaż sprzętu informatycznego (dalej jako „Segment IT”),
- działalność sportową (dalej jako „Segment Sport”) prowadzoną przez MKS Cracovia SSA,
- działalność związaną z inwestowaniem na rynku kapitałowym i na rynku nieruchomości (dalej jako „Segment Inwestycje”),
- działalność w zakresie świadczenia usług medycznych (dalej jako „Segment Medycyna”).

Dominujący udział w przychodach ze sprzedaży, wynikach oraz aktywach posiada Segment IT. Ze względu na specyfikę działalności segment IT prezentowany jest z wydzieleniem rynku DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), rynku polskiego oraz rynków pozostałych.

Ze względu na geograficzny podział miejsca prowadzenia działalności Grupa Comarch wyróżnia następujące segmenty rynku: Polska, Rejon DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), Pozostałe kraje. Segment Sport, Segment Inwestycje i Segment Medycyna prowadzą działalność wyłącznie na terenie Polski. Ze względu na to, że jedynie Segment IT prowadzi działalność poza krajem i jednocześnie ponoszone w Segmencie IT koszty w znacznej mierze są wspólne dla sprzedaży eksportowej oraz krajowej nie jest celowe ustalanie wyniku odrębnie dla działalności eksportowej i krajowej.

Sprzedaż Grupy Comarch jest mocno zdywersyfikowana i nie występuje uzależnienie od jednego odbiorcy. W ciągu 12 miesięcy 2023 roku sprzedaż do żadnego z kontrahentów nie przekroczyła 10% całkowitej sprzedaży Grupy Comarch. Rozkład przychodów ze sprzedaży osiągniętych przez Grupę Comarch na przestrzeni roku 2023 przedstawiał się następująco: 23% rocznej sprzedaży zostało zrealizowane w I kwartale, 22% w II kwartale, 25% w III kwartale oraz 30% w IV kwartale. Na przestrzeni roku 2024 Grupa Comarch spodziewa się rozkładu przychodów ze sprzedaży zbliżonego do tego z 2023 roku.

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

12 miesięcy 2022	Segment IT			Segment Inwestycje	Segment Sport	Segment Medycyna	Eliminacje	Razem
	Rynek polski	Rynek DACH	Pozostałe rynki					
Przychody segmentu – sprzedaż klientom zewnętrznym, w tym:	912 149	332 754	574 155	21 668	29 025	25 850	-	1 895 601
Przychody ze sprzedaży:	952 757	328 932	515 591	9 645	27 489	24 301	-	1 858 715
na rzecz klientów z sektora Telekomunikacja, media, IT	148 189	93 438	205 199	-	-	-	-	446 826
na rzecz klientów z sektora Finanse i bankowość	169 545	39 521	52 760	-	-	-	-	261 826
na rzecz klientów z sektora Handel i usługi	67 143	27 166	162 053	-	-	-	-	256 362
na rzecz klientów z sektora Przemysł i utilities	87 515	59 620	82 806	-	-	-	-	229 941
na rzecz klientów z Sektora publicznego	159 974	-	5	-	-	-	-	159 979
na rzecz Małych i średnich Przedsiębiorstw	294 033	109 161	-	-	-	-	-	403 194
na rzecz klientów z Sektora Medycyna	25 268	16	8 518	-	-	24 301	-	58 103
na rzecz pozostałych klientów	1 090	10	4 250	9 645	27 489	-	-	42 484
Pozostałe przychody operacyjne	(1 883)	4 344	14 975	10 234	1 950	1 505	-	31 125
Przychody finansowe	(38 725)	(522)	43 589	1 789	(414)	44	-	5 761
Przychody segmentu – sprzedaż pozostałym segmentom	562 933	24 115	48 501	9 097	8 105	-	(652 751)	-
Przychody segmentu ogółem*	1 475 082	356 869	622 656	30 765	37 130	25 850	(652 751)	1 895 601
Koszty segmentu d/t sprzedaży klientom zewnętrznym	878 126	311 830	467 531	8 972	54 333	21 442	-	1 742 234
Koszty segmentu d/t sprzedaży pozostałym segmentom	562 933	24 115	48 501	9 097	8 105	-	(652 751)	-
Koszty segmentu ogółem*	1 441 059	335 945	516 032	18 069	62 438	21 442	(652 751)	1 742 234
Podatek bieżący	(21 453)	(6 166)	(17 590)	(1 315)	-	-	-	(46 524)
Aktywa i rezerwa na podatek z tytułu ulgi inwestycyjnej i pozostałych tytułów	(5 253)	(287)	(2 107)	(378)	(246)	-	-	(8 271)
Wynik netto, w tym	7 317	14 471	86 927	11 003	(25 554)	4 408	-	98 572
wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	7 317	14 471	86 927	11 008	(16 283)	4 408	-	107 848
wynik przypadający udziałom nie dającym kontroli	-	-	-	(5)	(9 271)	-	-	(9 276)

*) pozycje obejmują odpowiednio przychody oraz koszty z wszystkich rodzajów, które w sposób bezpośredni można przyporządkować poszczególnym segmentom

Sprzedaż pomiędzy poszczególnymi segmentami odbywa się na zasadach rynkowych.

Udział segmentów branżowych w aktywach i zobowiązaniach oraz wydatkach inwestycyjnych

Aktywa i zobowiązania segmentów oraz wydatki inwestycyjne i amortyzacja na dzień 31 grudnia 2022 r. oraz w okresie 12 miesięcy 2022 roku przedstawiają się następująco:

31 grudnia 2022 / 12 miesięcy 2022

	Segment IT			Segment Inwestycje	Segment Sport	Segment Medycyna	Ogółem
	Polska	Rejon DACH	Pozostałe kraje				
Aktywa	1 076 187	280 907	632 993	165 078	106 396	10 421	2 271 982
Zobowiązania	442 178	93 425	390 484	33 125	32 782	298	992 292
Wydatki inwestycyjne	65 056	2 499	84 927	2 764	11 489	512	167 247
Amortyzacja	55 542	10 843	15 360	3 709	7 271	1 071	93 796

Podział przychodów ze sprzedaży, aktywów oraz wydatków inwestycyjnych ogółem wg segmentów geograficznych jest zaprezentowany poniżej.

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

12 miesięcy 2023	Polska	Segment IT Rynek DACH	Pozostałe rynk	Segment Inwestycje	Segment Sport	Segment Medycyna	Eliminacje	Razem
Przychody segmentu- sprzedaż klientom zewnętrznym, w tym:	1 036 140	332 302	478 473	4 512	39 091	23 986	-	1 914 504
Przychody ze sprzedaży:	1 008 037	309 954	441 491	3 397	31 266	21 694	-	1 815 839
na rzecz klientów z sektora Telekomunikacja, media, IT	115 007	69 151	129 708	-	-	-	-	313 866
na rzecz klientów z sektora Finanse i bankowość	173 873	46 253	62 045	-	-	-	-	282 171
na rzecz klientów z sektora Handel i usługi	62 434	34 272	158 044	-	-	-	-	254 750
na rzecz klientów z sektora Przemysł i utilities	89 873	55 992	77 914	-	-	-	-	223 779
na rzecz klientów z Sektora publicznego	154 937	63	232	-	-	-	-	155 232
na rzecz Małych i średnich Przedsiębiorstw	353 380	104 117	-	-	-	-	-	457 497
na rzecz klientów z Sektora Medycyna	57 306	101	8 497	-	-	21 694	-	87 598
na rzecz pozostałych klientów	1 227	5	5 051	3 397	31 266	-	-	40 946
Pozostałe przychody operacyjne	(15 592)	32 022	19 732	53	4 332	2 064	-	42 611
Przychody finansowe	43 695	(9 674)	17 250	1 062	3 493	228	-	56 054
Przychody segmentu- sprzedaż pozostałym segmentom	514 745	11 994	39 279	10 194	8 112	-	(584 324)	-
Przychody segmentu ogółem*	1 550 885	344 296	517 752	14 706	47 203	23 986	(584 324)	1 914 504
Koszty segmentu d/t sprzedaży klientom zewnętrznym	944 894	329 458	409 379	2 835	55 064	20 559	-	1 762 189
Koszty segmentu d/t sprzedaży pozostałym segmentom	514 745	11 994	39 279	10 194	8 112	-	(584 324)	-
Koszty segmentu ogółem*	1 459 639	341 452	448 658	13 029	63 176	20 559	(584 324)	1 762 189
Podatek bieżący	(22 222)	(7 349)	(19 454)	(693)	-	-	-	(49 718)
Aktywa i rezerwa na podatek z tytułu ulgi inwestycyjnej i pozostałych tytułów	(9 577)	(373)	219	331	676	-	-	(8 724)
Wynik netto, w tym:	59 447	(4 878)	49 859	1 315	(15 297)	3 427	-	93 873
Wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	59 447	(4 878)	49 859	1 334	(8 581)	3 427	-	100 608
Wynik przypadający udziałom nieudającym kontroli	-	-	-	(19)	(6 716)	-	-	(6 735)

*) pozycje obejmują odpowiednio przychody oraz koszty z wszystkich rodzajów, które w sposób bezpośredni można przyporządkować poszczególnym segmentom

Sprzedaż pomiędzy poszczególnymi segmentami odbywa się na zasadach rynkowych.

Udział segmentów branżowych w aktywach i zobowiązaniach oraz wydatkach inwestycyjnych

Aktywa i zobowiązania segmentów oraz wydatki inwestycyjne i amortyzacja na dzień 31 grudnia 2023 r. oraz w okresie 12 miesięcy 2023 roku przedstawiają się następująco:

31 grudnia 2023 / 12 miesięcy 2023

	Segment IT			Segment Inwestycje	Segment Sport	Segment Medycyna	Ogółem
	Polska	Rejon DACH	Pozostałe kraje				
Aktywa	1 148 837	290 678	540 356	164 038	107 263	12 697	2 263 869
Zobowiązania	468 194	71 054	338 381	29 664	33 642	2 738	943 673
Wydatki inwestycyjne	53 528	2 001	19 185	5 700	4 251	1 352	86 017
Amortyzacja	58 849	9 079	15 127	3 856	7 736	1 082	95 729

Podział przychodów ze sprzedaży, aktywów oraz wydatków inwestycyjnych ogółem wg segmentów geograficznych jest zaprezentowany poniżej.

Przychody ze sprzedaży podstawowej – według lokalizacji działalności

	12 miesięcy 2023		12 miesięcy 2022	
		%		%
Kraj /Polska/	1 064 394	58,6	1 014 192	54,6
Rejon DACH	309 954	17,1	328 932	17,7
Pozostałe kraje	441 491	24,3	515 591	27,7
Razem	1 815 839	100,0	1 858 715	100,0

Suma aktywów – według lokalizacji działalności

	31 grudnia 2023		31 grudnia 2022	
		%		%
Kraj /Polska/	1 432 835	63,3	1 358 088	59,8
Rejon DACH	290 678	12,8	280 907	12,4
Pozostałe kraje	540 356	23,9	632 987	27,8
Razem	2 263 869	100,0	2 271 982	100,0

Wydatki inwestycyjne – według lokalizacji działalności

	12 miesięcy 2023	%	12 miesięcy 2022	%
Kraj /Polska/	64 831	75,4	79 821	47,7
Rejon DACH	2 001	2,3	2 499	1,5
Pozostałe kraje	19185	22,3	84 927	50,8
Razem	86 017	100,0	167 247	100,0

3.3.Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty, budynki i budowle	Środki transportu i urządzenia	Meble, wyposażenie i sprzęt	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2022 r.				
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	561 363	590 094	74 527	1 225 984
Umorzenie	(111 761)	(439 133)	(63 766)	(614 660)
Wartość księgowa netto	449 602	150 961	10 761	611 324
Rok obrotowy 2022				
Wartość księgowa netto na początek roku	449 602	150 961	10 761	611 324
Zwiększenia	86 908	67 190	2 346	156 444
Zmniejszenia	(16 596)	(18 320)	(843)	(35 759)
Amortyzacja	(1 110)	(43 499)	(2 758)	(47 367)
Wartość księgowa netto na koniec roku	518 804	156 332	9 506	684 642
Stan na 31 grudnia 2022 r.				
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	631 675	638 964	76 030	1 346 669
Umorzenie	(112 871)	(482 632)	(66 524)	(662 027)
Wartość księgowa netto	518 804	156 332	9 506	684 642
Rok obrotowy 2023				
Wartość księgowa netto na początek roku	518 804	156 332	9 506	684 642
Zwiększenia	7 423	37 343	4 497	49 263
Zmniejszenia	(41 497)	(12 004)	(931)	(54 432)
Amortyzacja	(65)	(40 576)	(2 589)	(43 230)
Wartość księgowa netto na koniec roku	484 665	141 095	10 483	636 243
Stan na 31 grudnia 2023 r.				
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	597 601	664 303	79 596	1 341 500
Umorzenie	(112 936)	(523 208)	(69 113)	(705 257)
Wartość księgowa netto	484 665	141 095	10 483	636 243

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują głównie nieruchomości i urządzenia posiadane przez Grupę Comarch. Na dzień 31 grudnia 2023 r. w skład rzeczowych aktywów trwałych Grupy Comarch wchodzi sześć budynków biurowych położonych w Krakowie w Specjalnej Strefie Ekonomicznej o powierzchni całkowitej 74 144 m², dwa budynki biurowe położone w Warszawie o powierzchni całkowitej 2 542 m², budynki biurowe w Łodzi o powierzchni całkowitej 12 572 m², budynek biurowy i data center w Lille o powierzchni całkowitej 2 526 m², budynek biurowy i data center w Dreźnie o powierzchni całkowitej 2 144 m² oraz data center w USA o powierzchni całkowitej 3 134,18 m². Grupa Comarch jest również w posiadaniu niezabudowanych nieruchomości gruntowych na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie o powierzchni ok. 2,01 ha. Rzeczowe aktywa trwałe obejmują też centrum treningowo-szkoleniowe MKS Cracovia SSA. Środki trwałe w budowie na dzień 31 grudnia 2023 r. obejmują głównie nakłady na modernizację budynków w Bonus Management sp. z o.o. SKA, Bonus Management sp. z o.o. II Activia SKA oraz w Comarch SAS Francja w łącznej kwocie 7 015 tys. PLN, wartość sprzętu w kwocie 809 tys. PLN, który jeszcze nie został przyjęty do użytkowania w spółce Comarch Finance Connect sp. z o.o., oraz wartość sprzętu w kwocie 2 606 tys. PLN i wartość samochodów w kwocie 393 tys. PLN, które nie zostały jeszcze przyjęte do użytkowania w spółce Comarch S.A.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. kredyty i pożyczki zabezpieczone są na nieruchomościach do kwoty 338 954 tys. PLN (hipoteki zwykłe i kaucyjne na rzecz BNP Paribas Bank Polska S.A., Pekao S.A., Banku Handlowego w Warszawie S.A. i PKO BP S.A.) oraz na ruchomych środkach trwałych do kwoty 56 443 tys. PLN (zastawy rejestrowe na rzecz Pekao S.A. i PKO Leasing S.A.). Wartość bilansowa środków trwałych, na których ustanowiono zabezpieczenie zobowiązań finansowych wynosi 201 143 tys. PLN.

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Kwota odsetek i prowizji od kredytów skapitalizowanych w nakładach na aktywa trwałe	-	-

W wartości bilansowej netto rzeczowych aktywów trwałych ujęte są nakłady na aktywa trwałe w toku budowy:

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Budynki	7 478	112 714
Urządzenia	5 722	9 251
Pozostałe	60	-
Razem	13 260	121 965

Odpisy amortyzacyjne zostały ujęte w rachunku zysków i strat powiększając koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów w kwocie 29 556 tys. PLN (32 657 tys. PLN w 2022 roku), koszty sprzedaży 1 863 tys. PLN (1 878 tys. PLN w 2022 roku), koszty ogólnego zarządu 2 937 tys. PLN (3 353 tys. PLN w 2022 roku) oraz koszty działalności socjalnej w kwocie 8 874 tys. PLN (9 479 tys. PLN w 2022 roku).

3.4. Aktywo z tytułu prawa do użytkowania

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Leasing środków transportu i sprzętu IT	1 372	1 124
Najem	54 990	57 937
Użytkowanie wieczyste	29 116	26 235
Razem	85 478	85 296

Wartość amortyzacji od aktywa z tytułu prawa do użytkowania w okresie 12 miesięcy 2023 roku wyniosła 23 517 tys. PLN.

Zmiany aktywa z tytułu prawa do użytkowania

	2023	2022
Bilans otwarcia	85 296	86 501
Zwiększenia	25 061	20 741
- nowe umowy i modyfikacje umów dotychczasowych	25 061	20 478
- różnice kursowe	-	263
Zmniejszenia	24 879	21 946
- amortyzacja	23 517	21 946
- różnice kursowe	1 362	-
Bilans zamknięcia	85 478	85 296

3.5. Nieruchomości inwestycyjne

	Budynki	Grunty	Razem
Stan na 31 grudnia 2022 r.			
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	53 308	9 673	62 981
Umorzenie, w tym:	(24 212)	(1 456)	(25 668)
- amortyzacja za rok	(1 732)	-	(1 732)
Wartość księgową netto	29 096	8 217	37 313
Stan na 31 grudnia 2023 r.			
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	49 827	14 324	64 151
Umorzenie, w tym:	(25 948)	(1 456)	(27 404)
- amortyzacja za rok	(1 736)	-	(1 736)
Wartość księgową netto	23 879	12 868	36 747

Nieruchomości inwestycyjne dotyczą zabudowanych nieruchomości gruntowych wykorzystywanych na cele wynajmu podmiotom spoza Grupy Comarch oraz grunty położone w Krakowie i Zabierzowie, nabyte z zamiarem budowy obiektów przeznaczonych na wynajem podmiotom spoza Grupy Comarch. Na dzień 31 grudnia 2023 r. nieruchomości inwestycyjne obejmują głównie budynek biurowy o powierzchni całkowitej 5 652

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

m², 4 budynki mieszkalne o łącznej powierzchni 1 026 m², 1 budynek usługowo-produkcyjny o powierzchni 600 m² (wszystkie zlokalizowane w Krakowie), 2 budynki usługowo-magazynowe o powierzchni 2 611 m² zlokalizowane w Zabierzowie oraz nieruchomość zlokalizowaną w Kostrzynie o powierzchni 1 315 m². W IV kwartale 2023 r. spółka Bonus Management sp. z o.o. SK-A nabyła grunty w Krakowie o wartości 1 566 tys. PLN, oraz spółka Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A nabyła grunty również w Krakowie o wartości 3 398 tys. PLN. Na dzień 31 grudnia 2023 r. posiadana przez Comarch S.A. nieruchomość inwestycyjna obejmująca budynek biurowy w kwocie 3 602 tys. PLN oraz grunt w wysokości 313 tys. PLN zostały przeniesione do aktywów zakwalifikowanych do sprzedaży.

W wyniku skonsolidowanym Grupy Comarch ujęto poniżej zaprezentowane przychody i koszty związane z nieruchomościami inwestycyjnymi:

	2023	2022
Przychody	5 899	6 214
Koszty	6 630	5 191

3.6. Wartość firmy

Obejmuje wartość firmy ustaloną przy nabywaniu udziałów następujących spółek:

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Comarch Kraków	99	99
CDN Comarch	1 227	1 227
Comarch AG	1 900	1 900
Comarch, Inc.	58	58
Comarch AG (poprzednio Comarch Software und Beratung AG)	29 038	29 038
Comarch Swiss AG	8 413	8 413
Comarch Healthcare S.A.S. (poprzednio Cabinet Conseil en Strategie Informatique S.A.S.)	5 039	5 039
Razem	45 774	45 774

3.6.1. Przejęte jednostki zależne

	Działalność podstawowa	Data przejęcia	Proporcja przejętych udziałów (%)	Koszt przejęcia tys. PLN
2008				
Comarch Software und Beratung AG	informatyka	2008-11-18	50,15	44 685
2009				
Comarch Software und Beratung AG	informatyka	2009-02-09	30,74	31 901

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

2012				
Comarch Software und Beratung AG	informatyka	2012-10-19	5,00	3 777
A-MEA Informatik AG	informatyka	2012-01-30	100,00	5 717
A-MEA Informatik AG		2012-02-27	-	2 578
ESAProjekt sp. z o.o.	informatyka	2012-04-27	100,00	12 200
2016				
Comarch Software und Beratung AG	informatyka	2016-12-12	2,68	6 375
2017				
Geopolis Sp. z o.o.	informatyka	2017-04-03	100,00	4 000
2020				
Cabinet Conseil en Strategie Informatique S.A.S.	informatyka	2020-04-23	100,00	9 566
2020				
Wszystko.pl sp. z o.o. (dawniej „Unitec” sp. z o.o.)	informatyka	2020-12-02	100,00	1
2021				
Rox Star Maritime Limited	turystyka	2021-11-02	100,00	30 173

3.6.2. Test na utratę wartości firmy

W związku z nabyciem przez Comarch SA 100% akcji spółki Comarch AG (d. Comarch Software und Beratung AG) powstała wartość firmy w wysokości 29 038 tys. PLN Grupa Comarch przeprowadziła na dzień 31 grudnia 2023r. test na utratę wartości firmy związanej z nabyciem Comarch AG, który nie wykazał utraty wartości firmy. Wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne została ustalona w oparciu o jego wartość użytkową, oszacowaną przy pomocy metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. Prognozowane przepływy pieniężne związane z działalnością Comarch AG bazują na wynikach sprzedaży osiągniętych w roku 2023, budżecie Comarch AG na rok 2024, prognozach na lata 2024-2028, na szacunkach dotyczących rozwoju rynku niemieckiego w kolejnych latach oraz na założeniu stałej stopy wzrostu 0% począwszy od roku 2029. Stopa dyskontowa zastosowana do oszacowania wartości bieżącej prognozowanych przepływów pieniężnych bazuje na średnim ważonym koszcie kapitału WACC w wysokości 10,80%.

W związku z nabyciem przez CASA Management and Consulting 100% akcji spółki Comarch Swiss AG (d. A-MEA Informatik AG), powstała wartość firmy w wysokości 8 413 tys. PLN. Na dzień 31 grudnia 2023 r. Grupa Comarch przeprowadziła test na utratę wartości firmy związanej z nabyciem spółki Comarch Swiss, który nie wykazał zaistnienia utraty wartości. Wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne została ustalona w oparciu o jego wartość użytkową, oszacowaną przy pomocy metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. Prognozowane przepływy pieniężne związane z działalnością Comarch Swiss AG bazują na wynikach sprzedaży osiągniętych w roku 2023, budżecie Comarch Swiss AG na rok 2024, prognozach na lata 2024-2028, na szacunkach dotyczących rozwoju rynku niemieckiego w kolejnych latach oraz na założeniu stałej stopy wzrostu 0% począwszy od roku 2029. Stopa dyskontowa zastosowana do oszacowania wartości bieżącej prognozowanych przepływów pieniężnych bazuje na średnim ważonym koszcie kapitału WACC w wysokości 9,47%.

W związku z nabyciem przez Comarch S.A. 100% akcji spółki 2CSI Cabinet Conseil En Strategie Informatique S.A.S. (obecnie Comarch Healthcare S.A.S) powstała wartość firmy w wysokości 5 039 tys. PLN. Powyższa kwota stanowi nadwyżkę przekazanego wynagrodzenia przez Comarch S.A. (9 566 tys. PLN) nad wartością godziwą zidentyfikowanych w ramach transakcji aktywów netto przejętej jednostki (4 527 tys. PLN), ustaloną na dzień 30 kwietnia 2020 r. Wynik za ten okres był zaliczony do kapitałów ustalonych na dzień przejęcia.

Przekazane wynagrodzenie obejmowało premię z tytułu kontroli zapłaconą w związku z przejściem kontroli nad 2CSI, jak również kwoty związane z korzyściami z tytułu przewidywanych synergii, wzrostu przychodów, przyszłego rozwoju rynku, powiększenia portfela produktów i pozyskania wysokokwalifikowanych pracowników. Korzyści te nie zostały ujęte odrębnie od wartości firmy, ponieważ nie było możliwe dokonanie wiarygodnej wyceny wynikających z nich przyszłych korzyści ekonomicznych. W ramach opisywanej transakcji Grupa Comarch przejęła również klientów i relacje z klientami 2CSI. Aktywa te nie zostały ujęte odrębnie od wartości firmy, ponieważ nie było możliwe dokonanie wiarygodnej wyceny ich wartości. Na dzień 31 grudnia 2022 roku Grupa Comarch wykonała test na utratę wartości firmy związanej z przejściem 2CSI poprzez określenie wartości odzyskiwalnej ośrodka wypracowującego środki pieniężne przy pomocy metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. Prognozowane przepływy pieniężne związane z działalnością 2CSI bazowały na wynikach sprzedaży osiągniętych w roku 2023 oraz założeniach budżetowych na rok 2024, na szacunkach dotyczących rozwoju rynku francuskiego w kolejnych latach i opartych na nich prognozach na lata 2024-2028, a także na założeniu stałej stopy wzrostu 0% począwszy od roku 2029. Zastosowany w modelu wyceny kosztu kapitału WACC wynosił 9,70%.

Grupa Comarch traktuje segment IT obejmujący spółki Grupy Comarch przed przejściem Grupy Comarch AG (d. Comarch Software und Beratung AG) jako jeden ośrodek wypracowujący środki pieniężne, w związku z czym nie alokuje wartości firmy w kwocie 3 284 tys. PLN powstałej w wyniku nabycia akcji spółek Comarch Kraków S.A., CDN Comarch S.A., Comarch Inc. oraz Comarch AG do poszczególnych spółek Grupy Comarch. Przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2023 r. test na utratę wartości firmy związanej z tym segmentem nie wykazał wystąpienia utraty wartości. Wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne została ustalona w oparciu o jego wartość godziwą. Zarząd jednostki dominującej dokonał oszacowania wartości godziwej ośrodka poprzez analizę średniego wskaźnika P/E dla spółek sektora IT notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie i na tej podstawie ocenił szacunkową wartość rynkową segmentu IT w Grupie Comarch na dzień 31 grudnia 2023 r. Przyjęty do analizy średni wskaźnik P/E za ostatnie 12 miesięcy dla spółek notowanych na GPW i wchodzących w skład indeksu WIGTECH, prowadzących działalność o charakterze zbliżonym do Comarch S.A. wynosił 23,01. Nie był on korygowany dla potrzeb testu. Powyższe analizy nie wykazały, aby nastąpiła utrata wartości w odniesieniu do wartości firmy.

W czwartym kwartale 2021 roku Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty (CCF FIZ) nabył 100% udziałów w spółce Rox Star Maritime Ltd. z siedzibą na Malcie za kwotę 6 540 000 EUR. Wartość księgowa spółki Rox Star Maritime Ltd. na dzień przejścia wynosiła 1 173 424 EUR. Nadwyżka przekazanej kwoty nad wartością księgową spółki Rox Star Maritime Ltd. obejmowała wynagrodzenie z tytułu przejścia kontroli nad środkami trwałymi będącymi w posiadaniu przejmowanej spółki. Wartość księgowa środków trwałych na dzień przejścia wynosiła 698 263 EUR. W związku z dokonanym przejściem Grupa Comarch dokonała przeszacowania wartości środków trwałych o kwotę 5 401 737 EUR, celem dostosowania jej do wartości godziwej (rynkowej). W wyniku przejścia spółki Rox Star Maritime Ltd. nie powstała wartość firmy. Wykonano test koncentracji, który wykazał, że wartość dotyczy w całości jednego składnika majątkowego w związku z czym nabycie zostało rozliczone jako nabycie składnika majątkowego, a nie nabycie przedsiębiorstwa wedle zasad MSSF3.

3.7. Pozostałe wartości niematerialne

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Prawo wieczystego użytkowania	Koncesje, licencje i oprogramowanie	Inne	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2022 r.					
Koszt (brutto)	3 259	39 022	213 072	53 446	308 799
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(3 259)	(1 649)	(197 888)	(46 015)	(248 811)
Wartość księgowa netto	-	37 373	15 184	7 431	59 988
Rok obrotowy 2022					
Wartość księgowa netto na początek roku	-	37 373	15 184	7 431	59 988
Zwiększenia	-	-	46 935	8 154	55 089
Zmniejszenia	-	-	(22 063)	(1 201)	(23 264)
Amortyzacja	-	(93)	(18 336)	(4 322)	(22 751)
Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2022 r.	-	37 280	21 720	10 062	69 062
Stan na 31 grudnia 2022 r.					
Koszt (brutto)	3 259	39 022	237 944	60 399	340 624
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(3 259)	(1 742)	(216 224)	(50 337)	(271 562)
Wartość księgowa netto	-	37 280	21 720	10 062	69 062
Rok obrotowy 2023					
Wartość księgowa netto na początek roku	-	37 280	21 720	10 062	69 062
Zwiększenia	-	-	26 769	3 860	30 629
Zmniejszenia	-	-	(7 552)	(421)	(7 973)
Amortyzacja	-	(93)	(22 452)	(4 701)	(27 246)
Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2023 r.	-	37 187	18 485	8 800	64 472
Stan na 31 grudnia 2023 r.					
Koszt (brutto)	3 259	39 022	257 161	63 838	363 280
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z	(3 259)	(1 835)	(238 676)	(55 038)	(298 808)
Wartość księgowa netto	-	37 187	18 485	8 800	64 472

I. Inne wartości niematerialne obejmują głównie wycenę zaliczonych do wartości niematerialnych aktywów związanych z kartami zawodników w MKS Cracovia SSA w kwocie 8 150 tys. PLN. Wszystkie pozostałe pozycje wartości niematerialnych zostały nabyte.

Odpisy amortyzacyjne w rachunku zysków i strat zostały wykazane w pozycjach: kwota 26 491 tys. PLN (22 190 tys. PLN w 2022 roku) jest ujęta w koszcie wytworzenia, pozostała część wykazana jest w kosztach ogólnego zarządu 534 tys. PLN (463 tys. PLN w 2022 roku) oraz w kosztach sprzedaży 221 tys. PLN (98 tys. PLN w 2022 roku).

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących MKS Cracovia SSA o wartości 31 650 tys. PLN jest traktowane jako wartość niematerialna, o nieokreślonym okresie użytkowania i nie jest amortyzowane. Spółka spodziewa się, że nastąpi odnowienie prawa wieczystego użytkowania i odbędzie się to bez ponoszenia

znaczących kosztów, gdyż Spółka nie jest zobowiązana do spełnienia żadnych warunków, od których zależałoby przedłużenie tego prawa. Spółka nie spodziewa się poniesienia znaczących kosztów przy odnowieniu prawa wieczystego użytkowania w kontekście dotychczasowych działań.

W 2023 roku Miasto wspierało działalność sportową MKS Cracovia SSA m. in. poprzez:

- dofinansowywanie budowy infrastruktury sportowej,
- umorzenie podatku od nieruchomości,
- wniesienie aportem opłat za użytkowanie wieczyste.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących jednostki dominującej jest amortyzowane przez określony czas użytkowania (założony od momentu nabycia okres użytkowania wynosi od 84 do 99 lat). Średnia stawka amortyzacyjna wynosi 1,2%.

II. Test na utratę wartości prawa wieczystego użytkowania gruntu na 31 grudnia 2023 r.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. dokonano analizy zmian cen nieruchomości gruntowych w Krakowie w 2023 roku. W oparciu o raport artykuły i raporty portali branżowych (m.in. Bankier.pl <https://www.bankier.pl/wiadomosc/Ceny-transakcyjne-dzialek-budowlanych-IV-kw-2023-r-Raport-8709455.html>) stwierdzono, że średnie ceny ofertowe nieruchomości gruntowych w Krakowie w 2023 r. wzrosły o 13,8% w porównaniu do 2022 roku) i pozostają znacznie wyższe niż w momencie nabycia prawa wieczystego użytkowania gruntów przez spółki Grupy Comarch. Na tej podstawie ustalono, iż w roku 2023 nie nastąpiła utrata wartości prawa wieczystego użytkowania gruntów posiadanych przez spółki Grupy Comarch.

3.8. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

	12 miesięcy 2023	12 miesięcy 2022
Stan na początek roku	5 942	1 026
zmiany z tytułu:		
- utworzenie, rozliczenie i zmiana charakteru na krótkoterminowe	(2 363)	4 916
Stan na koniec roku	3 579	5 942

3.9. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	576	27
Razem	576	27

Na dzień 31 grudnia 2022 r. Spółka Comarch S.A. posiadała tzw. „białe certyfikaty” w kwocie 27 tys. PLN. Na dzień 31 grudnia 2023 r. pozycja ta obejmuje obligacje krótkoterminowe posiadane przez spółkę Bonus Management II Activia SK-A w kwocie 514 tys. PLN oraz posiadane przez Comarch S.A. certyfikaty energetyczne o wartości 62 tys. PLN.

Po dacie bilansu

Nie dotyczy.

3.10. Pochodne instrumenty finansowe

a) Aktywa

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Terminowe kontrakty walutowe – przeznaczone do obrotu	33 131	7 293
Transakcje zamiany stopy procentowej IRS	2 320	4 757
	35 451	12 050
Część krótkoterminowa	26 995	2 327
Część długoterminowa	8 456	9 723

b) Zobowiązania

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Terminowe kontrakty walutowe – przeznaczone do obrotu	-	7 375
Transakcje zamiany stopy procentowej IRS	-	-
	-	7 375
Część krótkoterminowa	-	5 199
Część długoterminowa		2 176

Grupa Comarch posiadała kontrakty terminowe typu *forward* zawarte w celu ograniczenia wpływu na wynik finansowy zmian w przepływach pieniężnych związanych z uprawdopodobnionymi planowanymi transakcjami, wynikających z ryzyka zmiany kursów walut. Na dzień 31 grudnia 2023 r. ww. instrumenty zostały wycenione w wartości godziwej ustalonej wg ceny rynkowej, a zmiany w wycenie zostały odniesione na wynik z operacji finansowych. Łączna wartość netto kontraktów *forward* otwartych na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniosła 33 200 tys. EUR, 20 200 tys. USD, 900 tys. GBP oraz 60 000 tys. JPY.

Spółka Comarch S.A. w dniu 9 lipca 2014 r. zawarła transakcję zamiany stopy procentowej IRS dla kredytu inwestycyjnego zaciągniętego w czerwcu 2006 roku w BGŻ BNP Paribas Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie III etapu budowy budynków produkcyjno-biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. W wyniku zawartej transakcji zmienna stawka EURIBOR1M została zamieniona na stałą stopę procentową. Transakcja zabezpieczająca zawarta została na okres 10 lat, tj. do dnia 29 lipca 2024 r. Wycena transakcji IRS na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniosła: 28 tys. PLN.

Spółka Comarch S.A. w dniu 20 lutego 2017 r. zawarła transakcję zamiany stopy procentowej IRS dla kredytu inwestycyjnego zaciągniętego w maju 2016 roku przez Bank Handlowy w Warszawie. W wyniku zawartej transakcji zmienna stawka EURIBOR1M została zamieniona na stałą stopę procentową. Transakcja zabezpieczająca zawarta została do dnia 29 lutego 2028 r. Wycena transakcji IRS na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniosła: 1 245 tys. PLN.

W dniu 27 listopada 2017 r., spółka Bonus Development sp. z o.o. SK-A zawarła transakcję zamiany stopy procentowej IRS dla kredytu inwestycyjnego zaciągniętego w dniu 29 czerwca 2015 r. w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie. W wyniku zawartej transakcji zmienna stawka EURIBOR1M została zamieniona na stałą

stopę procentową. Transakcja zabezpieczająca zawarta została na cały okres kredytowania, tj. do 31 maja 2030 r. Wycena transakcji IRS na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniosła: 1 047 tys. PLN.

Po dacie bilansu

Comarch S.A. w okresie od 1 stycznia 2024 roku do dnia 26 kwietnia 2024 roku zawarła nowe kontrakty terminowe na sprzedaż 1 000 tys. EUR oraz 1 000 tys. USD. Wartość netto kontraktów *forward* nierozliczonych na dzień 26 kwietnia 2024 roku wynosiła 29 100 tys. EUR, oraz 18 500 tys. USD, 45 000 tys. JPY oraz 700 tys. GBP. Kontrakty *forward* zapadają w terminie do 40 miesięcy od dnia bilansowego. Wszystkie kontrakty terminowe typu *forward* zostały zawarte w celu ograniczenia wpływu zmian kursów walut na wynik finansowy związany z realizowanymi przez Comarch S.A. kontraktami handlowymi, w których wynagrodzenie lub koszty ustalone są w walutach obcych. Wycena bilansowa kontraktów terminowych typu *forward* na dzień 31 marca 2024 roku wynosiła 30 426 tys. PLN, podczas gdy na 31 grudnia 2023 roku wynosiła 33 131 tys. PLN.

3.11. Odroczonego podatek dochodowy

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
Stan na początek okresu:	30 452	35 964
<i>Odniesione na wynik finansowy</i>	30 452	35 964
Zmiany aktywa z tytułu podatku odroczonego odniesione na wynik finansowy		
utworzenie aktywa w związku ze stratą podatkową w spółkach zagranicznych	-	94
rozwiązanie aktywa w związku ze stratą podatkową w zagranicznych spółkach	(355)	(721)
utworzenie aktywa w związku ze stratą podatkową w spółkach krajowych	-	3 535
rozwiązanie aktywa w związku ze stratą podatkową w spółkach krajowych	(98)	(3 515)
utworzenie aktywa w związku z ulgą podatkową jednostki dominującej z tytułu działalności w SSE	6 691	8 415
rozwiązanie aktywa w związku z ulgą podatkową jednostki dominującej z tytułu działalności w SSE	(8 415)	(8 415)
utworzenie aktywa z tytułu różnic przejściowych dotyczących kosztów (amortyzacja, koszty prac badawczych)	5 883	4 660
rozwiązanie aktywa z tytułu różnic przejściowych dotyczących kosztów (amortyzacja, koszty prac badawczych)	(5 156)	(9 565)
Stan na koniec okresu	29 002	30 452
<i>Odniesione na wynik</i>	2 9002	30 452

Aktywa z tytułu podatku odroczonego

	Aktywo z tytułu straty podatkowej	Rezerwy na koszty, odpisy aktualizacyjne	Aktywo z tytułu ulgi podatkowej w podatku dochodowym (SSE)	Razem
Stan na 1 stycznia 2022 r.	5 578	21 971	8 415	35 964
(Obciążenie) / uznanie wyniku za rok 2021	(607)	(4 905)	-	(5 512)
Stan na 31 grudnia 2022 r.	4 971	17 066	8 415	30 452
<i>odniesionych na wynik</i>	<i>4 971</i>	<i>17 066</i>	<i>8 415</i>	<i>30 452</i>
Stan na 1 stycznia 2023 r.	4 971	17 066	8 415	30 452
(Obciążenie) / uznanie wyniku za rok 2022	(453)	727	(1 724)	(1 450)
Stan na 31 grudnia 2023 r.	4 518	17 793	6 691	29 002
<i>odniesionych na wynik</i>	<i>4 518</i>	<i>17 793</i>	<i>6 691</i>	<i>29 002</i>

Aktywo od strat podatkowych zostało utworzone w kwotach możliwych do odzyskania, według obowiązujących przepisów podatkowych.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Stan na początek okresu:	52 720	49 960
<i>odniesione na kapitał</i>	<i>5 430</i>	<i>5 430</i>
<i>odniesione na wynik finansowy</i>	<i>47 290</i>	<i>44 530</i>

Zmiany rezerw z tytułu podatku odroczonego odniesione na wynik finansowy

utworzenie rezerwy z tytułu wyceny składników lokat CCF FIZ	2 799	256
utworzenie rezerwy z tytułu przejściowych różnic dotyczących kosztów amortyzacji, różnic kursowych i odsetek	9 945	4 746
rozwiązanie rezerwy z tytułu przejściowych różnic dotyczących kosztów amortyzacji, różnic kursowych i odsetek	(5 470)	(2 242)
Stan na koniec okresu	59 994	52 720
<i>odniesione na kapitał</i>	<i>5 430</i>	<i>5 430</i>
<i>odniesione na wynik finansowy</i>	<i>54 564</i>	<i>47 290</i>

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego

	Rezerwa z tytułu wyceny w wartości składników majątku CCF FIZ	Amortyzacja	Rezerwy (różnice kursowe, odsetki)	Rezerwa z tytułu wyceny w wartości godziwej majątku MKS Cracovia SSA	Razem
Stan na 1 stycznia 2022	26 314	-	18 216	5 430	49 960
<i>odniesionych na wynik</i>	<i>26 314</i>	-	<i>18 216</i>	-	<i>44 530</i>
<i>odniesione na kapitał</i>	-	-	-	<i>5 430</i>	<i>5 430</i>

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Obciążenie/ (uznanie) wyniku za rok 2022	256	-	2 504	-	2 760
Stan na 31 grudnia 2022	26 570	-	20 720	5 430	52 720
<i>odniesionych na wynik</i>	26 570	-	20 720	-	47 290
<i>odniesione na kapitał</i>	-	-	-	5 430	5 430
Obciążenie/ (uznanie) wyniku za rok 2023	2 799		4 475		7 274
Stan na 31 grudnia 2023	29 369		25 195	5 430	59 994
<i>odniesionych na wynik</i>	29 369		25 195		54 564
<i>odniesione na kapitał</i>				5 430	5 430

Comarch S.A. posiada aktualnie trzy niewykorzystane zezwolenia na prowadzenie działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie:

- uzyskane w roku 2013, w zezwoleniu tym nie został określony termin jego obowiązywania;
- uzyskane w lutym 2016 roku, w zezwoleniu tym nie został określony termin jego obowiązywania;
- uzyskane w marcu 2016 roku, w zezwoleniu tym nie został określony termin jego obowiązywania.

Jednocześnie Spółka zwraca uwagę, że w dniu 23 lipca 2013 r. Rada Ministrów przyjęła rozporządzenia wydłużające do 2026 roku termin funkcjonowania specjalnych stref ekonomicznych na terenie Polski.

Zgodnie z MSR 12 niewykorzystana ulga podatkowa na dzień 31 grudnia 2023 r. stanowi aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Spółka w trakcie prowadzenia działalności w SSE dysponowała pierwotnie pięcioma zezwoleniami. Ulga inwestycyjna z tytułu zezwolenia uzyskanego w roku 1999 została w całości wykorzystana (jego okres ważności upłynął 31 grudnia 2017 r.). Ulga inwestycyjna z tytułu zezwolenia uzyskanego w 2007 roku została w całości wykorzystana. Wartość ulgi inwestycyjnej z tytułu zezwolenia uzyskanego w 2013 roku dotyczącego inwestycji w budynek biurowy SSE6 wynosi na dzień 31 grudnia 2023 r. 16 674 tys. PLN (po zdyskontowaniu na dzień przyznania zezwolenia). Wartość ulgi inwestycyjnej z tytułu zezwolenia uzyskanego w marcu 2016 roku dotyczącego inwestycji w budynek biurowy SSE7 w Krakowie wynosi na dzień 31 grudnia 2023 r. 22 809 tys. PLN (po zdyskontowaniu na dzień przyznania zezwolenia). Spółka nie ma zamiaru korzystać z zezwolenia uzyskanego w lutym 2016 ze względu na fakt otrzymania (już po jego pozyskaniu), dofinansowania nakładów inwestycyjnych określonych do poniesienia w tym zezwoleniu- dla wyeliminowania ryzyka skorzystania z dwóch form pomocy publicznej dotyczących jednej inwestycji.

W okresie 12 miesięcy 2023 roku Grupa Comarch dokonała częściowego rozliczenia aktywa z 31 grudnia 2022 r. z tytułu podatku odroczonego dotyczącego różnic przejściowych w kwocie 5 156 tys. PLN oraz dokonała utworzenia aktywa z tytułu różnic przejściowych w kwocie 5 883 tys. PLN, a także rozwiązania aktywa z tytułu straty podatkowej w kwocie 453 tys. PLN. Łączny wpływ wszystkich powyżej opisanych operacji na wynik netto w okresie sprawozdawczym wyniósł +274 tys. PLN.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi oraz z

tytułu ulgi w podatku dochodowym w związku z prowadzeniem działalności w SSE, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności. Ze względu na powyższą zasadę aktywa z tytułu działalności w SSE ustala się jedynie w rocznym horyzoncie czasowym, przyjmując za bazę do jego ustalenia przeciętny dochód uzyskany z działalności strefowej z okresu 3 lat, wybranych z okresu pięcioletniego (łącznie z rokiem, za który jest sporządzane sprawozdanie), po odrzuceniu dwóch wielkości skrajnych. Aktywo według tej metodologii zostało ustalone na dzień 31 grudnia 2023 r.

W okresie 12 miesięcy 2023 roku dokonano rozwiązania utworzonego na dzień 31 grudnia 2022 r. aktywa z tytułu działalności strefowej w kwocie 8 415 tys. PLN oraz utworzono aktywo na 31 grudnia 2023 r. w kwocie 6 691 tys. PLN. Zwracamy uwagę, iż rozpoznanie Aktywa nie wpływa na przepływy pieniężne w jednostce dominującej ani w Grupie Comarch (zarówno rozpoznanie Aktywa, jak również jego realizacja). Operacja ta ma więc charakter wyłącznie memoriałowy i wynika z zastosowania przez Grupę Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Comarch. Łączny wpływ zmian aktywa na wynik Grupy Comarch w okresie 12 miesięcy 2023 roku wyniósł -1 450 tys. PLN.

W związku z wyceną wartości aktywów netto CCF FIZ dokonano w okresie 12 miesięcy 2023 roku zwiększenia rezerwy o kwotę 2 799 tys. PLN. Równocześnie dokonano utworzenia rezerwy na podatek odroczony z tytułu różnic przejściowych w kwocie 9 945 tys. PLN i rozwiązania z tego samego tytułu w kwocie 5 470 tys. PLN. Łączny wpływ powyższych operacji na wynik netto w okresie 12 miesięcy 2023 roku wyniósł minus 7 274 tys. PLN.

Ogółem zmiany w podatku odroczonym spowodowały spadek wyniku o 8 724 tys. PLN.

W odniesieniu do spółki Comarch Healthcare S.A. nie tworzono aktywa na podatek odroczony z tytułu straty podatkowej, ze względu na brak możliwości dokonania wiarygodnych szacunków co do możliwości wykorzystania istniejącej straty podatkowej z lat ubiegłych. Gdyby aktywo było tworzone, to kwota aktywa z tego tytułu wyniosłaby 4 762 tys. PLN.

3.12. Zapasy

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Materiały i surowce	2 858	4 821
Produkcja w toku	80 204	72 317
Towary	23 246	7 694
Produkty gotowe	466	350
Zaliczki na towary	668	765
Razem	107 442	85 947

Koszt zapasów ujęty w pozycji „koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów” 537 324 tys. PLN (12 miesięcy 2023), 472 879 tys. PLN (12 miesięcy 2022).

W 2023 roku Grupa Comarch utworzyła odpisy aktualizujące wartość towarów i materiałów na kwotę 325 tys. PLN, oraz utworzyła odpisy aktualizujące wartość wyrobów gotowych i materiałów produkcyjnych na kwotę 1 802 tys. PLN. Grupa Comarch rozwiązała odpisy aktualizujące wartość towarów i materiałów na kwotę 167 tys. PLN oraz rozwiązała odpisy aktualizujące wartość wyrobów gotowych na kwotę 3 tys. PLN, które były utworzone w latach wcześniejszych.

3.13. Aktywa zakwalifikowane do sprzedaży

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Aktywa zakwalifikowane do sprzedaży	23 745	-
Razem	23 745	-

Według stanu na 31 grudnia 2023 r. podjęto decyzję o zakwalifikowaniu do sprzedaży nieruchomości zlokalizowanej w Krakowie, obejmującej budynek biurowy wraz z parkingiem o wartości bilansowej 3 915 tys. PLN (ujmowanej poprzednio w nieruchomościach inwestycyjnych) oraz środek transportu (samolot) o wartości bilansowej 19 830 tys. PLN. Transakcja sprzedaży środka transportu została sfinalizowana w 1 kwartale 2024 roku. Sfinalizowanie transakcji sprzedaży nieruchomości planowane jest przed upływem roku od dnia bilansowego.

3.14. Należności handlowe oraz pozostałe należności

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Należności handlowe netto	442 761	485 290
Należności handlowe brutto	488 791	564 496
Odpis aktualizujący wartość należności	(46 030)	(79 206)
Należności pozostałe	51 217	25 907
Rozliczenia międzyokresowe czynne	16 573	24 108
Pozostałe rozliczenia	-	-
Pożyczki	96	3
Należności handlowe i pozostałe od podmiotów powiązanych netto	1	1
Należności handlowe i pozostałe od podmiotów powiązanych brutto	1	1
Odpis aktualizujący wartość należności	-	-
	510 648	535 309
<i>Część krótkoterminowa</i>	<i>510 648</i>	<i>535 309</i>

Wartość godziwa należności handlowych oraz pozostałych należności jest zbliżona do ich wartości bilansowej przedstawionej powyżej. Nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego z tytułu należności handlowych, ponieważ Grupa Comarch posiada dużą liczbę klientów. W 2023 roku Grupa Comarch ujęła odpis z tytułu utraty wartości należności handlowych w kwocie 11 486 tys. PLN oraz rozwiązała utworzone wcześniej odpisy w wysokości 33 841 tys. PLN w związku z uregulowaniem należności. Operacje te ujęto odpowiednio w pozostałych kosztach i przychodach operacyjnych w rachunku zysków i strat.

3.15. Kontrakty długoterminowe

	12 miesięcy 2023	12 miesięcy 2022
Przychody z zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	141 690	154 235
Przychody z niezakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	488 300	539 939
Efekt rozliczenia zgodnie z MSSF 15 nie zakończonych kontraktów ujętych w okresie sprawozdawczym	(18 279)	18 672
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujęte w okresie sprawozdawczym	611 711	712 846

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Łączna kwota przyszłych przychodów wynikających z realizacji świadczeń w ramach podpisanych umów objętych wyceną	1 210 493	1 485 025

Z uwagi, iż Grupa Comarch stosuje zasadę ustalania stopnia zaawansowania prac proporcjonalnie do udziału poniesionych kosztów w całości kosztów kontraktu, suma poniesionych kosztów oraz ujętych wyników odpowiada przychodom. Dokonano na koniec okresu sprawozdawczego wyceny kontraktów długoterminowych zgodnie ze stopniem zaawansowania prac.

Zmiana stanu rozliczeń z tytułu kontraktów długoterminowych ujętych w aktywach i pasywach między 31 grudnia 2022 r., a 31 grudnia 2023 r. prezentowana jest poniżej:

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujęte do dnia bilansowego - wg stopnia zawansowania prac	2 493 789	2 502 022
Wystawione faktury	(2 491 257)	(2 481 210)
Razem	2 532	20 812

	Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych	Zobowiązania z tytułu kontraktów długoterminowych	Efekt rozliczenia netto
Wartość na 1 stycznia 2022 r.	144 041	(141 902)	2 139
Korekta okresu bieżącego (odwrócenie korekty z tytułu zastosowania MSSF 15)	-	130	130
Korekta okresu bieżącego	22 770	(4 227)	18 543
Wartość na 31 grudnia 2022 r.	166 811	(145 999)	20 812
Zmiana	22 770	(4 097)	18 673

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Wartość na 1 stycznia 2023 r.	166 811	(145 999)	20 812
Korekta okresu bieżącego (odwrócenie korekty z tytułu zastosowania MSSF 15)	-	(8)	(8)
Korekta okresu bieżącego	(26 647)	8 375	(18 272)
Wartość na 31 grudnia 2023 r.	140 164	(137 632)	2 532
Zmiana	(26 647)	8 367	(18 280)

3.16. Kategorie i klasy instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe w podziale na kategorie (wg MSSF 9) przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Aktywa finansowe		
Wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (3.10)	35 451	12 050
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (nota 3.9)	576	27
Należności własne oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 054 371	1 047 417
Aktywo z tytułu prawa do użytkowania (3.4)	85 478	85 296
Razem	1 175 876	1 144 790
Zobowiązania finansowe		
Wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (3.10)	-	7 375
Pozostałe zobowiązania finansowe (3.22)	-	-
Zobowiązania finansowe	410 542	450 375
Zobowiązania z tytułu leasingu (3.21)	90 387	91 326
Razem	500 929	549 076

W ramach poszczególnych kategorii instrumentów finansowych wyróżnia się następujące klasy instrumentów:

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Należności własne oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty		
Należności od jednostek powiązanych (nota 3.14)	1	1
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.14 + należność z tytułu podatku dochodowego)	523 845	542 100
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	6 641	7 018
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.17)	523 884	498 298
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (nota 3.9)	576	27
Wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (nota 3.10)	35 451	12 050
Aktywo z tytułu prawa do użytkowania (3.4)	85 478	85 296
Razem	1 175 876	1 144 790

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.20)	128 758	172 207
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych (nota 3.24)	355	355
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.24)	280 624	277 377
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - długoterminowe	805	436
Wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (nota 3.10)	-	7 375
Zobowiązania z tytułu leasingu (3.21)	90 387	91 326
Pozostałe zobowiązania finansowe (3.22)	-	-
Razem	500 929	549 076

Struktura walutowa aktywów i zobowiązań finansowych przedstawia się następująco:

	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe	
	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Waluta - PLN	412 840	293 187	211 335	186 702
Waluta - EUR	469 355	399 635	261 558	306 262
Waluta - USD	102 379	197 698	5 056	22 956
Waluta - GBP	45 641	96 625	3 941	18 411
Waluta - UAH	283	340	270	351
Waluta - AED	5 277	4 133	425	808
Waluta - RUB	-	4 849	429	1 433
Waluta - CHF	41 259	34 948	815	71
Waluta - CAD	6 583	5 278	1 808	72
Waluta - BRL	46 379	38 728	8 668	7 140
Waluty - inne	45 880	69 369	6 624	4 870
Razem	1 175 876	1 144 790	500 929	549 076

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Okres wymagalności poszczególnych klas należności własnych (należności handlowych i środków pieniężnych) na dzień 31 grudnia 2022 r. przedstawiał się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 lat do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Należności od jednostek powiązanych (3.14)	1	-	-	-	1
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe	541 394	661	20	25	542 100
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	74	2 658	4 286	-	7 018
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.17)	498 298	-	-	-	498 298
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (nota 3.9)	27	-	-	-	27
Wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (nota 3.10)	2 847	2 303	1 960	4 940	12 050
Aktywo z tytułu prawa do użytkowania (3.4)	3 078	1 437	34 312	46 469	85 296
Razem	1 045 719	7 059	40 578	51 434	1 144 790

Okres wymagalności poszczególnych klas należności własnych (należności handlowych i środków pieniężnych) na dzień 31 grudnia 2023 r. przedstawiał się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 lat do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Należności od jednostek powiązanych (3.14)	1	-	-	-	1
Należności od pozostałych jednostek – krótkoterminowe (3.14)	523 125	694	1	25	523 845
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	1 608	4 292	741	-	6 641
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.17)	523 884	-	-	-	523 884
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (nota 3.9)	576	-	-	-	576
Wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (nota 3.10)	26 995	4 901	2 508	1 047	35 451
Aktywo z tytułu prawa do użytkowania (3.4)	1 345	12 829	24 856	46 448	85 478
Razem	1 077 534	22 716	28 106	47 520	1 175 876

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Okres wymagalności poszczególnych klas zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2022 r. przedstawia się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 lat do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.20)	44 732	30 886	87 780	8 809	172 207
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych (3.24)	319	36	-	-	355
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe	277 074	95	208	-	277 377
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - długoterminowe	108	-	-	328	436
Pochodne instrumenty finansowe (3.10)	4 506	1 612	30	1 227	7 375
Zobowiązania z tytułu leasingu (3.21)	21 099	17 191	20 214	32 822	91 326
Pozostałe zobowiązania finansowe (3.22)	-	-	-	-	-
Razem	347 838	49 820	108 232	43 186	549 076

Okres wymagalności poszczególnych klas zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2023 r. przedstawia się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 lat do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.20)	39 137	25 582	60 078	3 961	128 758
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych (3.24)	340	15	-	-	355
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe	279 804	83	636	101	280 624
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - długoterminowe	29	448	-	328	805
Pochodne instrumenty finansowe (3.10)	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu (3.21)	22 056	13 726	18 675	35 930	90 387
Pozostałe zobowiązania finansowe (3.22)	-	-	-	-	-
Razem	341 366	39 854	79 389	40 320	500 929

Grupa Comarch stosuje następujące metody wyceny poszczególnych klas instrumentów finansowych:

Należności własne	Metoda wyceny	Poziom wartości godziwej
Należności od jednostek powiązanych (nota 3.14)	według skorygowanej ceny nabycia	n/d
Należności od pozostałych jednostek-krótkoterminowe (nota 3.14)	według skorygowanej ceny nabycia	n/d
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	według skorygowanej ceny nabycia	n/d
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.17)	według wartości godziwej przez wynik finansowy	poziom 1
Należności od jednostek powiązanych (nota 3.14)	według skorygowanej ceny nabycia	n/d
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.14)	według skorygowanej ceny nabycia	n/d
Instrumenty pochodne (nota 3.10)	według wartości godziwej przez wynik finansowy	poziom 1
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (nota 3.9)	według wartości godziwej przez wynik finansowy	poziom 1

Zobowiązania finansowe	Metoda wyceny	Poziom wartości godziwej
Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.20)	według skorygowanej ceny nabycia	n/d
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych (nota 3.24)	według skorygowanej ceny nabycia	n/d
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek-krótkoterminowe (nota 3.24)	według skorygowanej ceny nabycia	n/d
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek-długoterminowe	według skorygowanej ceny nabycia	n/d
Zobowiązania z tytułu leasingu (nota 3.21)	według skorygowanej ceny nabycia	n/d
Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.20)	według skorygowanej ceny nabycia	n/d
Instrumenty pochodne (nota 3.10)	według wartości godziwej przez wynik finansowy	poziom 1

3.17. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Środki pieniężne w kasie i w banku	307 047	405 061
Krótkoterminowe depozyty bankowe	216 540	93 126
Środki pieniężne ogółem	523 587	498 187
Należne odsetki od depozytów bankowych	297	111
Razem środki pieniężne i ekwiwalenty	523 884	498 298

Efektywna stopa procentowa krótkoterminowych depozytów bankowych wyniosła w 2023 roku dla złotego 5,44%, dla dolara amerykańskiego 3,35%, dla euro 2,82%, dla funta brytyjskiego 4,68%, dla dirhama zjednoczonych emiratów arabskich 4,09%, dla franka szwajcarskiego 1,14%, dla bata tajlandzkiego 1,3%, a dla reala brazylijskiego 11,06%. Przeciętny termin wymagalności depozytów wyniósł dla złotego 18 dni, dla dolara amerykańskiego 46 dni, dla euro 35 dni, dla funta brytyjskiego 21 dni, dla dirhama zjednoczonych emiratów arabskich 17 dni, dla franka szwajcarskiego 38 dni, dla bata tajlandzkiego 12 dni, a dla reala brazylijskiego 328 dni. Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych w skład środków pieniężnych wchodziły środki pieniężne w kasie i depozyty. Kredyt w rachunku bieżącym jest ujmowany w działalności finansowej.

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania		
depozyty kaucyjne złożone przez spółki Grupy Comarch w związku z zawartymi umowami najmu oraz gwarancjami bankowymi	-	-
środki finansowe otrzymane na realizację projektów dofinansowywanych dotacją	-	-
środki na wyodrębnionym rachunku ZFŚS	1 931	1 459
środki na zabezpieczenie linii kredytowych	1 987	1 982
środki pieniężne na rachunkach VAT	10 244	4 734
Razem	14 162	8 175

3.18. Kapitał zakładowy

	Ilość akcji (szt.)	Akcje zwykłe i uprzywilejowane	Akcje własne	Razem
Stan na 1 stycznia 2022	8 133 349	8 133 349	-	8 133 349
Stan na 31 grudnia 2022	8 133 349	8 133 349	-	8 133 349
Stan na 31 grudnia 2023	8 133 349	8 133 349	-	8 133 349

Wartość nominalna każdej akcji wynosi 1 PLN.

Na kapitał zakładowy Comarch S.A. składa się:

- 864 800 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A,
- 75 200 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 883 600 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B,

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

- 56 400 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- 3 008 000 akcji zwykłych na okaziciela serii C,
- 1 200 000 akcji zwykłych na okaziciela serii D,
- 638 600 akcji zwykłych na okaziciela serii E,
- 125 787 akcji zwykłych na okaziciela serii G,
- 102 708 akcji zwykłych na okaziciela serii G3,
- 563 675 akcji zwykłych na okaziciela serii H,
- 441 826 akcji zwykłych na okaziciela serii I2,
- 91 041 akcji zwykłych na okaziciela serii J2,
- 73 953 akcji zwykłych na okaziciela serii K3,
- 7 759 akcji zwykłych na okaziciela serii L1.

Akcje imienne serii A i B są uprzywilejowane co do głosu w ten sposób, że na każdą akcję przypada 5 głosów na Walnym Zgromadzeniu. Zamiana akcji imiennych na akcje na okaziciela jest dopuszczalna. W przypadku zamiany akcji imiennych na akcje na okaziciela tracą one wszelkie uprzywilejowanie. Zbycie akcji imiennej uprzywilejowanej powoduje wygaśnięcie związanego z nią uprawnienia szczególnego co do głosu na Walnym Zgromadzeniu. Nie powoduje wygaśnięcia uprawnienia szczególnego co do głosu na Walnym Zgromadzeniu:

a) zbycie na rzecz osób będących akcjonariuszami Spółki na dzień 18 marca 1998 r.,

b) zbycie na rzecz zstępnych zbywcy,

c) przejście własności akcji imiennej w wyniku spadkobrania,

d) zbycie na rzecz osoby prawnej prawa polskiego albo obcego albo jednostki organizacyjnej nie posiadającej osobowości prawnej prawa polskiego albo obcego, w tym w szczególności na rzecz ułomnej osoby prawnej prawa polskiego albo obcego („Struktura”) kontrolowanej w rozumieniu art. 8 ust. 5 Statutu wyłącznie przez akcjonariusza wnoszącego (zbywającego) akcje imienne uprzywilejowane do Struktury („Akcjonariusz Wnoszący”) albo (współ)kontrolowanej wyłącznie przez wstępnych, zstępnych, rodzeństwo lub małżonka Akcjonariusza Wnoszącego albo wyłącznie przez niektóre lub wszystkie z tych osób („Osoba bądź Osoby Bliskie”) i Akcjonariusza Wnoszącego łącznie („Struktura Kontrolowana”) oraz zbycie akcji imiennych uprzywilejowanych przez jedną Strukturę Kontrolowaną na rzecz innej Struktury Kontrolowanej.

Zbycie akcji imiennych wymaga zgody Zarządu udzielonej w formie pisemnej. Zbycie akcji bez zgody Zarządu jest możliwe na warunkach określonych w Statucie Comarch S.A. Akcje na okaziciela mają prawo do 1 głosu na WZA. Zamiana akcji na okaziciela na akcje imienne nie jest dopuszczalna.

3.18.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A. według stanu na dzień sporządzenia raportu

Wg stanu na dzień sporządzenia raportu:

- Janusz Filipiak* posiada 1 997 027 akcji (24,55% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniają do 5 569 027 głosów na WZA, co stanowi 36,82% wszystkich głosów na WZA;
- Elżbieta Filipiak posiada 846 000 akcji (10,40% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniają do 4 230 000 głosów na WZA, co stanowi 27,96% wszystkich głosów na WZA;
- Fundusze Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny i Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny zarządzane przez Nationale-Nederlanden PTE S.A. posiadają łącznie 846 571 akcji

Comarch S.A. (10,41% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniają do 846 571 głosów na WZA Spółki (5,60%), w tym Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny zarządzany przez Nationale-Nederlanden PTE S.A. posiada 843 071 akcji Comarch SA (10,37% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniają do 843 071 głosów na WZA Spółki (5,57%);

- Fundusz Generali OFE, zarządzany przez Generali PTE S.A. posiada 829 183 akcje, co stanowi 10,19% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz 829 183 głosy na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki, co stanowi 5,48% udziału w ogólnej liczbie głosów.

*) W dniu 17 grudnia 2023 roku Zarząd Comarch S.A. - raportem bieżącym nr [RB-19-2023](#) - poinformował o śmierci Prezesa Zarządu Comarch S.A., Pana Profesora Janusza Filipiaka. W związku z powyższym z dniem 17 grudnia 2023 r. wygasł mandat Pana Profesora Janusza Filipiaka w zarządzie Spółki Comarch S.A.

3.18.2. Zmiany w stanie kapitału zakładowego w 2023 roku

Otrzymanie powiadomienia o przekroczeniu progu 5% w kapitale zakładowym oraz ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki Comarch S.A.

W dniu 3 lutego 2023 Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-2-2023](#) o otrzymaniu powiadomienia od Generali Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A. (zwanego dalej: „Towarzystwem”) zarządzającego Generali Otwartym Funduszem Emerytalnym (zwanym dalej: „Generali OFE”) oraz Generali Dobrowolnym Funduszem Emerytalnym (zwanym dalej: Generali DFE”), że w wyniku przejęcia zarządzania NNLife Otwartym Funduszem Emerytalnym (zwanym dalej: „NNLife OFE”) oraz NNLife Dobrowolnym Funduszem Emerytalnym (zwanym dalej: „NNLife DFE”) w dniu 1 lutego 2023 roku udział w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Comarch S.A. na rachunkach funduszy Generali OFE, Generali DFE, NNLife OFE oraz NNLife DFE przekroczył próg 5%.

Zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami Fundusze Generali OFE, Generali DFE, NNLife OFE i NNLife DFE posiadały łącznie 829 183 akcje, co stanowiło 10,19% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz 829 183 głosy na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki, co stanowiło 5,48% udziału w ogólnej liczbie głosów; w tym NNLife OFE posiadał 771 954 akcje stanowiące 9,49% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz 771 954 głosy na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki, co stanowiło 5,10% udziału w ogólnej liczbie głosów.

Otrzymanie powiadomienia o przekroczeniu progu 5% w kapitale zakładowym oraz ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki Comarch S.A.

W dniu 25 lipca 2023 roku Zarząd Comarch S.A. – raportem bieżącym nr [RB-12-2023](#)- poinformował o otrzymaniu powiadomienia od Generali Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A. (zwanego dalej: „Towarzystwem”) zarządzającego Generali Otwartym Funduszem Emerytalnym (zwanym dalej: „Generali OFE”), że w wyniku zakończenia w dniu 21 lipca 2023 roku likwidacji NNLife Otwartego Funduszu Emerytalnego (zwanego dalej: „NNLife OFE”) nastąpiło przeniesienie aktywów NNLife OFE do Generali OFE, w związku z czym udział Generali OFE w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Comarch S.A. przekroczył próg 5%.

Zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami Generali OFE posiadają łącznie 829 183 akcje, co stanowi 10,19% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz 829 183 głosy na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki, co stanowi 5,48% udziału w ogólnej liczbie głosów.

Informacja o śmierci Prezesa Comarch SA Pana Profesora Janusza Filipiaka

W dniu 17 grudnia 2023 roku Zarząd Comarch S.A. - raportem bieżącym nr [RB-19-2023](#) - poinformował o śmierci Prezesa Zarządu Comarch S.A., Pana Profesora Janusza Filipiaka. W związku z powyższym z dniem 17 grudnia 2023 r. wygasł mandat Pana Profesora Janusza Filipiaka w zarządzie Spółki Comarch S.A.

3.18.3. Zmiany w stanie kapitału zakładowego po dacie bilansu

Informacja o transakcjach na akcjach Comarch S.A.

Zarząd Comarch S.A. poinformował, że w dniu 19 marca 2024 r. otrzymał od osoby pełniącej obowiązki zarządcze- Pana Michała Pruskiego- powiadomienie o transakcjach, o których mowa w art. 19 ust. 8 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku. Powiadomienia dotyczyły transakcji zakupu w dniach 8-19 marca 2024 r. 1 310 sztuk akcji zwykłych na okaziciela. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-7-2024](#) z dnia 19 marca 2024 r.

3.19. Pozostałe kapitały**3.19.1. Kapitały akcjonariuszy Spółki dominującej**

	Kapitał z tytułu zmiany struktury własnościowej	Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	Kapitał inwestycyjny i na pokrycie zobowiązań wobec budżetu	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Pozostałe kapitały	Ogółem
1 stycznia 2022 r.	(5 185)	25 140	745	84 446	37 895	143 041
Zmiana struktury własnościowej	-	-	-	-	-	-
31 grudnia 2022 r.	(5 185)	25 140	745	84 446	37 895	143 041
1 stycznia 2023 r.	(5 185)	25 140	745	84 446	37 895	143 041
Zmiana struktury własnościowej	-	-	-	-	-	-
31 grudnia 2023 r.	(5 185)	25 140	745	84 446	37 895	143 041

W dniu 28 czerwca 2023 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło Uchwałę nr 9 w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy 1.01.2022 - 31.12.2022. Walne Zgromadzenie postanowiło, że wypracowany w roku obrotowym od 1 stycznia 2022 do 31 grudnia 2022 zysk netto w kwocie 67 405 747,85 zł (słownie: sześćdziesiąt siedem milionów czterysta pięć tysięcy siedemset czterdzieści siedem złotych 85/100) został podzielony w ten sposób, że:

1) część zysku netto w kwocie 32 533 396 zł (słownie: trzydzieści dwa miliony pięćset trzydzieści trzy tysiące trzysta dziewięćdziesiąt sześć złotych) została przeznaczona na wypłatę dywidendy. Dywidendę w kwocie 4,00 zł (słownie: cztery złote) za jedną akcję otrzymały osoby będące akcjonariuszami Spółki w dniu 10 lipca 2023 roku (dzień dywidendy). Liczba akcji objętych dywidendą wyniosła 8 133 349 sztuk. Dywidenda została wypłacona w dniu 19 lipca 2023 roku;

2) pozostała część zysku netto w kwocie 34 872 351,85 zł (słownie: trzydzieści cztery miliony osiemset siedemdziesiąt dwa tysiące trzysta pięćdziesiąt jeden złotych 85/100) została przekazana na kapitał zapasowy.

Dywidenda została wypłacona w terminie.

Zarząd Comarch S.A. do dnia publikacji niniejszego raportu nie podjął decyzji odnośnie propozycji podziału zysku za 2023 rok.

3.19.2. Kapitały przypadające udziałom niedającym kontroli

1 stycznia 2022 r.	11 450
Wynik jednostek zależnych przeznaczony dla komplementariuszy spoza Grupy Comarch	-
Udział w wyniku MKS Cracovia SSA	(9 271)
Udział w wyniku CAMS AG	(5)
Różnice kursowe	(3)
31 grudnia 2022 r.	2 171
1 stycznia 2023 r.	2 171
Wynik jednostek zależnych przeznaczony dla komplementariuszy spoza Grupy Comarch	-
Udział w wyniku MKS Cracovia SSA	(6 716)
Udział w wyniku CAMS AG	(19)
Różnice kursowe	1
31 grudnia 2023 r.	(4 563)

Prezentujemy dane jednostki zależnej MKS Cracovia SSA. W pozostałych jednostkach udziały niekontrolujące są nieistotne.

Nazwa Spółki: MKS Cracovia SSA,

Główne miejsce prowadzenia działalności i kraj rejestracji jednostki: Polska

Proporcja udziałów własnościowych posiadanych przez udziały niekontrolujące: 33,89%,

Proporcja praw głosu posiadanych przez udziały niekontrolujące, jeżeli różni się od proporcji posiadanych udziałów własnościowych: 33,89%,

Wynik finansowy przypisany udziałom niekontrolującym jednostki zależnej w trakcie okresu sprawozdawczego: (6 735) tys. PLN.

Łączne udziały niekontrolujące jednostki zależnej na koniec okresu sprawozdawczego: (4 563) tys. PLN.

Skrócone informacje finansowe na temat jednostki zależnej Cracovia SSA

Poniżej przedstawiono podsumowanie danych finansowych istotnej jednostki zależnej, która posiada udziały niekontrolujące. Wykazane kwoty poniżej stanowią kwoty ze sprawozdań finansowych jednostek sporządzonych zgodnie z MSSF (dostosowane przez Grupę Comarch):

MKS Cracovia SSA	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Aktywa obrotowe	11 304	8 615
Aktywa trwałe	89 959	92 479
Zobowiązania krótkoterminowe	21 883	20 313
Zobowiązania długoterminowe	92 638	74 221

MKS Cracovia SSA	2023	2022
Przychody	39 377	35 594
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej	(19 817)	(27 356)
Zysk (strata) z działalności zaniechanej (po opodatkowaniu)	-	-
Zysk (strata) za rok obrotowy	(19 817)	(27 356)
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy	-	-
Całkowite dochody razem za rok obrotowy	-	-

PO DACIE BILANSU

W dniu 1 lutego 2024 r. w Rejestrze Akcjonariuszy spółki Miejski Klub Sportowy „Cracovia” S.A. wykreślono Gminę Miejską Kraków jako akcjonariusza uprawnionego z 73 480 akcji imiennych nieuprzywilejowanych, w tym 68 480 akcji serii A o numerach od 1 do 68 480 oraz 5 000 akcji serii B o numerach od 1 do 5 000 oraz jednocześnie wpisano spółkę Comarch S.A. jako akcjonariusza z powyższych akcji. W związku z powyższym 99,75 % akcji Miejskiego Klubu Sportowego „Cracovia” S.A znajduje się obecnie w posiadaniu spółki Comarch S.A. W wyniku tej operacji, w roku 2024, 99,75% wyniku Cracovii przypisywane będzie Spółce dominującej.

3.20. Kredyty i pożyczki

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Długoterminowe	89 621	127 475
Kredyty nieodnawialne	89 621	127 475
Kredyty odnawialne	-	-
Pożyczki	-	-
Krótkoterminowe	39 137	44 732
Kredyty nieodnawialne	28 985	41 062
Kredyty odnawialne	-	-
Pożyczki	10 152	3 670
Kredyty, pożyczki ogółem	128 758	172 207

Wartość zobowiązań z tytułu kredytów została ujęta w wysokości zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wartość godziwa zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek nie jest istotnie różna od wartości bilansowej.

W okresie 12 miesięcy 2023 roku wartość spłaconego kapitału od nieodnawialnych kredytów bankowych i pożyczek od podmiotów spoza Grupy Comarch wyniosła 53 714 tys. PLN. W okresie czterech kwartałów 2023 roku spółka z Grupy Comarch uruchomiła pożyczki od podmiotu spoza Grupy Comarch w wysokości 20 754 tys. PLN. Na dzień bilansowy Grupa Comarch nie wykorzystywała kredytów w rachunku bieżącym.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki nieterminowej spłaty kapitału lub odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek, ani nie zostały naruszone inne warunki umów kredytów i pożyczek, uprawniające kredytodawcę do żądania wcześniejszej spłaty kredytu lub pożyczki.

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Obciążenie kredytów Grupy Comarch ryzykiem stopy procentowej dotyczy kredytów oprocentowanych w oparciu o zmienną stopę procentową. Grupa Comarch prowadzi optymalizacje kosztów odsetkowych poprzez stały monitoring struktury stóp procentowych i odpowiednie dopasowanie bazowej stopy procentowej kredytu lub transakcje zabezpieczające IRS.

Obciążenie kredytów i pożyczek Grupy Comarch ryzykiem stopy procentowej	do 1 roku	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Stan na 31 grudnia 2022 r.				
Kredyty i pożyczki	44 732	118 666	8 809	172 207
Stan na 31 grudnia 2023r.				
Kredyty i pożyczki	39 137	85 660	3 961	128 758

Struktura zapadalności kredytów, pożyczek i zobowiązań finansowych długoterminowych	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Od 1 do 2 lat	25 582	30 886
Od 2 do 5 lat	60 078	87 780
Powyżej 5 lat	3 961	8 809
	89 621	127 475

Struktura walutowa wartości bilansowej kredytów, pożyczek i zobowiązań finansowych	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
W walucie polskiej	10 152	3 670
W EUR (równowartość w PLN)	118 606	168 537
	128 758	172 207

Efektywne stopy procentowe na dzień bilansowy	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Kredyty bankowe i pożyczki	4,43%	2,58%

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

3.20.1. Nieodnawialne kredyty bankowe i pożyczki

Kredytobiorca	Instytucja finansująca	Kwota kredytu /pożyczki wg umowy		Zobowiązanie na dzień bilansowy				Warunki oprocentowania	Termin ostatecznej spłaty	Zabezpieczenia
		Kwota	Waluta	Kwota	Waluta	Kwota	Waluta			
Comarch S.A. Budynek biurowy SSE4 w Krakowie	BNP Paribas Bank Polska S.A	44 000	PLN	466 (wobec 1 084 na 31 grudnia 2022)	EUR	2 027 (wobec 5 083 na 31 grudnia 2022)	PLN	EURIBOR1M + marża banku IRS do 29-07-2024	29.07.2024	hipoteka na budynku SSE4, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku, weksel in blanco, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A. Budynek biurowy SSE7 w Krakowie	Bank Handlowy w Warszawie S.A.	13 333	EUR	6 599 (wobec 8 179 na 31 grudnia 2022)	EUR	28 692 (wobec 38 358 na 31 grudnia 2022)	PLN	EURIBOR1M + marża banku IRS do 29-02-2028	29.02.2028	hipoteka na budynku SSE7, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Bonus Development sp. z o.o. SK-A Budynek biurowy w Łodzi	Bank Polska Kasa Opieki S.A.	9 262	EUR	4 193 (wobec 4 769 na 31 grudnia 2022)	EUR	18 230 (wobec 22 367 na 31 grudnia 2022)	PLN	EURIBOR1M + marża banku IRS do 31-05-2030	31.05.2030	hipoteka na budynku biurowym w Łodzi, oświadczenie Bonus Development sp. z o.o. SK-A o poddaniu się egzekucji, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku biurowego w Łodzi, cesja praw z gwarancji należytego wykonania oraz z gwarancji ręką, cesja praw z umowy dzierżawy finansowanej nieruchomości zawartej z Comarch S.A., poręczenie Comarch S.A., oświadczenie o poddaniu się egzekucji Comarch S.A.
Comarch S.A. Cele ogólnokorporacyjne	CaixaBank S.A. Oddział w Polsce	2 300	EUR	914 (wobec 1 490 na 31 grudnia 2022)	EUR	3 972 (wobec 6 990 na 31 grudnia 2022)	PLN	EURIBOR1M + marża banku	29.06.2025	oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A. Cele ogólnokorporacyjne	CaixaBank S.A. Oddział w Polsce	14 500	EUR	12 164 (wobec 14 513 na 31 grudnia 2022)	EUR	52 890 (wobec 68 064 na 31 grudnia 2022)	PLN	EURIBOR1M + marża banku	31.12.2026	oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch Polska S.A. Sprzęt IT	IBM Global Financing Polska sp. z o.o.	2 395	PLN			535 (wobec 0 na 31 grudnia 2022)	PLN	stałe	01.03.2024	brak
Comarch S.A. Sprzęt IT	IBM Global Financing Polska sp. z o.o.	2 669	PLN			893 (wobec 0 na 31 grudnia 2022)	PLN	stałe	01.04.2024	brak
Comarch Polska S.A. Sprzęt IT	IBM Global Financing Polska sp. z o.o.	15 689	PLN			8 724 (wobec 0 na 31 grudnia 2022)	PLN	stałe	01.06.2024	poręczenie Comarch S.A.
Comarch S.A. Środek trwały	PKO Leasing S.A.	5 000	EUR	2 943 (wobec 3671 na 31 grudnia 2022)	EUR	12 795 (wobec 17 218 na 31 grudnia 2022)	PLN	stałe	29.02.2028	weksel in blanco, zastaw rejestrowy na Przedmiocie Finansowania, cesja z polisy ubezpieczeniowej Przedmiotu Finansowania

3.20.2. Odnawialne kredyty bankowe

Grupa Comarch posiada następujące limity odnawialnych kredytów w rachunku bieżącym:

Kredytobiorca	Instytucja finansująca	Kwota kredytu /pożyczki wg umowy		Zobowiązanie na dzień bilansowy				Warunki oprocentowania	Termin ostatecznej spłaty	Zabezpieczenia
		Kwota	Walu	Kwota	Walu	Kwota	Walu			
Comarch S.A.	BNP Paribas Bank Polska S.A	30 000	PLN	0	PLN	0	PLN	WIBOR1M + marża banku	30.04.2024	weksel in blanco
Comarch S.A.	Bank Polska Kasa Opieki S.A.	33 123	PLN	0	PLN	0	PLN	WIBOR1M + marża banku	30.06.2024	oświadczenie o poddaniu się egzekucji

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Linie kredytowe w rachunku bieżącym i kredyty odnawialne,	63 123	87 835
w tym:		
Wykorzystane na dzień bilansowy	-	-
Dostępne na dzień bilansowy	63 123	87 835

3.20.3. Zmiany w zakresie zobowiązań kredytowych i leasingowych

	BO 2022	Zmniejszenia	Zwiększenia	Efekt różnic kursowych	BZ 2022
Pożyczki i kredyty	145 007	58 603	81 915	3 888	172 207
Zobowiązania leasingowe	92 438	24 831	23 871	(152)	91 326
Razem	237 445	83 434	105 786	3 736	263 533

	BO 2023	Zmniejszenia	Zwiększenia	Efekt różnic kursowych	BZ 2023
Pożyczki i kredyty	172 207	53 714	20 754	(10 488)	128 759
Zobowiązania leasingowe	91 326	26 224	28 266	(2 981)	90 387
Razem	263 533	79 938	49 020	(13 469)	219 146

3.21. Zobowiązania z tytułu leasingu

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Leasing środków transportu i sprzętu IT	1 333	1 156
Najem	57 899	62 261
Użytkowanie wieczyste	31 155	27 909
Część krótkoterminowa	22 138	21 099
Część długoterminowa	68 249	70 227
Razem	90 387	91 326

Struktura wiekowa zobowiązań z tytułu leasingu

	do 1 roku	2-5 lat	> 5 lat	Razem
Leasing środków transportu i sprzętu IT	614	719	-	1 333
Najem	21 440	31 213	5 246	57 899
Użytkowanie wieczyste	84	387	30 684	31 155
Razem	22 138	32 319	35 930	90 387

Zmiany zobowiązań z tytułu leasingu

	2023	2022
Bilans otwarcia	91 326	92 438
Zwiększenia	28 266	23 871
- nowe umowy i modyfikacje umów dotychczasowych	25 061	20 478
- odsetki efektywne	3 205	3 393
- różnice kursowe	-	-
Zmniejszenia	29 205	24 983
- przepływy zrealizowane	26 224	24 831
- różnice kursowe	2 981	152
Bilans zamknięcia	90 387	91 326

3.22. Pozostałe zobowiązania finansowe

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Zobowiązania z tytułu dywidendy	-	-
Część krótkoterminowa	-	-
Część długoterminowa	-	-
Zobowiązania z tytułu weksli	-	-
Część krótkoterminowa	-	-
Część długoterminowa	-	-
Razem	-	-

Na dzień 31 grudnia 2023 r. nie ma pozostałych zobowiązań finansowych.

3.23. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia

	Koszty dotyczące okresu bieżącego, które zostaną poniesione w przyszłości	Rezerwy na koszty kontraktów	Rezerwy na kary umowne i inne roszczenia	Rezerwy na urlopy	Rezerwy na nagrody pieniężne	Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2022 r.	5 029	10 598	12 597	48 853	104 405	2 405	183 887
Zmiana:	(106)	(1 486)	(411)	6 415	27 870	844	33 126
- utworzenie rezerw	14 590	7 776	4 168	30 228	129 661	1 252	187 675
- wykorzystanie rezerw	(14 696)	(9 262)	(4 579)	(23 813)	(101 791)	(408)	(154 549)
Stan na 31 grudnia 2022 r.	4 923	9 112	12 186	55 268	132 275	3 249	217 013
Część krótkoterminowa	4 923	9 112	12 186	55 268	132 275	-	213 764
Część długoterminowa	-	-	-	-	-	3 249	3 249
Stan na 1 stycznia 2023 r.	4 923	9 112	12 186	55 268	132 275	3 249	217 013
Zmiana:	70	1 849	(5 024)	-	2 411	600	(94)
- utworzenie rezerw	28 219	16 561	12 679	31 997	147 989	1 027	238 472
- wykorzystanie rezerw	(28 149)	(14 712)	(17 703)	(31 997)	(145 578)	(427)	(238 566)

Stan na 31 grudnia 2023 r.	4 993	10 961	7 162	55 268	134 686	3 849	216 919
Część krótkoterminowa	4 993	10 961	7 162	55 268	134 686	-	213 070
Część długoterminowa	-	-	-	-	-	3 849	3 849

Wszystkie rezerwy zostały obliczone w oparciu o wiarygodny szacunek dokonany na dzień bilansowy. Koszty okresu bieżącego dotyczą głównie rezerw utworzonych na koszty niezbędne do poniesienia w związku z działalnością bieżącą, z tytułu badania sprawozdań finansowych, kosztów archiwizacji i innych administracyjnych oraz rozliczeń z tytułu kart kredytowych. Rezerwy na koszty kontraktów dotyczą rozpoznania przewidywanych strat na kontraktach.

Struktura łącznej kwoty rezerw:

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Długoterminowe	3 849	3 249
Krótkoterminowe	213 070	213 764

3.24. Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Zobowiązania handlowe	78 885	75 861
Zaliczki otrzymane na poczet usług i dostaw	2 059	5 361
Zobowiązania handlowe i pozostałe wobec podmiotów powiązanych	355	355
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych obciążeń podatkowych	109 505	98 083
Zobowiązania inwestycyjne	3 046	3 730
Przychody przyszłych okresów	35 714	42 291
Pozostałe zobowiązania	5 775	6 548
Fundusze specjalne (ZFŚS i Zakładowy Fundusz Mieszkaniowy)	2 399	1 655
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	43 241	43 848
Razem	280 979	277 732

Wartość godziwa zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań jest zbliżona do ich wartości bilansowej przedstawionej powyżej.

3.25. Zobowiązania warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2023 r. wartość gwarancji i akredytyw wystawionych przez banki na zlecenie Comarch S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 65 328 tys. PLN, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2022 r. ich wartość wynosiła 62 409 tys. PLN.

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie dawnej Grupy Comarch Software und Beratung wynosiła 473 tys. EUR (tj. 2 056 tys. PLN), podczas gdy na dzień 31 grudnia 2022 r. ich wartość wynosiła 439 tys. EUR (tj. 2 057 tys. PLN).

Comarch S.A. udzieliła oświadczeń o możliwości udzielenia wsparcia finansowego („*letter of comfort*”) dla spółek zależnych: Comarch R&D S.A.S. bezterminowo, Comarch Argentina S.A. *en liquidación* bezterminowo, Comarch Malaysia SDN. BHD. bezterminowo, Comarch Healthcare S.A. bezterminowo, Comarch Middle East FZ-LLC bezterminowo, Comarch Japan KK bezterminowo, Comarch S.A.S bezterminowo, MKS Cracovia SSA do 30 czerwca 2025 roku.

Przyznane linie kredytowe na finansowanie działalności bieżącej (gwarancje, akredytywy, kredyt w rachunku bieżącym)	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Linie kredytowe*	182 113	192 280
Razem	182 113	192 280

(*) zawierają linie kredytowe w rachunku bieżącym opisane w pkt 3.20.

Grupa Comarch jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych, w których potencjalna, łączna kwota roszczeń stron trzecich wynosi 29 383 tys. PLN, z czego kwota 1 683 tys. PLN jest objęta rezerwami ujętymi w bilansie na 31 grudnia 2023 r. W okresie 12 miesięcy 2023 roku Grupa Comarch utworzyła rezerwy na roszczenia objęte postępowaniami sądowymi na kwotę 2 376 tys. PLN, natomiast rozwiązała rezerwy z tego tytułu w kwocie 1 162 tys. PLN.

Grupa Comarch pozostaje w sprawach spornych nieobjętych postępowaniami sądowymi, w których potencjalna, łączna kwota roszczeń stron trzecich wynosi 7 244 tys. PLN, z czego kwota 5 727 tys. PLN jest objęta rezerwami ujętymi w bilansie na 31 grudnia 2023 r. W okresie 12 miesięcy 2023 roku Grupa Comarch utworzyła rezerwy na roszczenia objęte sprawami spornymi nieobjętymi postępowaniami sądowymi na kwotę 2 451 tys. PLN, natomiast rozwiązała rezerwy z tego tytułu na kwotę 745 tys. PLN.

Według Zarządów spółek Grupy Comarch, w oparciu o opinie doradców prawnych, nie istnieją okoliczności wskazujące na konieczność utworzenia rezerw na pozostałe roszczenia objęte aktualnie postępowaniami sądowymi oraz sprawami spornymi, nieobjęte postępowaniami sądowymi.

W związku z prowadzonymi postępowaniami sądowymi w okresie 12 miesięcy 2023 roku Grupa Comarch nie utworzyła nowych odpisów aktualizujących wartość należności w związku z prowadzonymi postępowaniami sądowymi.

3.26. Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży podane w niniejszej notce zostały zaprezentowane wg lokalizacji rynków odmiennie niż w notce 3.2, gdzie są zaprezentowane wg lokalizacji działalności.

3.26.1. Przychody ze sprzedaży - struktura geograficzna

	2023	%	2022	%	2021	%
Kraj (Polska)	878 426	48,4	780 805	42,0	686 900	42,2
DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria)	274 751	15,1	303 555	16,3	275 808	17,0
Pozostałe kraje	662 662	36,5	774 355	41,7	664 441	40,8
Razem	1 815 839	100,0	1 858 715	100,0	1 627 149	100,0

3.26.2. Struktura sprzedaży według odbiorców

	2023	%	2022	%	2021	%
Telekomunikacja, media, IT	313 866	17,3	446 826	24,0	406 082	25,0
Finanse i bankowość	282 171	15,5	261 826	14,1	226 343	13,9
Handel i usługi	254 750	14,0	256 362	13,8	245 813	15,1
Przemysł i utilities	223 779	12,3	229 941	12,4	181 558	11,2
Sektor publiczny	155 232	8,6	159 979	8,6	133 821	8,2
MSP - Polska	353 380	19,5	294 033	15,8	239 459	14,7
MSP - DACH	104 117	5,7	109 161	5,9	104 034	6,4
Medycyna	87 598	4,8	58 103	3,1	62 488	3,8
Pozostałe	40 946	2,3	42 484	2,3	27 551	1,7
Razem	1 815 839	100,0	1 858 715	100,0	1 627 149	100,0

3.26.3. Struktura sprzedaży wg rodzaju

	2023	%	2022	%	2021	%
Usługi informatyczne	1 388 896	76,5	1 429 735	76,9	1 247 887	76,7
Oprogramowanie własne	300 093	16,5	308 971	16,6	264 588	16,3
Oprogramowanie obce	21 872	1,2	13 367	0,7	15 705	1,0
Wyroby gotowe	30 245	1,7	21 160	1,1	14 997	0,9
Sprzęt komputerowy	8 107	0,4	12 927	0,7	22 050	1,3
Usługi medyczne	21 694	1,2	24 301	1,3	31 650	2,0
Pozostałe	44 932	2,5	48 254	2,7	30 272	1,8
Razem	1 815 839	100,0	1 858 715	100,0	1 627 149	100

3.27. Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów

I/1 Koszty wg rodzaju	12 miesięcy 2023	12 miesięcy 2022
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	95 729	93 796
Koszty świadczeń pracowniczych	1 133 068	1 099 475
Zmiana stanu produktów i produkcji w toku	5 793	63 327
Zużycie surowców i materiałów pomocniczych	68 915	43 459
Usługi obce	251 413	239 080
Podatki i opłaty	16 299	17 091
Pozostałe koszty	69 353	68 956
Koszty sprzedanych produktów, usług, marketingu i dystrybucji oraz koszty ogólnego zarządu, w tym:	1 640 570	1 625 184
- koszt wytworzenia	1 295 468	1 274 622
- koszty sprzedaży	202 396	193 296
- koszty ogólne	142 077	143 044
- różnice kursowe od zobowiązań	629	14 222
I/2 Koszt sprzedanych towarów i materiałów	91 049	80 075
I/3 Koszty realizacji prac w ramach projektów unijnych	63	640
I/4 Łączne koszty sprzedanych produktów, usług, marketingu, ogólnego zarządu, towarów i materiałów oraz realizacji prac w ramach projektów unijnych	1 731 682	1 705 899
II. Koszty świadczeń pracowniczych	12 miesięcy 2023	12 miesięcy 2022
Koszty wynagrodzeń	953 018	926 012
Koszty ubezpieczeń społecznych	160 523	154 461
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	3 023	2 941
Szkolenia	2 906	3 038
Koszty BHP	2 050	1 967
Pozostałe	11 548	11 056
Razem	1 133 068	1 099 475

3.28. Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne i zyski	12 miesięcy 2023	12 miesięcy 2022
Otrzymane odszkodowania komunikacyjne	396	266
Przedawnione zobowiązania	1 026	262
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności	33 841	13 140
Otrzymane kary umowne	10	-
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	3 296	12 234
Zwrot podatku VAT	12	110
Dotacje	1 410	2 007
Umorzenie zobowiązań	225	115
Inne	2 395	2 991
Razem	42 611	31 125

3.29. Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne i straty	12 miesięcy 2023	12 miesięcy 2022
Odpis aktualizujący wartość aktywów (utrata wartości)	408	621
Składki członkowskie	871	943
Darowizny	348	906
Strata ze zbycia i likwidacji aktywów trwałych	1 867	209
Odpis aktualizujący wartość należności	11 486	31 557
Odszkodowania	30	196
Spisanie należności od podmiotów spoza Grupy	14 772	-
Inne	725	1 903
Razem	30 507	36 335

3.30. Koszty finansowe – netto

Koszty finansowe - netto	12 miesięcy 2023	12 miesięcy 2022
Koszty odsetek, w tym:	(8 041)	(5 275)
- odsetki od pożyczek i kredytów	(4 330)	(2 196)
- odsetki od zobowiązań leasingowych	(3 204)	(3 393)
- inne	(507)	314
Zyski z odsetek od lokat	16 540	5 713
Zyski/(straty) ze zbycia aktywów finansowych	10 181	(10 559)
Zysk/(strata) ze zbycia papierów wartościowych	-	(1 117)
Zyski/(straty) różnice kursowe netto (nota 3.32)	6 519	(1 058)
Wycena wartości godziwej instrumentów finansowych i inwestycji	30 778	18 523
Inne, w tym:	77	(466)
- pozostałe	77	(466)
Razem	56 054	5 761

3.31. Podatek dochodowy

	12 miesięcy 2023	12 miesięcy 2022
Podatek bieżący	49 718	46 524
Podatek odroczony	8 724	8 271
Razem	58 442	54 795

Podatek dochodowy od zysku brutto Grupy Comarch przed opodatkowaniem, różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty, którą uzyskano by stosując średnią ważoną stawkę podatku mającą zastosowanie do zysków konsolidowanych spółek:

	12 miesięcy 2023	12 miesięcy 2022
Zysk brutto skonsolidowany przed opodatkowaniem	152 315	153 367
Różnice pomiędzy zyskiem brutto a podstawą opodatkowania:		
- korekty konsolidacyjne	73 511	133 566
- wyłączenia strat spółek konsolidowanych	73 276	75 676
Suma zysków brutto jednostek konsolidowanych (nominalna podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym przy założeniu zgodności zysku bilansowego z podstawą opodatkowania)	299 102	362 609
Podatek wyliczony stawką nominalną od zysku brutto	48 867	70 946
Wielkość nominalnej stawki podatkowej	16,34%	19,57%
Trwałe i przejściowe różnice pomiędzy zyskiem brutto a rzeczywistą podstawą opodatkowania, w tym:	(70 495)	(141 411)
- wykorzystanie uprzednio rozpoznanych strat podatkowych	(7 970)	(49 596)
- inne różnice pomiędzy podstawą opodatkowania podatkiem, a zyskiem brutto	(9 518)	15 099
- dochód zwolniony z tytułu prowadzenia działalności w SSE	(17 721)	(17 586)
- dochody podmiotów niepodlegających opodatkowaniu	(27 870)	(24 437)
- dywidendy zwolnione z opodatkowania	(7 416)	(64 891)
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	228 607	221 198
Podatek wyliczony według stawki podatkowej w Grupie Comarch	49 718	46 524
Wielkość efektywnej stawki podatkowej	16,62%	12,83%

Władze podatkowe kraju jednostki dominującej mogą przeprowadzić kontrolę ksiąg rachunkowych i rozliczeń podatkowych w ciągu 5 lat od zakończenia roku, w którym złożono deklaracje podatkowe i obciążyć Grupę Comarch dodatkowym wymiarem podatku wraz z karami i odsetkami. W opinii Zarządu jednostki dominującej nie istnieją okoliczności wskazujące na możliwość powstania istotnych zobowiązań z tego tytułu.

3.32. Zyski (straty) kursowe – netto

Różnice kursowe powiększające (koszty)/przychody w rachunku zysków i strat uwzględnione zostały w następujących pozycjach:

	12 miesięcy 2023	12 miesięcy 2022
Przychody ze sprzedaży	(40 444)	13 945
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(629)	(14 221)
Koszty finansowe netto	6 519	(1 058)
Razem	(34 554)	(1 334)

3.33. Zysk na akcję

	12 miesięcy 2023	12 miesięcy 2022
Zysk netto za okres przypadający na akcjonariuszy Spółki	100 608	107 848
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	8 133 349	8 133 349
Podstawowy zysk na akcję zwykłą (w PLN)	12,37	13,26
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych (w szt.)	8 133 349	8 133 349
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w PLN)	12,37	13,26

Podstawowy zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2023" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r., gdzie wagą jest ilość dni. Podstawowy zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2022" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r., gdzie wagą jest ilość dni.

Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2023" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. oraz sumy średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r., gdzie wagą jest ilość dni. Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2022" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. oraz sumy średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r., gdzie wagą jest ilość dni.

3.34. Transakcje z podmiotami powiązanymi**3.34.1. Przychody ze sprzedaży towarów i usług**

	12 miesięcy 2023	12 miesięcy 2022
Przychody ze sprzedaży towarów	-	-
SolInteractive S.A.	-	-
Przychody ze sprzedaży usług	10	15
SolInteractive S.A.	10	15
Razem	10	15

Cenę usług ustala się w zależności od rodzaju transakcji według jednej z trzech metod:

- porównywalnej ceny rynkowej,
- metody koszt plus (marża przy towarach 2-3%, przy usługach 5%),
- marży od sprzedaży usług (marża w wysokości 10-40%).

3.34.2. Zakupy towarów i usług

	12 miesięcy 2023	12 miesięcy 2022
Zakupy towarów	-	-
SolInteractive S.A.	-	-
Zakupy usług	-	4
SolInteractive S.A.	-	4
ujęte w kosztach wytworzenia	-	4
ujęte w pozostałych kosztach	-	-
Razem	-	4

Cenę usług i towarów negocjuje się zwykle z podmiotami powiązanymi stosując jedna z wymienionych powyżej metod. W okresie objętym sprawozdaniem nie było żadnych istotnych transakcji z innymi niż wymienione powyżej podmiotami powiązanymi.

3.34.3. Salda rozrachunków na dzień bilansowy powstałe w wyniku sprzedaży/zakupu towarów/usług

	31 grudnia 2023	31 grudnia 2022
Należności od podmiotów powiązanych	1	1
SolInteractive S.A.	1	1
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	5	5
SolInteractive S.A.	5	5

3.34.4. Transakcje z podmiotami stowarzyszonymi i z podmiotami powiązanymi osobowo

	12 miesięcy 2023	12 miesięcy 2022
Zakupy od podmiotów powiązanych osobowo	5 816	6 533
Sprzedaż do podmiotów powiązanych osobowo	2 096	1 798
Sprzedaż nieruchomości do podmiotów powiązanych osobowo (nabytej jako towar)	-	6 200
Pożyczki i odsetki od pożyczek spłacone przez podmioty powiązane osobowo	-	528
Pożyczki i odsetki od pożyczek udzielone podmiotom powiązanym osobowo	-	-
Zakupy od podmiotów stowarzyszonych	-	4
Sprzedaż do podmiotów stowarzyszonych	10	15
Pożyczki i odsetki od pożyczek spłacone przez podmioty stowarzyszone	-	-
Pożyczki i odsetki od pożyczek udzielone podmiotom stowarzyszonym	-	-
Pożyczki i inne wpłaty otrzymane od podmiotów powiązanych osobowo	-	1 612*
Pożyczki i inne wypłaty, oraz odsetki od nich do podmiotów powiązanych osobowo	-	5 712**

*) Pozostająca po kompensacie dopłata do transakcji sprzedaży nieruchomości wniesiona przez osobę nadzorującą Comarch S.A.

***) Pozycja zawiera dokonaną poprzez kompensatę zapłatę za weksle wraz z odsetkami przez spółkę Bonus Management sp. z o.o. SK-A w kwocie 4 588 tys. PLN do osoby nadzorującej Comarch S.A. oraz zapłatę za weksle przez spółkę Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A do osoby nadzorującej Comarch S.A. w kwocie 1 124 tys. PLN.

3.35. Wynagrodzenie osób zarządzających i nadzorujących w 2023 i w 2022 roku

W 2023 roku wynagrodzenia członków zarządu Comarch S.A. wyniosły 24 184 514,85 PLN. Jednostki zależne i stowarzyszone wypłaciły w 2023 roku członkom Zarządu Comarch S.A. wynagrodzenia w wysokości 12 263 510,71 PLN. W 2022 roku wynagrodzenia członków zarządu Comarch S.A. wyniosły 9 353 704,62 PLN. Jednostki zależne i stowarzyszone wypłaciły w 2022 roku członkom Zarządu Comarch S.A. wynagrodzenia w wysokości 11 389 758,38 PLN.

Wynagrodzenia podane w niniejszej nocie obejmują wynagrodzenia rzeczywiście wypłacone w 2023 roku (w tym wynagrodzenia premiewe za okresy wcześniejsze, objęte rezerwami na dzień 31 grudnia 2022 r.). Wynagrodzenia nie obejmują niewypłaconych premii za rok 2023 (objętych rezerwami na dzień 31 grudnia 2023 r.).

W 2023 i 2022 roku nie było programów motywacyjnych lub premiewych opartych na kapitale Comarch S.A.

ROK 2022 (w PLN)

Lp.	Rada Nadzorcza Comarch S.A.	Wypłacone przez Comarch S.A.	Wypłacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Elżbieta Filipiak	270 000,00	1 871 048,57	2 141 048,57
2	Andrzej Pach	66 000,00	0,00	66 000,00
3	Danuta Drobniak	66 000,00	0,00	66 000,00
4	Robert Jasiński	36 180,00	0,00	36 180,00
5	Łukasz Kalinowski	35 000,00	0,00	35 000,00
6	Joanna Krasodomska	67 485,90	0,00	67 485,90
7	Anna Pruska	66 320,00	507 331,06	573 651,06
Razem		606 985,90	2 378 379,63	2 985 365,53

Lp.	Zarząd Comarch S.A.	Wypłacone przez Comarch S.A.	Wypłacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Janusz Filipiak	1 120 425,36	9 975 422,60	11 095 847,96
2	Paweł Prokop	257 724,36	403 305,18	661 029,54
3	Andrzej Przewięźlikowski	1 122 491,36	170 417,97	1 292 909,33
4	Zbigniew Rymarczyk	3 688 380,16	319 227,42	4 007 607,58
5	Konrad Tarański	537 922,69	364 580,71	902 503,40
6	Marcin Warwas	2 626 760,69	156 804,50	2 783 565,19
Razem		9 353 704,62	11 389 758,38	20 743 463,00

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Lp.	Zarząd Comarch S.A.	Wyplacone z zysku netto Comarch S.A. w formie dywidendy
1	Janusz Filipiak	7 988 108,00
2	Paweł Prokop	90 600,00
3	Andrzej Przewięźlikowski	0,00
4	Zbigniew Rymarczyk	138 644,00
5	Konrad Tarański	42 432,00
6	Marcin Warwas	42 432,00
Razem		8 302 216,00

ROK 2023 (w PLN)

Lp.	Rada Nadzorcza Comarch S.A.	Wyplacone przez Comarch S.A.	Wyplacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Elżbieta Filipiak	300 000,00	1 821 137,65	2 121 137,65
2	Andrzej Pach	120 000,00	0,00	120 000,00
3	Danuta Drobnik	120 000,00	0,00	120 000,00
4	Robert Jasiński	73 080,00	0,00	73 080,00
5	Joanna Krasodomska	128 380,44	0,00	128 380,44
6	Anna Pruska	54 537,91	380 011,11	434 549,02
Razem		795 998,35	2 201 148,76	2 997 147,11

Lp.	Zarząd Comarch S.A.	Wyplacone przez Comarch S.A.	Wyplacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Janusz Filipiak	14 455 332,40	7 840 471,70	22 295 804,10
2	Anna Pruska	206 631,20	153 230,86	359 862,06
3	Janusz Jeremiasz Filipiak	241 337,40	1 004 350,91	1 245 688,31
4	Michał Pruski	51 796,00	777 691,79	829 487,79
5	Konrad Tarański	881 928,73	359 291,70	1 241 220,43
6	Wojciech Pawluś	41 578,00	637 235,27	678 813,27
7	Arkadiusz Iłgowski	41 578,00	461 844,77	503 422,77
8	Tomasz Matysik	224 797,84	14 587,20	239 385,04
9	Paweł Prokop	66 633,65	42 910,32	109 543,97
10	Andrzej Przewięźlikowski	1 659 251,33	479 312,20	2 138 563,53
11	Marcin Romanowski	211 557,01	89 812,20	301 369,21
12	Zbigniew Rymarczyk	3 874 257,12	201 145,80	4 075 402,92
13	Marcin Warwas	2 227 836,17	201 626,00	2 429 462,17
Razem		24 184 514,85	12 263 510,72	36 448 025,57

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Lp.	Zarząd Comarch S.A.	Wyplacone z zysku netto Comarch S.A. w formie dywidendy
1	Janusz Filipiak	7 988 108,00
2	Anna Pruska	0,00
3	Janusz Jeremiasz Filipiak	0,00
4	Michał Pruski	0,00
5	Konrad Tarański	42 432,00
6	Wojciech Pawluś	0,00
7	Arkadiusz Iłgowski	0,00
8	Tomasz Matysik	0,00
9	Paweł Prokop	bd
10	Andrzej Przewięźlikowski	0,00
11	Marcin Romanowski	0,00
12	Zbigniew Rymarczyk	138 644,00
13	Marcin Warwas	42 432,00
Razem		8 211 616,00

Zmiany w 2022 roku

Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-8-2022](#), że w dniu 28 czerwca 2022 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło Uchwały nr 30, 31, 32, 33, 34 oraz 35 w sprawie wyboru Zarządu Spółki. Pan Janusz Filipiak, Paweł Prokop, Andrzej Przewięźlikowski, Zbigniew Rymarczyk, Konrad Tarański oraz Marcin Warwas zostali powołani do pełnienia funkcji członków Zarządu Comarch S.A. na kolejną kadencję.

Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-9-2022](#), że w dniu 28 czerwca 2022 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło Uchwały nr 24, 25, 26, 27, 28 oraz 29 w sprawie wyboru Rady Nadzorczej Spółki. Pani Elżbieta Filipiak, Pan Andrzej Pach, Pani Danuta Drobniak, Pani Joanna Krasodomska oraz Pani Anna Pruska zostali powołani do pełnienia funkcji członków Rady Nadzorczej Comarch S.A. na kolejną kadencję. Pan Robert Jasiński został powołany do pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Comarch S.A. po raz pierwszy. Kadencja Pana Łukasza Kalinowskiego wygasła 28 czerwca 2022 r.

Zmiany w 2023 roku

Dnia 10 marca 2023 r. Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-3-2023](#) o otrzymaniu informacji o śmierci Członka Zarządu Comarch S.A., Pana Pawła Prokopa. W związku z powyższym z dniem 10 marca 2023 r. wygasł mandat Pana Pawła Prokopa na stanowisku Wiceprezesa Zarządu Spółki Comarch S.A. Paweł Prokop pełnił funkcję członka Zarządu Comarch S.A. od 1996 roku.

W dniu 29 maja 2023 roku Rada Nadzorcza Comarch S.A., uchwałą nr 9/05/2023 z dnia 29 maja 2023 r., pozytywnie zaopiniowała wniosek Zarządu Comarch S.A. z dnia 29 maja 2023 r., aby wypracowany przez Spółkę, w roku obrotowym od dnia 1 stycznia 2022 roku do dnia 31 grudnia 2022 roku, zysk netto w kwocie 67 405 747,85 zł (słownie: sześćdziesiąt siedem milionów czterysta pięć tysięcy siedemset czterdzieści siedem złotych 85/100) został podzielony w ten sposób, że:

1. część zysku netto w kwocie 32 533 396,00 zł (słownie: trzydzieści dwa miliony pięćset trzydzieści trzy tysiące trzysta dziewięćdziesiąt sześć złotych 00/100) zostanie przeznaczona na wypłatę dywidendy. Dywidendę w kwocie 4,00 zł (słownie: cztery złote 00/100) za jedną akcję otrzymają osoby będące akcjonariuszami Spółki w dniu 10 lipca 2023 roku (dzień dywidendy), a dywidenda zostanie wypłacona w dniu 19 lipca 2023 roku;
2. pozostała część zysku netto w kwocie 34 872 351,85 zł (słownie: trzydzieści cztery miliony osiemset siedemdziesiąt dwa tysiące trzysta pięćdziesiąt jeden złotych 85/100) zostanie przekazana na kapitał zapasowy.

Uzasadnienie Zarządu dla proponowanego podziału środków: przy podejmowaniu decyzji o rekomendacji sposobu podziału zysku Zarząd Comarch S.A. brał pod uwagę w szczególności aktualnie prowadzone oraz planowane przez Spółkę inwestycje, aktualną i przewidywaną sytuację na rynku informatycznym i na rynku pracy, a także bieżącą sytuację gospodarczą i geopolityczną w Polsce i na świecie. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym numer [RB-4-2023](#).

Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-8-2023](#), że w dniu 28 czerwca 2023 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwały nr 24, 25, 26, 27, 28 oraz 29 w sprawie wyboru członków Zarządu Spółki. Powołani zostali:

1. Pan Janusz Jeremiasz Filipiak na stanowisko Wiceprezesa Zarządu,
2. Pan Arkadiusz Iłgowski na stanowisko Wiceprezesa Zarządu,
3. Pan Tomasz Matysik na stanowisko Wiceprezesa Zarządu,
4. Pan Wojciech Pawluś na stanowisko Wiceprezesa Zarządu,
5. Pan Michał Pruski na stanowisko Wiceprezesa Zarządu,
6. Pan Marcin Romanowski na stanowisko Wiceprezesa Zarządu.

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Pan Janusz Jeremiasz Filipiak, Pan Arkadiusz Ilgowski, Pan Tomasz Matysik, Pan Wojciech Pawluś, Pan Michał Pruski oraz Pan Marcin Romanowski zostali powołani do pełnienia funkcji członków Zarządu Comarch S.A. do końca aktualnej kadencji zarządu, przy czym uchwały o ich powołaniu wywołują skutek prawny z chwilą rejestracji zmian Statutu Spółki uchwalonych przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 28 czerwca 2023 r. W dniu 11 lipca 2023 roku Zarząd Comarch S.A. otrzymał postanowienie Sądu Rejonowego dla Krakowa- Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 10 lipca 2023 roku dotyczące zarejestrowania zmian statutu Spółki uchwalonych przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 28 czerwca 2023 roku.

W dniu 25 sierpnia 2023 r. Pan Marcin Warwas, szef sektora Usługi, złożył rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Comarch SA, ze skutkiem na dzień 30 listopada 2023 r. Pan Marcin Warwas nie podał powodów rezygnacji. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym numer [RB-13-2023](#).

W związku z długotrwałą niedyspozycją Prezesa Zarządu Comarch S.A. Pana Profesora Janusza Filipiaka Rada Nadzorcza Comarch S.A. delegowała członka Rady Nadzorczej Panią dr Annę Pruską do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu Comarch S.A. Delegowanie nastąpiło na okres jednego miesiąca począwszy od dnia 2 października 2023 roku do dnia 2 listopada 2023 roku. W dniu 31 października 2023 r. Rada Nadzorcza Comarch S.A. postanowiła o dalszym delegowaniu członka Rady Nadzorczej dr Anny Pruskiej do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu Comarch S.A. Delegowanie nastąpiło na okres dwóch miesięcy począwszy od dnia upływu poprzedniego okresu delegacji, tj. na okres od dnia 2 listopada 2023 roku do dnia 2 stycznia 2024 roku. O szczegółach Spółka informowała raportami bieżącymi numer [RB-14-2023](#) oraz [RB-15-2023](#).

W dniu 6 listopada 2023 roku Pan Janusz Jeremiasz Filipiak zrezygnował z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Comarch S.A. Pan Janusz Jeremiasz Filipiak nie podał powodów rezygnacji. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym numer [RB-16-2023](#).

W dniu 17 grudnia 2023 roku Zarząd Comarch S.A. - raportem bieżącym nr [RB-19-2023](#) - poinformował o śmierci Prezesa Zarządu Comarch S.A., Pana Profesora Janusza Filipiaka. W związku z powyższym z dniem 17 grudnia 2023 r. wygasł mandat Pana Profesora Janusza Filipiaka w zarządzie Spółki Comarch S.A.

3.36. Informacje o akcjonariuszach oraz akcjach posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące

3.36.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A., na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Wg stanu na dzień sporządzenia raportu:

- Janusz Filipiak* posiada 1 997 027 akcji (24,55% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniają do 5 569 027 głosów na WZA, co stanowi 36,82% wszystkich głosów na WZA;
- Elżbieta Filipiak posiada 846 000 akcji (10,40% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniają do 4 230 000 głosów na WZA, co stanowi 27,96% wszystkich głosów na WZA;
- Fundusze Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny i Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny zarządzane przez Nationale-Nederlanden PTE S.A. posiadają łącznie 846 571 akcji Comarch S.A. (10,41% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniają do 846 571 głosów na WZA Spółki (5,60%), w tym Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny zarządzany przez Nationale-Nederlanden PTE S.A. posiada 843 071 akcji Comarch SA (10,37% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniają do 843 071 głosów na WZA Spółki (5,57%);
- Fundusz Generali OFE, zarządzany przez Generali PTE S.A. posiada 829 183 akcje, co stanowi 10,19% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz 829 183 głosy na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki, co stanowi 5,48% udziału w ogólnej liczbie głosów.

*) W dniu 17 grudnia 2023 roku Zarząd Comarch S.A. - raportem bieżącym nr [RB-19-2023](#) - poinformował o śmierci Prezesa Zarządu Comarch S.A., Pana Profesora Janusza Filipiaka. W związku z powyższym z dniem 17 grudnia 2023 r. wygasł mandat Pana Profesora Janusza Filipiaka w zarządzie Spółki Comarch S.A.

3.36.2. Zmiany w stanie posiadania akcji Comarch S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące Comarch S.A. w okresie od 29 lutego 2024 roku do 26 kwietnia 2024 roku

W poniższej tabeli przedstawiono stan posiadania akcji Comarch S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące na dzień opublikowania raportu kwartalnego za cztery kwartały 2023 roku, tj. 29 lutego 2024 r. oraz w dniu 26 kwietnia 2024 r., zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami.

Stan na 26 kwietnia 2024 r.				Stan na 29 lutego 2024 r.			
Osoby nadzorujące	Funkcja	Akcje	Udział w głosach na WZA (%)	Osoby nadzorujące	Funkcja	Akcje	Udział w głosach na WZA (%)
Elżbieta Filipiak	Przewodnicząca Rady Nadzorczej	846 000	27,96	Elżbieta Filipiak	Przewodnicząca Rady Nadzorczej	846 000	27,96
Osoby zarządzające	Funkcja	Akcje	Udział w głosach na WZA (%)	Osoby zarządzające	Funkcja	Akcje	Udział w głosach na WZA (%)
Anna Pruska	Prezes Zarządu Comarch S.A.	-	-	Anna Pruska	Prezes Zarządu Comarch S.A.	-	-
Michał Pruski*	Wiceprezes Zarządu	1 600	0,01	Michał Pruski	Wiceprezes Zarządu	250	0,00
Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	10 608	0,07	Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	10 608	0,07
Wojciech Pawluś	Wiceprezes Zarządu	-	-	Wojciech Pawluś	Wiceprezes Zarządu	-	-
Arkadiusz Iłgowski	Wiceprezes Zarządu	-	-	Arkadiusz Iłgowski	Wiceprezes Zarządu	-	-
Marcin Kaleta	Wiceprezes Zarządu	-	-	Marcin Kaleta	Wiceprezes Zarządu	-	-
Tomasz Matysik	Wiceprezes Zarządu	-	-	Tomasz Matysik	Wiceprezes Zarządu	-	-
Andrzej Przewięźlikowski	Wiceprezes Zarządu	-	-	Andrzej Przewięźlikowski	Wiceprezes Zarządu	-	-
Marcin Romanowski	Wiceprezes Zarządu	-	-	Marcin Romanowski	Wiceprezes Zarządu	-	-
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	34 661	0,23	Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	34 661	0,23
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	10 608	0,07	Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	10 608	0,07

* Zarząd Comarch S.A. poinformował, że w dniu 19 marca 2024 r. otrzymał od osoby pełniącej obowiązki zarządcze (pan Michał Pruski) powiadomienia o transakcjach, o których mowa w art. 19 ust. 8 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku. Powiadomienia dotyczyły transakcji zakupu w dniach 8-19 marca 2024 r. 1 310 sztuk akcji zwykłych na okaziciela. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr RB-7-2024 z dnia 19 marca 2024 r.

3.37. Czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe

3.37.1. Aktywo i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W okresie 12 miesięcy 2023 roku Grupa Comarch dokonała częściowego rozliczenia aktywa z 31 grudnia 2022 r. z tytułu podatku odroczonego dotyczącego różnic przejściowych w kwocie 5 156 tys. PLN oraz dokonała utworzenia aktywa z tytułu różnic przejściowych w kwocie 5 883 tys. PLN, a także rozwiązania aktywa z tytułu straty podatkowej w kwocie 453 tys. PLN.

W okresie 12 miesięcy 2023 roku dokonano rozwiązania utworzonego na dzień 31 grudnia 2022 r. w kwocie 8 415 tys. PLN aktywa z tytułu działalności strefowej oraz utworzono na 31 grudnia 2023 r. w kwocie 6 691 tys. PLN.

Łączny wpływ zmiany aktywa na wynik netto Grupy Comarch w okresie 12 miesięcy 2023 roku wyniósł -1 450 tys. PLN.

W związku z wyceną wartości aktywów netto CCF FIZ dokonano w okresie 12 miesięcy 2023 roku zwiększenia rezerwy o kwotę 2 799 tys. PLN. Równocześnie dokonano utworzenia rezerwy na podatek odroczone z tytułu różnic przejściowych w kwocie 9 945 tys. PLN i rozwiązania z tego samego tytułu w kwocie 5 470 tys. PLN. Łączny wpływ powyższych operacji na wynik netto w okresie 12 miesięcy 2023 roku wyniósł minus 7 274 tys. PLN.

Ogółem zmiany w podatku odroczonym spowodowały spadek wyniku o 8 724 tys. PLN.

3.37.2. Różnice kursowe oraz instrumenty finansowe oparte na kursach walut

Różnice kursowe zrealizowane oraz wycena bilansowa różnic kursowych od należności na dzień 31 grudnia 2023 r. zmniejszyły przychody i wynik operacyjny Grupy Comarch w okresie 2023 roku o 40 444 tys. PLN (w analogicznym okresie 2022 roku zwiększyły o 13 945 tys. PLN). Ujemne różnice kursowe zrealizowane oraz z wyceny bilansowej zobowiązań handlowych w okresie 2023 roku zmniejszyły wynik operacyjny o 629 tys. PLN (w analogicznym okresie 2022 roku zmniejszyły o 14 221 tys. PLN). Różnice kursowe z pozostałych tytułów zwiększyły wynik netto Grupy Comarch o 6 519 tys. PLN (w analogicznym okresie 2022 roku zmniejszyły wynik Grupy Comarch o 1 058 tys. PLN). Wycena instrumentów finansowych oraz transakcje zrealizowane (głównie kontrakty typu *forward*) wraz z rezerwą na podatek odroczone od ich wyceny, zwiększyły wynik netto Grupy Comarch o 34 937 tys. PLN (w analogicznym okresie 2022 roku zwiększyły wynik netto Grupy Comarch o 6 332 tys. PLN).

Łączny wpływ różnic kursowych oraz wyceny i realizacji instrumentów pochodnych na wynik netto Grupy Comarch za okres 2023 roku wyniósł 383 tys. PLN (w analogicznym okresie 2022 roku wyniósł 4 998 tys. PLN).

3.37.3. Utworzenie odpisów na należności wątpliwe

W okresie 12 miesięcy 2023 roku Grupa Comarch utworzyła odpisy z tytułu utraty wartości należności w wysokości 11 486 tys. PLN oraz rozwiązała utworzone wcześniej odpisy w wysokości 33 840 tys. PLN w związku z uregulowaniem należności bądź ustaniem okoliczności uzasadniających ich uprzednie utworzenie. Operacje te ujęto odpowiednio w pozostałych kosztach i przychodach operacyjnych w rachunku zysków i strat. Szczegóły opisano w pkt 3.14.

3.38. Zdarzenia po dacie bilansu

3.38.1. Treść uchwał podjętych przez NWZA Comarch S.A. dnia 3 stycznia 2024 r.

W dniu 3 stycznia 2024 roku Zarząd Comarch S.A. przekazał - raportem bieżącym nr [RB-1-2024 - treść uchwał](#) podjętych przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 3 stycznia 2024 r. Treść dokumentów będących przedmiotem głosowania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia została udostępniona na stronie internetowej Spółki pod adresem: <https://www.comarch.pl/relacje-inwestorskie/walne-zgromadzenie-akcjonariuszy/3-stycznia-2024/dokumentacja/>

3.38.2. Odwołanie członka Rady Nadzorczej Comarch S.A. dnia 3 stycznia 2024 r.

W dniu 3 stycznia 2024 roku Zarząd Comarch S.A. poinformował - raportem bieżącym nr [RB-2-2024](#) - że w dniu 3 stycznia 2024 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę nr 5 w sprawie odwołania Pani dr Anny Pruskiej z funkcji członka Rady Nadzorczej Spółki z dniem 3 stycznia 2024 r. w związku z planowanym powołaniem jej na stanowisko Prezesa Zarządu Comarch S.A.

3.38.3. Powołanie członka Rady Nadzorczej Comarch S.A. dnia 3 stycznia 2024 r

W dniu 3 stycznia 2024 roku Zarząd Comarch S.A. poinformował - raportem bieżącym nr [RB-3-2024](#) - że w dniu 3 stycznia 2024 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę nr 6 w sprawie wyboru członka Rady Nadzorczej Spółki. W skład Rady Nadzorczej powołana została Pani Profesor Maria Jolanta Flis.

Pani Profesor Maria Jolanta Flis została powołana do pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Comarch S.A. do końca aktualnej kadencji Rady Nadzorczej.

Zarząd Comarch S.A. przekazał, w ramach raportu bieżącego, [zyciorys](#) członka Rady Nadzorczej wybranego przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 3 stycznia 2024 r.

3.38.4. Powołanie osób zarządzających Comarch S.A. dnia 3 stycznia 2024 r.

Zarząd Comarch S.A. poinformował, że w dniu 3 stycznia 2024 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwały nr 7, 8 oraz 9 w sprawie wyboru członków Zarządu Spółki. Powołani zostali:

1. Pani [dr Anna Pruska](#) na stanowisko Prezesa Zarządu,
2. Pan [Marcin Warwas](#) na stanowisko Wiceprezesa Zarządu,
3. Pan [Marcin Kaleta](#) na stanowisko Wiceprezesa Zarządu,

Pani dr Anna Pruska, Pan Marcin Warwas oraz Pan Marcin Kaleta zostali powołani do pełnienia funkcji członków Zarządu Comarch S.A. do końca aktualnej kadencji Zarządu.

Zarząd Comarch S.A. przekazał, w ramach raportu bieżącego nr [RB-4-2024](#), zyciorysy członków Zarządu wybranych przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 3 stycznia 2024 r.

3.38.5. Wykaz akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% liczby głosów na NWZA Comarch S.A.

W dniu 3 stycznia 2024 roku Zarząd Comarch S.A. - raportem bieżącym nr [RB-5-2024](#) - poinformował, że zgodnie z listą akcjonariuszy uczestniczących w Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Comarch S.A. w dniu 3 stycznia 2024 roku, następujący akcjonariusze: Elżbieta Filipiak, Nationale Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny zarządzany przez Nationale-Nederlanden PTE S.A., Generali Otwarty Fundusz Emerytalny zarządzany przez Generali PTE S.A. oraz Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień” posiadali co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na tym Zgromadzeniu, według szczegółów poniżej:

1. Elżbieta Filipiak – 846 000 sztuk akcji, z których przysługiwało 4 230 000 głosów na WZA i które stanowiły 61,39% głosów na WZA; udział w ogólnej liczbie głosów Spółki: 27,96%;
2. Nationale Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny zarządzany przez Nationale-Nederlanden PTE S.A. – 843 071 sztuk akcji Comarch S.A., z których przysługiwało 843 071 głosów na WZA Spółki i które stanowiły 12,24% głosów na WZA; udział w ogólnej liczbie głosów Spółki: 5,57%.
3. Generali Otwarty Fundusz Emerytalny zarządzany przez Generali PTE S.A. – 829 183 sztuk akcji Comarch S.A., z których przysługiwało 829 183 głosów na WZA Spółki i które stanowiły 12,03% głosów na WZA; udział w ogólnej liczbie głosów Spółki: 5,48%.
4. Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień” zarządzany przez Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU S.A. – 439 219 sztuk akcji Comarch S.A., z których przysługiwało 439 219 głosów na WZA Spółki i które stanowiły 6,37% głosów na WZA; udział w ogólnej liczbie głosów Spółki: 2,90%.

Całkowita liczba głosów wynikająca z wszystkich wyemitowanych akcji Comarch S.A. wynosi 15 126 949 głosów. Na NWZA w dniu 3 stycznia 2024 roku brali udział akcjonariusze posiadający 6 890 126 głosów, co stanowi 45,55% w ogólnej liczbie głosów Spółki.

3.38.6. Aktualizacja Informacji na temat stanu stosowania przez spółkę zasad zawartych w Zbiorze Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2021

W dniu 3 stycznia 2024 roku Spółka - raportem bieżącym nr [EBI-1-2024](#) - dokonała aktualizacji komentarza do zasady 2.1. oraz 2.2. Pełna treść Informacji na temat stanu stosowania przez spółkę zasad zawartych w Zbiorze Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2021 znajduje się na [stronie internetowej](#) Spółki.

3.38.7. Daty przekazywania raportów okresowych w 2024 roku

W dniu 9 stycznia 2024 roku Zarząd Comarch S.A. - raportem bieżącym nr [RB-6-2024](#) - określił następujące stałe daty przekazywania raportów okresowych w 2024 roku:

- IV kwartał 2023 w dniu 29.02.2024 roku,
- I kwartał 2024 w dniu 24.05.2024 roku,
- III kwartał 2024 w dniu 22.11.2024 roku,
- Skonsolidowany raport półroczny zawierający skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe za I półrocze 2024 roku w dniu 30.08.2024 roku,
- Raport roczny za 2023 rok w dniu 26.04.2024 roku,
- Skonsolidowany raport roczny za 2023 rok w dniu 26.04.2024 roku.

3.38.8. Informacja o transakcjach na akcjach Comarch S.A.

Zarząd Comarch S.A. poinformował, że w dniu 19 marca 2024 r. otrzymał od osoby pełniącej obowiązki zarządcze (pan Michał Pruski) powiadomienia o transakcjach, o których mowa w art. 19 ust. 8 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku. Powiadomienia dotyczyły transakcji zakupu w dniach 8-19 marca 2024 r. 1 310 sztuk akcji zwykłych na okaziciela. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-7-2024](#) z dnia 19 marca 2024 r.

3.38.9. Wpływ międzynarodowej sytuacji polityczno-gospodarczej na działalność i wyniki finansowe Grupy Comarch

W nawiązaniu do zaleceń Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 25 lutego 2022 r., Zarząd Comarch S.A. przekazuje, że monitoruje na bieżąco wpływ sytuacji polityczno-gospodarczej w Ukrainie i w Rosji na działalność Grupy Comarch. Zarząd Spółki informuje, że na dzień publikacji niniejszego sprawozdania działalność operacyjna Grupy Comarch na terenie Ukrainy prowadzona jest bez zakłóceń, a na terenie Rosji Grupa Comarch nie prowadzi obecnie działalności operacyjnej. Skutki rosyjskiej inwazji na Ukrainę nie miały istotnego negatywnego wpływu na sytuację gospodarczą Grupy Comarch.

Zarząd Comarch S.A. monitoruje na bieżąco wpływ sytuacji polityczno-gospodarczej na Bliskim Wschodzie na działalność Grupy Comarch. Zarząd Spółki informuje, że na dzień publikacji niniejszego sprawozdania działalność operacyjna Grupy Comarch na Bliskim Wschodzie prowadzona jest bez zakłóceń. Grupa Comarch nie prowadzi obecnie działalności operacyjnej na terenie krajów regionu bezpośrednio zaangażowanych w konflikty zbrojne.

Działalność Grupy Comarch jest bardzo dobrze zdywersyfikowana geograficznie i produktowo, Grupa Comarch prowadzi projekty w ponad 70 krajach na 6 kontynentach.

3.38.10. Zawarte po dacie bilansu kontrakty forward

Comarch S.A. w okresie od 1 stycznia 2024 roku do dnia 26 kwietnia 2024 roku zawarła nowe kontrakty terminowe na sprzedaż 1 000 tys. EUR oraz 1 000 tys. USD. Wartość netto kontraktów *forward* nierozliczonych na dzień 26 kwietnia 2024 roku wynosiła 29 100 tys. EUR, oraz 18 500 tys. USD, 45 000 tys. JPY oraz 700 tys. GBP. Kontrakty *forward* zapadają w terminie do 40 miesięcy od dnia bilansowego. Wszystkie kontrakty terminowe typu *forward* zostały zawarte w celu ograniczenia wpływu zmian kursów walut na wynik finansowy związany z realizowanymi przez Comarch S.A. kontraktami handlowymi, w których wynagrodzenie lub koszty ustalone są w walutach obcych. Wycena bilansowa kontraktów terminowych typu *forward* na dzień 31 marca 2024 roku wynosiła 30 426 tys. PLN, podczas gdy na 31 grudnia 2023 roku wynosiła 33 131 tys. PLN.

3.38.11. Transakcje zamiany stopy procentowej IRS

Nie wystąpiły.

3.38.12. Spłata pożyczki leasingowej

Jednostka dominująca w dniu 19 stycznia dokonała spłaty całości pożyczki leasingowej zaciągniętej w PKO Leasing na zakup środka transportu (samolotu), w związku z jego planowaną sprzedażą. Wartość spłaconego kapitału pożyczki wynosiła 2 917 tys. EUR.

3.38.13. Zbycie niefinansowych aktywów trwałych

W pierwszym kwartale 2024 roku jednostka dominująca dokonała zbycia niefinansowego aktywa trwałego (samolot) zakwalifikowanego na 31 grudnia 2023 r. do aktywów przeznaczonych do sprzedaży. W wyniku tej transakcji w pierwszym kwartale 2024 roku zostanie rozpoznany został wynik na pozostałej działalności operacyjnej w kwocie 3 394 tys. PLN.

3.39. Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowań arbitrażowych lub organem administracji publicznej

Nie wystąpiły istotne postępowania.

Grupa Comarch jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych, w których potencjalna, łączna kwota roszczeń stron trzecich wynosi 29 383 tys. PLN.

Grupa Comarch pozostaje w sprawach spornych nieobjętych postępowaniami sądowymi, w których potencjalna, łączna kwota roszczeń stron trzecich wynosi 7 244 tys. PLN.

3.40. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy Comarch jest utrzymanie bezpiecznej struktury zadłużenia Grupy Comarch oraz dotrzymanie wskaźników zadłużenia wynikających z umów kredytowych zawartych przez Grupę Comarch. Grupa Comarch posiada możliwość zarządzania strukturą kapitałową w zależności od zmian warunków ekonomicznych poprzez np. zaciągnięcie lub spłatę kredytów, emisję nowych akcji, wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy. W 2023 roku Grupa Comarch nie dokonywała zmian w celach i polityce zarządzania kapitałem.

Grupa Comarch dokonuje kwartalnego monitoringu stanu kapitałów analizując głównie wskaźnik wypłacalności, który jest obliczany jako iloraz wartości kapitału własnego i wartości aktywów ogółem.

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Kapitał własny	1 320 196	1 279 690
Aktywa ogółem	2 263 869	2 271 982
Wskaźnik wypłacalności	58,0%	56,3%

W trakcie roku 2023 wskaźnik wypłacalności osiągnął poziom zbliżony do ubiegłego roku. Utrzymywany jest on na bardzo bezpiecznym poziomie, zapewniającym Grupie Comarch potencjalną możliwość znacznego zwiększenia zadłużenia (pozyskania finansowania zewnętrznego) w przypadku wystąpienia takiej potrzeby.

W trakcie roku 2023 zostały dotrzymane wszystkie kowenanty wynikające z umów kredytowych zawartych przez spółki Grupy Comarch. Zarząd Spółki dominującej nie widzi ryzyka ich niedotrzymania w przyszłości.

26.04.2024 r.

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU

Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
-----------------	--------------------	--------

Anna Pruska

Prezes Zarządu

Michał Pruski

Wiceprezes Zarządu

Konrad Tarański

Wiceprezes Zarządu

Wojciech Pawluś

Wiceprezes Zarządu

Arkadiusz Iłgowski

Wiceprezes Zarządu

Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
-----------------	--------------------	--------

Marcin Kaleta

Wiceprezes Zarządu

Tomasz Matysik

Wiceprezes Zarządu

Andrzej Przewięźlikowski

Wiceprezes Zarządu

Marcin Romanowski

Wiceprezes Zarządu

Zbigniew Rymarczyk

Wiceprezes Zarządu

Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
-----------------	--------------------	--------

Marcin Warwas

Wiceprezes Zarządu

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH

Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
-----------------	--------------------	--------

Maria Smolińska

Główny Księgowy

Comarch S.A.

Al. Jana Pawła II 39a
31-864 Kraków

ir@comarch.pl

+48 12 687 78 22

comarch.pl/relacje-inwestorskie/